

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ

(พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ฉบับทบทวน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิงหาคม ๒๕๖๓

คำนำ

จังหวัดอำนาจเจริญโดยคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อพก.) ได้ทบทวนและร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมและมุ่งเน้นการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ตอบสนองนโยบายรัฐบาลและส่งผลสัมฤทธิ์สู่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่ โดยคณะอนุกรรมการประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน หน่วยงานในสังกัดและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ตลอดจนภาคเอกชน เป็นอนุกรรมการ มีเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จะครอบคลุมระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) โดยมีการทบทวน และปรับปรุงใหม่ให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละปีทุกปี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และยุทธศาสตร์ทุกระดับ ตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ตลอดจนยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และทิศทางนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ฉบับนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นกรอบการจัดทำคำของบประมาณที่เกี่ยวข้องและเป็นแนวทางการพัฒนาภาคการเกษตรในทุกมิติ ซึ่งความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อพก.) จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ
สิงหาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดอำนาจเจริญ	๒๒
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ	๕๔
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ	๕๙
ส่วนที่ ๕ โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)	๗๑
ส่วนที่ ๖ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๗๙

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุน ให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับ มาตรา ๘๔ (๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้ง ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔ (๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕ (๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และนโยบายรัฐบาลภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติ ที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้ในท้ายที่สุด

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับ ศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) โดยในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- ๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย
- ๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
- ๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้างแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยง ไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบ การตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและ ต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจ การเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้อง กับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบล เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของ รัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของ ประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์

และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจน เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่าย ธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือ ต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียน กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานใน การพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ ให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๒.๔.๑ เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องปริมาณน้ำที่หาได้ คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวม คัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น

๒.๔.๒ สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิต วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้า และพัฒนา รูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

๒.๔.๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย และการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

๒.๔.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และการทำประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อ ต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร และสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๔.๕ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๒.๔.๖ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตร สร้างบุคลากรด้านการเกษตร และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้ทันสมัย

๒.๕ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๕.๑ นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

๑.๑ การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

พัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม และบริการของท้องถิ่น ปรับระบบการบริหารจัดการการผลิตและระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการของเสีย อุตสาหกรรมและขยะแบบ คลัสเตอร์ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกฎระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

๑.๒ พัฒนาภาคเกษตร

๑) รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกร ในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด โดยผ่านเครื่องมือและมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นภาระกักบังงบประมาณแผ่นดินเกินสมควร จัดให้มีระบบประกันภัยสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบตลาดที่เชื่อมโยง ผลผลิตของเกษตรกรถึงผู้ประกอบการแปรรูปและผู้บริโภคอย่างเป็นธรรม การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการขยายและเข้าถึงตลาดในรูปแบบต่างๆ การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร ที่มีประสิทธิภาพ

๒) ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างต้นทุนการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกล และอุปกรณ์การเกษตร แหล่งน้ำ และระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดภาระหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยี การเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการของตลาด นำระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน รวมทั้งระบบการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

๓) พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกกระดับ โดเนเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

๔) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิต ให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิก

ใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร ที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์ พันธุ์ถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย

๕) ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ รวมทั้งดูแลและลดความเสียหายจากการทำการเกษตร ในพื้นที่ประสบภัยทางธรรมชาติซ้ำซาก โดยกำหนดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

๖) ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ โดยการสนับสนุน พันธุ์กล้าไม้ และให้ความรู้ ในการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการปลูก บำรุงรักษา ดูแล และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่ง

๗) ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริม การตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจและสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิต และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งภายใน ประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ ตลาดโลก

๘) พื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบน พื้นฐานของการรักษา ทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขีดความสามารถการทำประมงอย่างถูกต้องในกลุ่มประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์ การเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อเพิ่ม ศักยภาพในการสร้างรายได้และลดต้นทุนการทำประมง ลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการรวมกลุ่ม ประมงชายฝั่งและประมง พื้นบ้าน เพื่อสร้างพลังในการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ในพื้นที่ และเร่ง พัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเลที่สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม จากภูมิปัญญาในการแปรรูปมาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และสินค้าประมง

๒. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชน ผ่านอัตลักษณ์ของ พื้นที่ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่ง ตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และสหกรณ์ในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ภูมิ ปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการ ของชุมชนที่มีอัตลักษณ์ และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่ การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

๓. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่าง ยั่งยืน

๓.๑ ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครอง ที่ดิน โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รกร้าง และมี มาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใจเกษตรกรและผู้ยากจน จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อ การบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐานการถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐ ให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่าง ประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๓.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล โดยเชื่อมโยงกับ แผนบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี ของประเทศ เพิ่มผลผลิตในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคา ที่เข้าถึงได้ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม ฟันฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พักน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำ ชายฝั่ง เพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างระบบจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

๓.๓ แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลอดฝุ่นละอองขนาดใหญ่เกิน ๒.๕ ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูก ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และการสร้าง ความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัว เพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

๓.๔ พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ ความสำคัญกับการจัดทำระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบาย ในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกันของภาคส่วนต่างๆ ในสังคม และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐทั้งระดับประเทศ ราชสาขา และเชิงพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความ ขัดแย้งระหว่างยุทธศาสตร์ต่างๆ โดยเฉพาะระหว่างยุทธศาสตร์ราชสาขากับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

๒.๕.๒ นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

๑. การแก้ไขปัญหในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย การจัดการระบบการขนส่งสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทบทวนรูปแบบและมาตรฐานหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน ทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยและ สวยงาม แก้ไขปัญหาหนี้สินและลดภาระหนี้สินของประชาชนในกองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาหนี้สินนอกระบบ การฉ้อโกงหลอกลวงประชาชนโดยครอบคลุมไปถึงการฉ้อโกงหลอกลวงผ่านระบบออนไลน์ ปรับปรุงระบบภาษีและการให้สินเชื่อที่เอื้อให้ประชาชนสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ตามความพร้อม ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิในที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม ลดอุปสรรคในธุรกิจประมงพาณิชย์และประมงชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือดูแลประมงพื้นบ้านที่โดยยังต้องสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการประมงขององค์การระหว่างประเทศ

๒. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม โดยจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri-Map กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรให้สามารถมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด ด้วยการชดเชย การประกันรายได้ ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้าเกษตร หรือเครื่องมือทางการเงินสมัยใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางวินัยการเงินการคลังของภาครัฐในระยะยาว ส่งเสริมเกษตรกรพันธสัญญา และศึกษารูปแบบระบบแบ่งปันผลกำไรสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมให้แก่เกษตรกร แก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร ส่งเสริมการใช้ยางพาราในภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรในอุตสาหกรรมพลังงาน สร้างนวัตกรรมและเครื่องมือทางการเกษตรในราคาที่เข้าถึงได้เพื่อลดต้นทุนการผลิต ควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมี

หรือปุ๋ยเคมี โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป รวมทั้งเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้กัญชา กัญชง และพืชสมุนไพรในทางการแพทย์ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์อื่นๆ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ของประชาชน โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด

๓. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต โดยต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายและวางรากฐานการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมื่ออัจฉริยะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน ที่ทันสมัย รวมทั้งวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และชุมชน ในการเข้าถึงตลาดในประเทศและตลาดโลก ผ่านแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ในการให้บริการสาธารณสุขและการศึกษาทางไกล การสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนประเทศด้วยปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

๔. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัย การให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และการแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๖ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๒.๖.๑ กรอบแนวคิดการพัฒนา

๑) เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการเกษตร แม้ว่าจะมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้กับการพัฒนาการเกษตรของประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาของเกษตรกรยังคงมีอยู่ในสังคมไทย เป็นเพราะเกษตรกรไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย การทำการเกษตรหลายพื้นที่ยังเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาระบบการผลิตให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักความพอประมาณ

๒) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงและการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แรงงานในภาคการเกษตรลดลงเนื่องมาจากเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคการผลิตอื่น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของภาคการผลิตอื่น และทัศนคติของเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าการทำการเกษตรเป็นงานที่หนักและลำบาก ไม่คุ้มค่า ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจทำอาชีพการเกษตร ส่งผลให้แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

๓) การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) เกษตรกรจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตเชื่อมโยงไปจนถึงการแปรรูปและการตลาด การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิตทำให้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวมากเกินความจำเป็น การปรับตัวของเกษตรกร จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของประเทศบรรลุผลสำเร็จได้

๔) การส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๕) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ภาคการเกษตรมีความอ่อนไหวและเปราะบางมากกว่าภาคการผลิตอื่นๆ จึงควรเน้นในเรื่องการวางแผนความต้องการและการผลิตสินค้าเกษตร (Demand & Supply) ในระดับจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลให้กับส่วนกลางในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในภาพรวม การขึ้นทะเบียนเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อรู้ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๖) มาตรฐานสินค้าเกษตร ประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรไปมากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการพัฒนาให้ทั่วถึง ทั้งด้านองค์ความรู้ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อยืดอายุของสินค้าเกษตรและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร ดึงดูดความสนใจและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

๗) โลจิสติกส์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) โดยยกระดับบุคลากรภาครัฐ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระดับฟาร์ม ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมในโซ่คุณค่าของสินค้าเกษตร สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๘) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การใช้พลังงานของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยหันมาพึ่งพาการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพืชพลังงาน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๙) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางมาตรการและแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาภาคการเกษตรของไทย

๑๐) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

๑๑) กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร

๑๒) ความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา คือการศึกษากฎระเบียบและกฎหมายของประเทศคู่ค้าที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการนำเข้า-ส่งออกสินค้า

๑๓) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการค้าชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๖.๒ ทิศทางการพัฒนา

๑) วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

๒) พันธกิจ

(๑) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง

(๒) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

(๓) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์

(๔) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน

๓) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

(๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรม สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และ ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้

- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด

- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์

- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

(๒) เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔

- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐ บาท ต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔

- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี

- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี

- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุล และยั่งยืนเพิ่มขึ้น

(๓) ตัวชี้วัด

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร

- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร

- GDP ภาคเกษตร

- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์

- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

- ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ

- พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ

- สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

	<u>ยุทธศาสตร์ที่ ๒</u> เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่
อุปทาน	
ของตลาด	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการ - ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร - เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร - จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร - เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน - สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน - สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทาง
การเกษตร	
ร่วมมือระหว่างประเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความ
เทคโนโลยีและนวัตกรรม	<u>ยุทธศาสตร์ที่ ๓</u> เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วย
การเกษตร	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้าน - พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่าง
เป็นระบบ	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์
สมดุลและยั่งยืน	<u>ยุทธศาสตร์ที่ ๔</u> บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่าง
	<ul style="list-style-type: none"> - ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร - ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม - บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ - บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร - สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
	<u>ยุทธศาสตร์ที่ ๕</u> พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ
ราชการ และกระบวนการ ทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วน - ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

๒.๗ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในปี ๒๕๖๓ เพื่อให้สามารถนำไปดำเนินการต่อยอดได้ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ การเพิ่มแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยได้มีการสำรวจพื้นที่ที่คาดว่าจะสามารถสร้างเป็นแหล่งกักเก็บน้ำได้ โดยเน้นในส่วนของแก้มลิงในบริเวณลุ่มน้ำต่างๆ ที่ได้มีการทำแผนที่สำรวจเอาไว้แล้ว จะมีการเพิ่มคุณภาพและปริมาณการผันน้ำจากลุ่มน้ำตะวันตกมาช่วยเหลือในลุ่มน้ำเจ้าพระยา ซึ่งจะมีการเพิ่มกำลังในการส่งน้ำจาก ๘๐๐ ล้าน ลบ.ม./ปี เป็น ๒,๐๐๐ ล้าน ลบ.ม./ปี เพื่อช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรและรักษาสมดุลระบบนิเวศของลุ่มน้ำเจ้าพระยา นอกจากนี้มีปฏิบัติการผันหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกพืช ป่าไม้ และเพิ่มน้ำในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ และมีการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง โดยกรมชลประทานได้วางแผนการจัดสรรน้ำทั้งประเทศในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๖๒/๖๓ ระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒-๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑๗,๖๙๙ ล้าน ลบ.ม. รวมทั้งชุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. ให้เกษตรกรที่ขอรับการสนับสนุนทั่วประเทศ จำนวน ๔๐,๐๐๐ บ่อ เพื่อกักเก็บน้ำ บรรเทาและชะลอความแห้งแล้ง เพิ่มความชุ่มชื้นให้เกิดขึ้นในฤดูฝนทั้งช่วงหรือฤดูแล้งในระดับไร่นา

๒. การส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ จะมีการนำศาสตร์พระราชาราชและเกษตรทฤษฎีใหม่เข้ามาเป็นนโยบายที่จะขับเคลื่อนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และมีมาตรการในการ “ลด ละ เลิก” การใช้สารเคมี จะประชาสัมพันธ์ให้พี่น้องเกษตรกรใช้สารเคมีให้น้อยที่สุด สำหรับพื้นที่ที่มีความพร้อมก็จะขอให้ “ละ” การใช้สารเคมี และเป้าหมายสุดท้ายคือการเลิกใช้สารเคมี โดยจะมีการหาและพัฒนาสารชีวภัณฑ์ต่างๆ มาทดแทน รวมถึงการใช้มาตรการต่างๆ อาทิ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรมาทดแทนเรื่องแรงงาน เป็นต้น

๓. การใช้ระบบการตลาดนำการผลิต จากนโยบายที่ดำเนินการมาในปี ๒๕๖๒ เพื่อแก้ไขปัญหาสินค้าล้นตลาดและราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ จึงได้มีมาตรการในการหาตลาดใหม่ทั้งในและต่างประเทศ เป็นการเพิ่มช่องทางในการขายให้กับผู้ผลิตสินค้าเกษตร ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของสหกรณ์ เกษตรแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร Young Smart Farmer ที่ต้องการจะสร้างความเข้มแข็ง เพื่อนำร่องในการปฏิรูประบบการตลาด ซึ่งจะมีหน่วยงานเข้าไปแนะนำตลาดในเรื่องออนไลน์ อาทิ การร่วมมือกับ LAZADA Thailand ในการจัดอบรมการเข้าสู่ตลาดออนไลน์ การขายสินค้าเกษตรโดยตรง รวมถึงการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยได้เริ่มดำเนินการไปแล้วและจะ KICK OFF โครงการในเดือนมกราคม ๒๕๖๓ และหลังจากนั้นจะดำเนินการในทุกภาคของประเทศไทย เพื่อดำเนินการส่งเสริมและขยายตลาดให้กับพี่น้องเกษตรกร

๔. การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มคุณภาพการผลิต ได้มีการตั้งคณะกรรมการการปรับปรุงปุ๋ย การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ของดินหรือปุ๋ยสั่งตัด โดยมีเป้าหมายในการดำเนินการคือการลดต้นทุนในส่วน of ค่าปุ๋ยลง ๓๐% แต่ถ้าเกษตรกรมีความพร้อมในการใช้ปุ๋ยจากธรรมชาติ ทั้งปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยอินทรีย์ ทางภาครัฐก็พร้อมเข้าไปส่งเสริม ให้ความรู้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยไว้ใช้เอง อีกทั้งยังมีการใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาพันธุ์พืช เพื่อปรับปรุงคุณภาพและผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น นอกจากนี้ ยังต้องมีการพัฒนาการจัดส่งสินค้า (ระบบโลจิสติกส์) เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการลดค่าขนส่งทุกประเภท ซึ่งมีการเจรจาทั้ง Kerry ไปรษณีย์ไทย และการบินไทย ถือเป็นมาตรการหนึ่งที่กระทรวงเกษตรฯ กำลังเร่งดำเนินการ

๕. การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน ทั้งประมงพาณิชย์และประมงพื้นบ้าน สำหรับประมงพื้นบ้านได้มีการขึ้นทะเบียน ซึ่งขณะนี้มีการขึ้นทะเบียนแล้วประมาณ ๕๐,๐๐๐ กว่าลำ ส่วนประมงพาณิชย์จะเร่งส่งเสริมให้รักษาสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล เพื่อให้สามารถทำประมงได้ตลอดทั้งปี ซึ่งตลอดระยะเวลาดำเนินการภายใต้เงื่อนไขของ IUU ช่วง ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมา กระทรวงเกษตรฯ โดยกรมประมงได้มีของขวัญให้พี่น้องชาวประมง โดยการเพิ่มวันทำการประมงให้กับเรืออวนลากในอ่าวไทยอีก ๓๐ วัน และในปี ๒๕๖๓ เรือประมง

ประเภทอื่น ทั้งในอ่าวไทยและอันดามัน (ยกเว้นเรืออวนลาก) จะทำการประมงได้ตลอดทั้งปี โดยกระทำภายใต้การ
รักษาสมดุลการรักษาททรัพยากรธรรมชาติและภายใต้เงื่อนไขของ IUU

๖. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร กระทรวงเกษตรฯ มีมาตรการที่จะส่งเสริมรายได้เพื่อ
บรรเทาความเดือดร้อนให้กับพี่น้องเกษตรกร ทั้งการจ้างงานของกรมชลประทาน ซึ่งขณะนี้ได้มีการตั้งงบประมาณ
ไว้เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ในขณะที่ไม่สามารถทำการเกษตรตามปกติได้ อีกทั้งจะมีการเพิ่มพันธุ์
สัตว์น้ำทั่วประเทศ โดยเตรียมพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้งไว้ประมาณ ๕๕๐ ล้านตัว และจะใช้เวลา ๔ - ๖ เดือน ทำให้พี่น้อง
เกษตรกรสามารถจับไปบริโภคหรือจับไปขาย เป็นการเพิ่มรายได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการเลี้ยงปลุ
สัตว์ ที่มีความต้องการของตลาด ได้แก่ โค กระบือ แพะ และการแจกที่ดินทำกิน (ส.ป.ก.) ให้แก่เกษตรกรด้วย

**๗. การตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการเกษตร (Agri-technology and innovation center:
AIC)** โดยจะมีการตั้งศูนย์ AIC ทั้ง ๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ และการจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร (Big
data) เป็นการเชื่อมโยงกับ ๑๐ หน่วยงานหลัก ซึ่งจะทำให้พี่น้องเกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลและสามารถเข้ามา
ตรวจสอบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ อาทิ การตรวจสอบศักยภาพพื้นที่โดยใช้ Agri-Map เพื่อจัดทำ Zoning เป็นต้น

๘. พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จำนวน ๘๘๒
ศูนย์หลัก ทุกอำเภอทั่วประเทศ เป็นหน่วยขับเคลื่อนนโยบายการเกษตร องค์ความรู้ด้านการผลิต การแปรรูป
การตลาด แก่เกษตรกร ร่วมกับศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน

๒.๘ แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

“ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

๒. แก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทาง

สังคม

๓. สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใน ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

๕. ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลาง
และพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (EEC) เพื่อพัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค

๖. พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความ
เข้มแข็ง ทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

**๑. เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ แต่รูปแบบการผลิตยังอาศัยน้ำฝนเป็น
หลัก จึงมีผลผลิตต่ำ** โดยในปี ๒๕๕๙ ผลผลิตภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๙๒,๐๑๗ ล้านบาท พืชหลักของภาค
ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุดของประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอม
มะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ให้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัด
ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์
โดยผลผลิตเฉลี่ย ต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ใช้สารเคมีสูง ซึ่งใน
แต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบตราขายทางการเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อย

และมันสำปะหลัง มากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานีและมันสำปะหลังในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี

สำหรับพื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ ๘๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (ยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และอุบลราชธานี ส่วนอีกร้อยละ ๒๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ส่วนใหญ่ส่งออก ต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด แต่ขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนเกือบต่ำสุดของประเทศ ในปี ๒๕๕๙ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๖๓.๘๗ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ ของประเทศ โดยพบว่าพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินสูงสุด คือ จังหวัดในบริเวณตอนล่างของภาค มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร มากที่สุด ๒๖.๔๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๔ ของภาค สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนมีเพียง ๒๓.๔ ไร่ต่อครัวเรือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์มถือครองต่อครัวเรือน ๒๕.๓ ไร่ต่อครัวเรือน จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่อครัวเรือนมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา หนองคาย เลย และหนองบัวลำภู มีเนื้อที่ถือครอง ๓๒.๒๘ ๓๑.๙๐ ๓๐.๐ และ ๒๖.๐ ไร่ต่อครัวเรือนตามลำดับ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุด ของภาค ได้แก่ จังหวัดสกลนคร นครพนม และศรีสะเกษ โดยมีเนื้อที่ถือครอง ๑๗.๕๑ ๑๘.๖๔ และ ๒๐.๐๙ ไร่ต่อครัวเรือนตามลำดับ

๓. พื้นที่ชลประทานน้อยกว่าทุกภาค โดยมีเพียง ๗.๓๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕ ของพื้นที่เกษตร ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่มีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๒๑.๙ ผลผลิตการเกษตรของภาคขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศเป็นหลัก ประกอบกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร ในพื้นที่ตอนกลางของภาคมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรมากที่สุดร้อยละ ๑๖.๕ ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๔ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด รองลงมาพื้นที่ตอนล่างของภาคมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๑๓.๙ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ยโสธร มีสัดส่วน ร้อยละ ๑๑.๒ และ ๑๑.๑ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัดตามลำดับ

๒.๙ แผนพัฒนาการเกษตรภาคภายใต้กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕

แผนพัฒนาการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาแหล่งน้ำเดิมและแหล่งธรรมชาติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ โดยการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ หนอง ฝาย และพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีอยู่เดิม และพัฒนาแหล่งธรรมชาติให้สามารถเพิ่มปริมาณการกักเก็บรวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่โดยไม่ให้เกิดผลกระทบจากดินเค็ม สร้างแหล่งกักเก็บ (แก้มลิง) อ่างเก็บน้ำ ฝาย และแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสมในพื้นที่การเกษตร

๒. พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง ซี มูล โดยศึกษา สำรวจ และจัดหาพื้นที่เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำ ตลอดจนการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ แม่น้ำ ในภาคและระหว่างภาค

๓. พัฒนาระบบส่งน้ำและกระจายน้ำ เช่น ระบบสูบน้ำ อาคารบังคับน้ำ คลองส่งน้ำ เป็นต้น

๔. บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ โดยดำเนินการในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และมีการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาว เพื่อป้องกันความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาอาชีพและรายได้ของเกษตรกรโดยสร้างความมั่นคงของเกษตรกรรายย่อย โดยยึด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทางเลือก เกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรแปลงใหญ่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศการพัฒนา การเกษตร สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร พัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรและสถาบันเกษตรกร พัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นมืออาชีพ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม

๒. พัฒนาพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ให้เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูงในพื้นที่จังหวัดยโสธร สุรินทร์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และศรีสะเกษ รวมทั้งพื้นที่ที่มีศักยภาพอื่นๆ โดยปรับกระบวนการผลิตให้อยู่ภายใต้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย พัฒนาห่วงโซ่เกษตรอินทรีย์ให้ครอบคลุมทุกขั้นตอนการผลิต พร้อมทั้งขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์ โดยส่งเสริมการผลิตและแปรรูปโดยใช้นวัตกรรม การยกระดับราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้แตกต่างจากสินค้าเกษตรที่ใช้สารเคมี และการพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ การส่งเสริมกระบวนการตรวจรับรองแบบมีส่วนร่วมในการตรวจสอบกันเองของสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตและชุมชน รวมทั้งการจัดทำโซนนิ่งระบบเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นรูปธรรม โดยนำร่องในพื้นที่ที่มีความพร้อมและเหมาะสมและเชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือการท่องเที่ยววิถีไทยเพื่อขยายฐานรายได้ พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิตที่เหมาะสม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ให้ตอบสนองตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพ และการส่งออก จัดตั้งกองทุนเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนมาตรการส่งเสริมตลาดสีเขียวในชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๓. ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนไปสู่สินค้าเกษตรชนิดใหม่ตามศักยภาพของพื้นที่ (Zoning) และความต้องการของตลาด โดยส่งเสริมการปลูกพืชผัก ผลไม้ และไม้ดอก ในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยสนับสนุนการปรับปรุงพัฒนาพันธุ์ การตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร การประชาสัมพันธ์ และการจัดตั้งตลาดกลาง รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรสำคัญที่เป็นสารตั้งต้นในการแปรรูปผลิตสินค้าในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มหาสารคาม เลย อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี ให้มีปริมาณมากพอและมีคุณภาพตามระบบมาตรฐานการเกษตรตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ และจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรเพื่อการบริหารจัดการ และส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มุกดาหาร นครพนม นครราชสีมา สุรินทร์ ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และอุบลราชธานี และโคนมในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น โดยสนับสนุนการปรับปรุงพันธุ์ ส่งเสริมการปลูกแปลงหญ้าและปรับปรุงคุณภาพอาหารสัตว์ พัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและทักษะเกษตรกร รวมทั้งการจัดระบบมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ให้ได้มาตรฐานอุตสาหกรรม (GMP) และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและขยายตลาดไปสู่อาเซียน

๔. ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานชีวภาพ (Bio Economy) ให้เป็นฐานรายได้ใหม่ที่สำคัญของภาค โดยมุ่งลงทุนสร้างเศรษฐกิจบนฐานของการวิจัยและนวัตกรรมระดับสูง ในลักษณะสหวิทยาการที่ใช้ทรัพยากรฐานชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์) รวมถึงวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร และของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม

ฟาร์มปศุสัตว์และชุมชน พัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ชีวภาพที่มีมูลค่าสูง ก่อให้เกิดความก้าวหน้าและนวัตกรรมในมิติใหม่ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิรูปภาคเกษตร อาหาร สาธารณสุขและการแพทย์ พลังงาน อุตสาหกรรมเคมี และ ภาคสังคม โดยพัฒนาให้นครราชสีมา ขอนแก่น อุบลราชธานี และสกลนคร เป็นศูนย์กลาง อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และอาหารแบบครบวงจร ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มหาสารคาม สุรินทร์ อำนาจเจริญ และอุดรธานี โดยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้ได้มาตรฐาน GMP พัฒนา ระบบรับรองผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสร้างแบรนด์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและส่งออก ส่งเสริม อุตสาหกรรมใหม่และธุรกิจแนวใหม่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง กลุ่มจังหวัดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ และตอนล่าง ๒ ด้วยการพัฒนาต่อยอดจากวัตถุดิบและของเหลือทิ้งทาง การเกษตร/อุตสาหกรรม และฐานความหลากหลายทางชีวภาพไปสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เช่น ชีวเภสัชภัณฑ์ อาหาร อาหารสัตว์ในอนาคต โปรตีนทางเลือก ผลิตภัณฑ์อินทรีย์พลาสติกชีวภาพ (bio – plastic) สารสกัด จากพืชมูลค่าสูง เอนไซม์หรืออาหารเสริมสุขภาพจากจุลินทรีย์ เป็นต้น รวมทั้งสร้างความมั่นคงทางพลังงาน ระดับชุมชนจากการนำวัตถุดิบในชุมชน ของเหลือทิ้งทางการเกษตร ขยะครัวเรือนมาผลิตเป็นพลังงานเพื่อใช้ ภายในครัวเรือนหรือชุมชน และส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนในระดับชุมชน

๕. ยกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าย้อมคราม และส่งเสริมพื้นที่ที่มีศักยภาพ ให้ ก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นในระดับภูมิภาค อาทิ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา สุรินทร์ และ สกลนคร เป็นต้น โดยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสินค้า การออกแบบและตราสัญลักษณ์ พัฒนาเทคโนโลยีและ งานศึกษาวิจัย สร้างนวัตกรรมเพิ่มมูลค่า พร้อมทั้งพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ ยกระดับ ผู้ประกอบการและนักออกแบบรุ่นใหม่ให้มีทักษะความรู้ความสามารถทั้งการออกแบบและการจัดการ เพื่อให้ สินค้ามีความหลากหลายและทันสมัย สร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมกับภาคอุตสาหกรรม และส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรมในทุกพื้นที่ โดยส่งเสริมชุมชนใน การสร้างสรรค์กิจกรรมหรือเทศกาลประจำถิ่นในแต่ละเดือนในพื้นที่ต่างๆ โฆษณาประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อสร้างการรับรู้สินค้า บริการ แหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนอัตลักษณ์ ของชุมชนและเมืองเก่า ได้แก่ เมืองเก่าบุรีรัมย์ เมืองเก่าพิมาย เมืองเก่าสุรินทร์ เมืองเก่านครราชสีมา และเมือง เก่าสกลนคร พัฒนาแบรนด์และสื่อสารความแตกต่างของชุมชนต่างๆ ในรูปแบบการเล่าเรื่อง (Storytelling) ส่งเสริมการขายแพ็คเกจการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล ส่งเสริมการตลาดแบบมีเป้าหมาย เฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มนักเรียนนักศึกษา กลุ่มผู้ปฏิบัติธรรม กลุ่มสุขภาพสตรี เป็นต้น

๒. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยบูรณาการจัดการแผนท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดที่ดึงดูดเด่นหรืออัต ลักษณ์ของแต่ละพื้นที่มาสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในเขตอารยธรรมอีสานใต้ และเชื่อมโยงสู่ ประเทศ ลาว กัมพูชา และเวียดนาม เพื่อเพิ่มระยะเวลาพำนักและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มนักท่องเที่ยว คุณภาพทั้งชาวไทยและต่างประเทศ พัฒนาสินค้าและบริการที่มีจุดเด่นหรืออัตลักษณ์ที่สร้างจากทุนทาง วัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความจดจำและสร้างความโดดเด่น ลอกเลียนได้ยาก พัฒนาบุคลากรและผู้ประกอบการ การท่องเที่ยวให้เป็น มืออาชีพ รักษามาตรฐานการให้บริการ จัดทำแผนที่ท่องเที่ยวให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี พัฒนาระบบโลจิสติกส์ ขนถ่ายนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบไปสู่แหล่งท่องเที่ยว ดูแลความปลอดภัยและ สุขลักษณะให้นักท่องเที่ยว

๓. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง ในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อานาจเจริญ อุบลราชธานี และสกลนคร และพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ สี่เหลี่ยมวัฒนธรรมล้านช้าง เลย-อุดรธานี-หนองบัวลำภู-หนองคาย-สปป.ลาว โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ให้สอดคล้องกับกระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของสองฝั่งโขง พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย อาทิ การท่องเที่ยว/พักผ่อนชมทัศนียภาพและวิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง (Leisure/Lifestyle) การท่องเที่ยวด้วยจักรยานและการเดินทางแบบคาราวาน (Cycling/Caravan Tours) การท่องเที่ยวเชิงมหกรรม (Festivals/Events) เป็นต้น พัฒนาถนนเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาท่าเรือและการท่องเที่ยวทางน้ำให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย ส่งเสริมการบริหารจัดการที่เกิดจากชุมชน เพื่อสร้างงานและรายได้ เน้นพัฒนาผู้ประกอบการด้านการจัดการและทักษะทางภาษาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น

๔. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์ ในจังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ อุดรธานี หนองบัวลำภู และชัยภูมิ โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและพิพิธภัณฑ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และมีชีวิต ออกแบบการจัดแสดง จัดนิทรรศการ มัลติมีเดีย หรือกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้ชมมีส่วนร่วม มีความสนุกสนานรื่นรมย์ เสมอ (Play and Learn) ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ เพื่อขยายฐานนักท่องเที่ยวที่สนใจศึกษาวิวัฒนาการของภาคตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบัน ปลุกฝังให้เด็กเข้าพิพิธภัณฑ์ผ่านกิจกรรมทัศนศึกษาของโรงเรียนและนันทนาการของครอบครัว พัฒนาสินค้า/บริการ/ของที่ระลึก ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน โฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เข้าถึงได้ง่ายและกลับมาได้บ่อยครั้ง

๕. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ศรีสะเกษ นครราชสีมา โดยส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมกีฬาให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทั้งจากการกีฬาและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธุรกิจการแข่งขันต่างๆ การผลิตอุปกรณ์/ชุดกีฬา/ของที่ระลึก สนามแข่งขัน อาหารเสริมและเครื่องดื่ม โรงแรม ร้านอาหาร การเดินทางและขนส่ง ประกันภัย สถาบันพัฒนากีฬาอาชีพทุกระดับ เป็นต้น ส่งเสริมการศึกษาในด้านเวชศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา และการบริหารจัดการธุรกิจกีฬา เพื่อผลิตบุคลากรรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมกีฬา สนับสนุนการจัดมหกรรมกีฬานานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาด และการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยว

๖. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวธรรมชาติ ในจังหวัดชัยภูมิ เลย นครราชสีมา อุบลราชธานี โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ เพื่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพเพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยว ที่มุ่งเน้นให้เกิดความคุ้มค่าต่อประสบการณ์ มากกว่าการท่องเที่ยวที่คุ้มค่าเงิน สนับสนุนให้คนไทยเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น รวมทั้งให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๗. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน ดูแลความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงในลักษณะเครือข่าย เพื่อกระจายนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่ชุมชนและท้องถิ่น เชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวระหว่างภาคเอกชนกับชุมชนและท้องถิ่น ทั้งในประเทศและกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาทักษะฝีมือบุคลากรในภาคบริการและการท่องเที่ยว จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ด้านภาษาต่างประเทศ นอกจากนั้นพัฒนาสินค้า OTOP สินค้าวิสาหกิจชุมชน ของที่ระลึก ร้านอาหาร ที่พักให้มีคุณภาพดี ส่งเสริมการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มตามความสนใจของนักท่องเที่ยว รวมถึงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

๒.๑๐ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวนประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน”

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

๑. คริวเรือนตกเกณฑ์ จปฐ. ด้านรายได้ ๓๘,๐๐๐ บาท/คน/ปี ที่พัฒนาได้ คงเหลือไม่เกินร้อยละ ๕

๒. มีพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับมาตรฐาน จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ ไร่ ภายในปี ๒๕๖๕

๓. จำนวนคริวเรือนเกษตรกรที่ทำการเกษตรด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ๓๐,๐๐๐ คริวเรือน ภายในปี ๒๕๖๕

๔. เศรษฐกิจจังหวัดอำนาจเจริญขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัดในห้วงระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) ประกอบด้วย ๔ ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

๑. การพัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สมุนไพร สินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าเกษตรปลอดภัยด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. การส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนของจังหวัด เพื่อสร้างอาชีพและรายได้แก่ชุมชนให้สามารถแข่งขันได้

๓. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ และพลังงานเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ที่สมดุล ยั่งยืน

๔. การพัฒนาคน ชุมชน และการจัดการภาครัฐ ให้มีคุณภาพ มั่นคง และทันสมัย

๓. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ

๓.๑ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ

๓.๒ เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำคำของบประมาณของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามแผนงาน/โครงการในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ

๔. คำนิยาม

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด หมายความว่า แผนซึ่งแสดงถึงทิศทาง แนวทาง และเป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคต ที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาจังหวัด กลุ่มจังหวัด โดยแสดงถึงวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์และโครงการในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๕. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ

การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด เป็นการกำหนดภาพรวม ทิศทาง แนวทาง การทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ดังนั้น ในการจัดทำแผนจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

๕.๑ การสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกฉบับ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งสอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส สภาพปัญหา ความต้องการของเกษตรกร และภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัด

๕.๒ การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จะต้องผ่านกระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๕.๓ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด จะครอบคลุมระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) โดยมีการทบทวน และปรับปรุงใหม่ให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละปีทุกปี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และยุทธศาสตร์ทุกระดับ ตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ตลอดจนยุทธศาสตร์ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และทิศทางนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ทั้งนี้ การทบทวนและปรับปรุงแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดทุกปีงบประมาณ ควรดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคมของทุกปี เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และเพื่อให้สอดคล้องในการเสนอแผนงาน/โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์บรรจุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และผลักดันเข้าสู่แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ให้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในแต่ละปี

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดอำนาจเจริญ

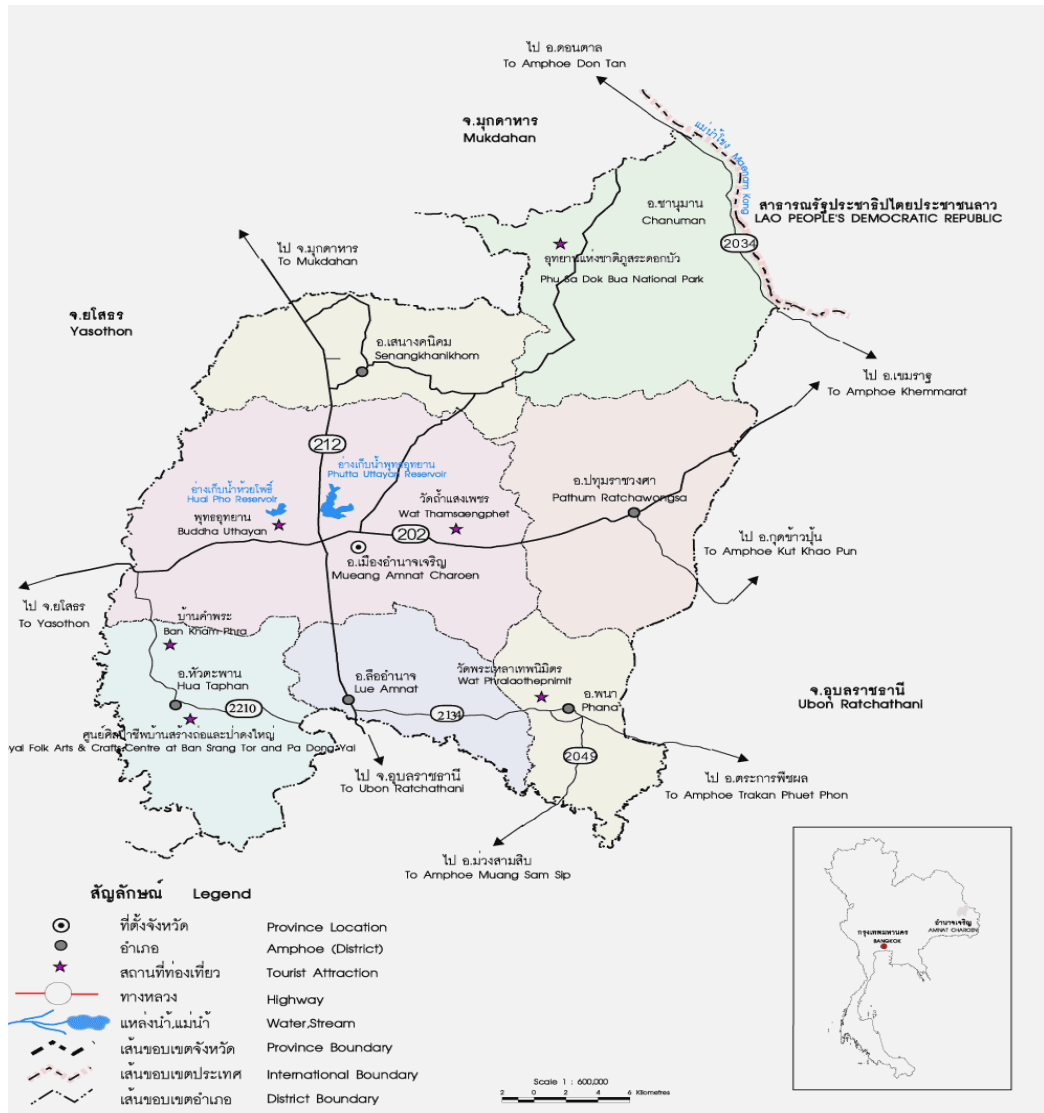
๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพ

๑.๑.๑ ลักษณะภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ จังหวัดอำนาจเจริญเป็นจังหวัดในตอนใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๑๕ องศา ๓๐ ลิปดาเหนือ ถึง ๑๖ องศา ๓๐ ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๔ องศา ๑๕ ลิปดาตะวันออก ถึง ๑๐๕ องศา ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพโดยรถยนต์ประมาณ ๕๘๖ กิโลเมตร แยกออกจากจังหวัดอุบลราชธานีเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ มีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๒,๐๕๗,๔๙๗ ไร่ หรือ ๓,๒๙๑.๙๙ ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

รูปที่ ๒.๑ แผนที่แสดงอาณาเขตพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดเขตจังหวัดยโสธร ที่อำเภอเลิงนกทาและจังหวัดมุกดาหาร
 ทิศตะวันออก ติดเขตประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
 ตามแนวฝั่งแม่น้ำโขงด้านอำเภอนามานเป็นระยะทาง ๓๘ กิโลเมตร และจังหวัดอุบลราชธานีที่อำเภอเขมราฐ
 อำเภอกุศขำปุ่น และอำเภอตระการพืชผล

ทิศตะวันตก ติดเขตจังหวัดยโสธร ที่อำเภอป่าดิวและอำเภอเลิงนกทา

ทิศใต้ ติดเขตจังหวัดอุบลราชธานี ที่อำเภอม่วงสามสิบและอำเภอ

เขื่องใน

๓) สภาพพื้นที่

๓.๑) ลักษณะภูมิประเทศ โดยทั่วไปของจังหวัดอำนาจเจริญเป็นที่ลุ่มและมีเนินเขาเตี้ยๆ ทอดยาวไปจรดจังหวัดอุบลราชธานี ในเขตพื้นที่อำเภอนามานลักษณะของดินเป็นดินร่วนทราย มีดินลูกรังบางส่วนมีแม่น้ำโขงเป็นแนวกั้นระหว่างไทยกับ สปป.ลาว พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๒๒๗ ฟุต (หรือประมาณ ๖๘ เมตร) และสามารถแบ่งลักษณะลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดอำนาจเจริญ ออกได้ดังนี้

๓.๑.๑) บริเวณที่ราบสูง ลักษณะพื้นเป็นที่สูง บางส่วนเป็นลูกคลื่นลอนตื้นหรือเนินเขาเตี้ยๆ อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอนามาน และอำเภอเสนางคนิคม

๓.๑.๒) บริเวณที่ราบ มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบถึงลูกคลื่นลอนตื้นเป็นแนวยาวตามทิศตะวันออกถึงทิศตะวันตกอยู่ในเขตอำเภอเมืองอำนาจเจริญ อำเภอพนา อำเภอปทุมราชวงศา อำเภอหัวตะพาน และอำเภอลืออำนาจ

๓.๒) ลักษณะภูมิสัณฐาน จังหวัดอำนาจเจริญมีลักษณะภูมิสัณฐานแบ่งออกได้โดยสังเขป ดังนี้คือ

๓.๒.๑) บริเวณที่เป็นสันดินริมน้ำ (River Levee) เกิดจากตะกอนลำน้ำที่พัดพามาทับถม สภาพพื้นที่ เป็นเนินสันดิน พบบริเวณสันดินริมฝั่งแม่น้ำโขง คืออำเภอนามาน และบางบริเวณสันดินริมฝั่งลำน้ำเซบายได้แก่อำเภอหัวตะพาน

๓.๒.๒) บริเวณที่เป็นแอ่ง (Depression) หรือที่ราบต่ำหลังแม่น้ำ (Back Swamp) เกิดจากการกระทำของขบวนการน้ำ พบบางแห่งในบริเวณลำเซบายของอำเภอหัวตะพานจะมีน้ำแช่ขังนานในฤดูฝน

๓.๒.๓) บริเวณที่เป็นแบบลานตะพักน้ำ (Terrace) ที่เกิดจากการกระทำของขบวนการของน้ำนานมาแล้ว ประกอบด้วยบริเวณที่เป็นลานตะพักน้ำระดับต่ำ ระดับกลางและระดับสูง ลักษณะพื้นที่มีทั้งเป็นแบบที่ราบแบบลูกคลื่นลอนลาดจนถึงลูกคลื่นลอนชัน จะอยู่ถัดจากบริเวณที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึงขึ้นมา พื้นที่เหล่านี้จะพบได้ทั่วไปของจังหวัด บางแห่งใช้สำหรับทำนาและปลูกพืชไร่

๔) ลักษณะดิน

๔.๑) ลักษณะดินในจังหวัดอำนาจเจริญสามารถแบ่งดินออกเป็นกลุ่มใหญ่ได้ดังนี้

๔.๑.๑) กลุ่มดินไร่ กระจายกระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ของจังหวัดสามารถแยกกลุ่มดินได้ดังนี้

- กลุ่มดินทั่วไป พบในพื้นที่อำเภอนามาน
- กลุ่มดินไร้ตื้น พบในพื้นที่อำเภอนามาน
- กลุ่มดินไร้ทราย พบในพื้นที่อำเภอเมือง และอำเภอพนา

๔.๑.๒) กลุ่มดินไร้ทั่วไปโคละกับดินนาทั่วไป พบในเขตอำเภอเมือง อำเภอหัวตะพานและอำเภอเสนางคนิคม

๔.๑.๓) กลุ่มพื้นที่สูงและภูเขา พบในอำเภอชานุมาน

๔.๑.๔) กลุ่มดินเค็ม ดินเค็มน้อย พบในอำเภอหัวตะพาน และ อำเภอพนา ส่วนดินเค็มจัด พบในอำเภอเมืองและอำเภอลืออำนาจ

๔.๒) ความเหมาะสมและข้อจำกัดของดินสำหรับการปลูกพืชในช่วงฤดูเพาะปลูก สามารถสรุป ได้ดังนี้

๔.๒.๑) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๔,๔๑๗ ไร่ หรือ ๒.๗๕๔ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๒) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ เนื้อดินแน่นทึบหรือค่อนข้างเป็นทราย ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๑๕ กลุ่มชุดดินที่ ๑๘ และกลุ่มชุดดินที่ ๒๒ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๙,๒๘๒ ไร่ หรือ ๖.๕๔๓ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๓) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่มีข้อจำกัดเนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นที่ดอน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และ/หรือเนื้อดินเป็นทราย อาจขาดแคลนน้ำเมื่อฝนทิ้งช่วง ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๑๕hi กลุ่มชุดดินที่ ๑๖hi กลุ่มชุดดินที่ ๑๗hiB กลุ่มชุดดินที่ ๑๘hi กลุ่มชุดดินที่ ๑๘hiB กลุ่มชุดดินที่ ๑๙hi กลุ่มชุดดินที่ ๑๙hiB กลุ่มชุดดินที่ ๒๐hi กลุ่มชุดดินที่ ๒๐hiB กลุ่มชุดดินที่ ๒๑hi และกลุ่มชุดดินที่ ๒๑hiB มีเนื้อที่ประมาณ ๗๐๘,๑๓๘ ไร่ หรือ ๓๕.๘๔๒ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๔) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผลและไม่ยืนต้น ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๓B มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๖๘๒ ไร่ หรือ ๐.๑๓๖ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๕) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผลและไม่ยืนต้น แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๕B กลุ่มชุดดินที่ ๓๖B กลุ่มชุดดินที่ ๓๗B กลุ่มชุดดินที่ ๓๘B กลุ่มชุดดินที่ ๔๐B และกลุ่มชุดดินที่ ๔๐C มีเนื้อที่ประมาณ ๖๔๘,๓๖๐ ไร่ หรือ ๓๒.๘๑๕ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๖) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ ไม้ผลและไม่ยืนต้น แต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ เนื้อดินเป็นทรายจัด ได้แก่กลุ่มชุดดินที่ ๔๑B และกลุ่มชุดดินที่ ๔๔B มีเนื้อที่ประมาณ ๒๘๘,๓๑๙ ไร่ หรือ ๑๔.๕๙๒ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๗) ดินที่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ใช้สอยโตเร็วหรือปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ แต่มีข้อจำกัดคือเป็นดินตื้น พบชั้นเศษหินก้อนกรวดหรือหินพื้น ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๔๗C และกลุ่มชุดดินที่ ๔๙B มีเนื้อที่ประมาณ ๘,๓๔๘ ไร่ หรือ ๐.๔๒๒ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๘) ดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร เนื่องจากเป็นพื้นที่มีหินพื้นโคล่ปะปน มีก้อนหิน เศษหิน ปะปนมาก ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๖๑C และกลุ่มชุดดินที่ ๖๑D มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๒๓๒ ไร่ หรือ ๐.๑๑๓ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๙) ดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร เนื่องจากเป็นพื้นที่มีหินพื้นโคล่ปะปน มีก้อนหิน เศษหิน ปะปนมาก และมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ มีเนื้อที่ประมาณ ๓๘,๖๐๓ ไร่ หรือ ๑.๙๕๔ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๒.๑๐) หน่วยแผนที่ดินเบ็ดเตล็ด เป็นหน่วยของแผนที่ที่ได้แยกออกจากพื้นที่ดินที่มีศักยภาพในการใช้ประโยชน์หรือบริเวณที่ไม่เป็นดินตามธรรมชาติ ได้แก่ ที่ดินเต็มไปด้วยก้อนหิน (RL) พื้นที่ชุมชน ที่อยู่อาศัย (U) และพื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ประมาณ ๙๕,๓๙๙ ไร่ หรือ ๔.๘๒๙ เฮกตาร์ของพื้นที่จังหวัด

๔.๓) ปัญหาดินและแนวทางการจัดการ

๔.๓.๑) ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ทรัพยากรดินโดยทั่วไปของจังหวัดอำนาจเจริญ เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินที่เป็นดินทรายหรือตะกอนเนื้อหยาบ วัตถุดิบกำเนิดดินเหล่านี้มีธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชต่ำ เนื้อดินเป็นดินปนทรายหรือดินทราย มีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารต่ำและถูกชะพาออกไปในดินชั้นล่างหรือออกไปจากพื้นที่ได้ง่าย ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๑๕, ๑๕hi, ๑๖hi, ๑๗hiB, ๑๘, ๑๘hi, ๑๘hiB, ๑๙hi, ๑๙hiB, ๒๒hi, ๒๒hiB, ๒๒, ๓๕B, ๓๖B, ๓๗B, ๔๐B, ๔๐C, ๕๖C มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๔๔๓,๐๕๙ ไร่ หรือ ๗๓.๐๓๗ เฮกตาร์ของพื้นที่จังหวัด

แนวทางแก้ไข การใช้ประโยชน์พื้นที่ดินบริเวณนี้ ควรมีการปรับปรุงบำรุงดินโดยการเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ เช่น ปุ๋ยหมัก อัตรา ๑-๔ ตันต่อไร่ ปุ๋ยคอก อัตรา ๑-๒ ตันต่อไร่หรือปุ๋ยพืชสด อัตราเมล็ดพันธ์ ๕-๑๐ กก.ต่อไร่ร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อช่วยปรับปรุงบำรุงดินเพิ่มผลผลิตและรักษาความสามารถในการผลิตของดินไม่ให้เสื่อมลงอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างยั่งยืน

๔.๓.๒) เป็นดินทรายจัด ดินทรายจัดจะมีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารของดินต่ำถึงต่ำมาก ธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชสูญเสียไปในดินชั้นล่างหรือออกไปนอกพื้นที่ได้ง่าย เมื่อมีการให้น้ำหรือมีฝนตก ดินง่ายต่อการกร่อนทำให้เกิดเป็นร่องลึกและกว้าง ขาดแคลนน้ำ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๒๔, ๒๔hiB, ๔๑B, ๔๔B มีเนื้อที่ประมาณ ๓๔๗,๔๐๕ ไร่ หรือ ๑๗.๕๘๓ เฮกตาร์ของพื้นที่จังหวัด

แนวทางแก้ไข การใช้ประโยชน์ของพื้นที่บริเวณนี้ควรเลือกชนิดพืชที่ศักยภาพเหมาะสมมาใช้ปลูกเพื่อลดต้นทุนในการผลิต มีการปรับปรุงบำรุงดินร่วมกับมีระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปุ๋ยหมัก อัตรา ๑-๔ ตันต่อไร่ ปุ๋ยคอก อัตรา ๑-๒ ตันต่อไร่ หรือปุ๋ยพืชสด อัตราเมล็ดพันธ์ ๕-๑๐ กก.ต่อไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมี และใช้วัสดุคลุมดิน ทำคันดินปลูกหญ้าแฝกหรือปลูกพืชเป็นแถบสลับ พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่พืชขาดแคลนน้ำ การใช้ปุ๋ยเคมีควรใช้ที่ละน้อยแต่บ่อยครั้ง เพื่อลดการสูญเสียธาตุอาหารลงไปในดินชั้นล่างก่อนที่พืชจะนำไปใช้ได้หรือสูญเสียออกไปจากพื้นที่เมื่อมีการให้น้ำหรือมีฝนตก

๔.๓.๓) ดินตื้น ดินตื้นถึงชั้นลูกรัง เศษหิน ก้อนหินปะปนอยู่ในเนื้อดินตั้งแต่ ๓๕ เฮกตาร์ขึ้นไป หรือมากกว่าโดยปริมาตรภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน หรือมีชั้นหินพื้นตื้นกว่า ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ดินตื้นจะเป็นอุปสรรคต่อการขนถ่ายของรากพืชลงไปหาอาหาร นอกจากนี้ยังมีพื้นที่เป็นดินน้อย ทำให้มีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารและอุ้มน้ำต่ำมาก พืชจะขาดน้ำและทำให้เหี่ยวเฉาไวกว่าพื้นที่อื่น ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๒๕hi, ๒๕hiB, ๔๗C, ๔๙B มีเนื้อที่ประมาณ ๓๑,๖๙๗ ไร่ หรือ ๑.๖๐๔ เฮกตาร์ของพื้นที่จังหวัด

แนวทางการแก้ไข เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและไม่มีเศษหินหรือก้อนหินอยู่บริเวณหน้าดินมาก เพราะจะเป็นอุปสรรคต่อการเกษตรกรรมและการดูแลรักษา โดยทำการเกษตรแบบวนเกษตรหรือแบบผสมผสาน ไม่ทำลายไม้พื้นล่าง ขุดหลุมปลูก พร้อมปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักอัตรา ๒๕-๕๐ กก.ต่อหลุม หรือปุ๋ยคอกอัตรา ๑๐-๒๐ กก.ต่อหลุมร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ใช้วัสดุคลุมดินหรือปลูกหญ้าแฝก เพื่อรักษาความชื้นและลดการกร่อนของดิน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่ฝนทิ้งช่วงนานหรือพืชขาดน้ำ สำหรับในพื้นที่ที่มีหินกระจัดกระจายอยู่บนดินมาก ไม่เหมาะสมต่อ

การเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยเพาะพันธุ์ของสัตว์ป่า เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร สำหรับในพื้นที่เสื่อมโทรม ควรฟื้นฟูให้กลับมาเป็นป่าหรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

๔.๓.๔) การกร่อนของดิน บางบริเวณมีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นถึงเป็นเนินเขาและมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ทำให้ง่ายต่อการถูกกร่อนจากแรงกระแทกของเม็ดฝนและถูกพัดพาโดยน้ำที่ไหลผ่านผิวดิน ทำให้เกิดเป็นร่องกว้าง ทำความเสียหายกับพืชที่ปลูกและเป็นอุปสรรคต่อการจัดการที่ดินและการไถพรวน

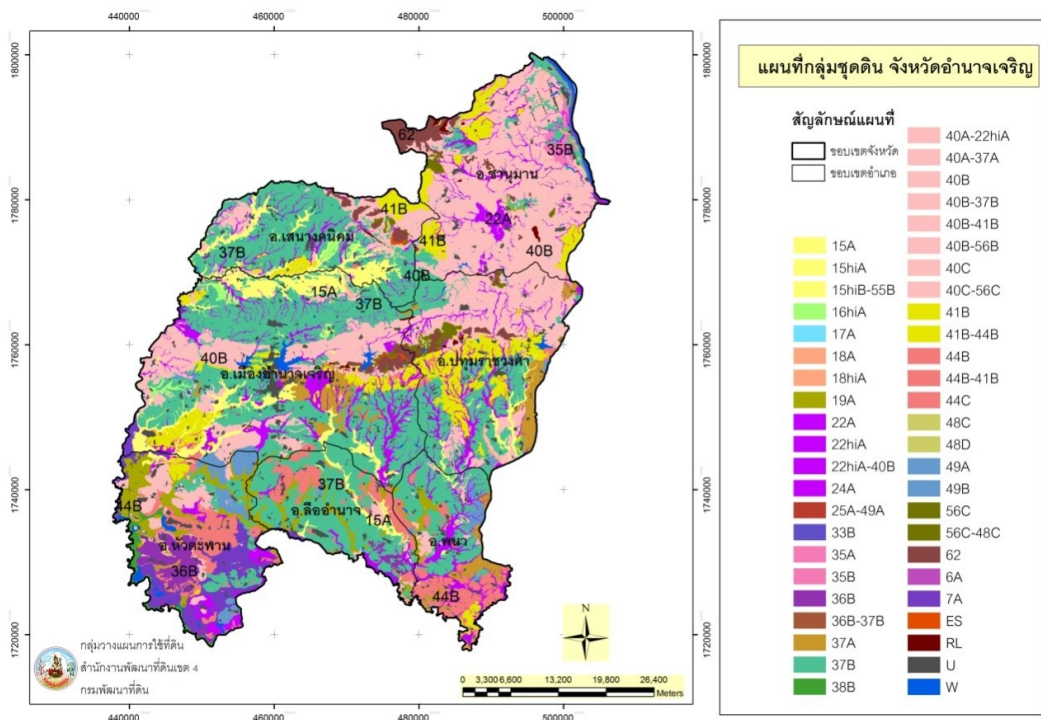
แนวทางการแก้ไข การใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณนี้ควรมีการไถพรวนให้น้อยที่สุดและไถขวางความลาดชัน ปรับปรุงดินโดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยพืชสดร่วมกับปุ๋ยเคมี มีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ใช้อวนคลุมดิน ทำคันดิน ปลูกหญ้าแฝกหรือปลูกพืชเป็นแถบสลับ ในพื้นที่ที่เป็นร่องที่เกิดจากการกร่อน ควรไถกลับและปรับปรุงดินพร้อมเปลี่ยนทางเดินของน้ำไหลบ่าเพื่อไม่ให้เกิดการกร่อนซ้ำในพื้นที่เดิม

๔.๓.๕) พื้นที่ที่มีความลาดชันสูงหรือพื้นที่ภูเขา พื้นที่ที่มีความลาดชัน มากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์หรือเป็นพื้นที่ภูเขา ไม่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม เนื่องจากยากต่อการจัดการดูแลรักษา ใช้มาตรการพิเศษในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูงมาก และยังเป็นการทำลายระบบนิเวศน์ของป่าอีกด้วย ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ มีเนื้อที่ประมาณ ๓๘,๖๐๓ ไร่ หรือ ๑.๙๕๔ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่จังหวัด

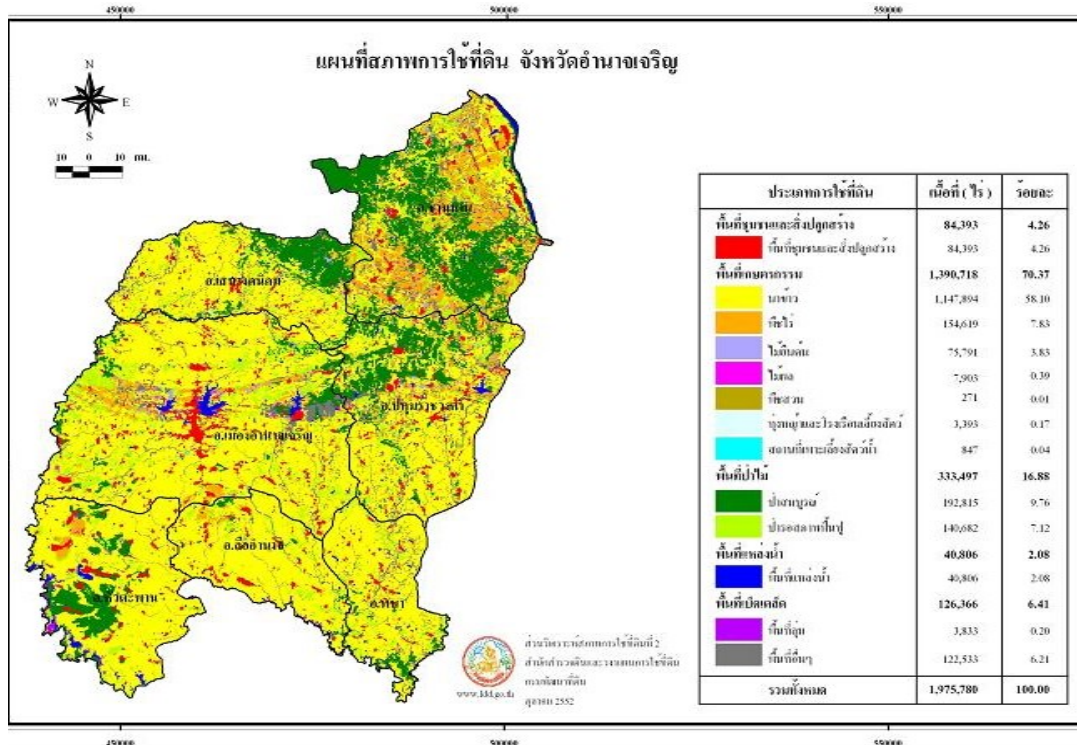
แนวทางการแก้ไข ควรรักษาไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยและเพาะพันธุ์ของสัตว์ป่า เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ถ้ามีความจำเป็นต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ควรมีการสำรวจดินและเลือกใช้พืชที่มีศักยภาพในการเกษตรที่เป็นดินลึกและความลาดชันไม่สูงมากนัก โดยทำการเกษตรแบบวนเกษตรและมีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

๔.๓.๖) หินพื้นโคล่ พื้นที่หินพื้นโคล่เป็นพื้นที่ที่มีหินพื้นโคล่กระจายอยู่ทั่วไปบนผิวดินมากกว่า ๙๐ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ผิว พื้นที่บริเวณนี้ไม่เหมาะสมทางด้านเกษตรกรรม ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่าตามธรรมชาติหรือปลูกสวนป่า

รูปที่ ๒.๒ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินจังหวัดอำนาจเจริญ

รูปที่ ๒.๓ แผนที่แสดง สภาพการใช้ที่ดิน จังหวัดอำนาจเจริญ

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ

ตารางที่ ๒.๑ ชั้นความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช ข้าว มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา จังหวัดอำนาจเจริญ

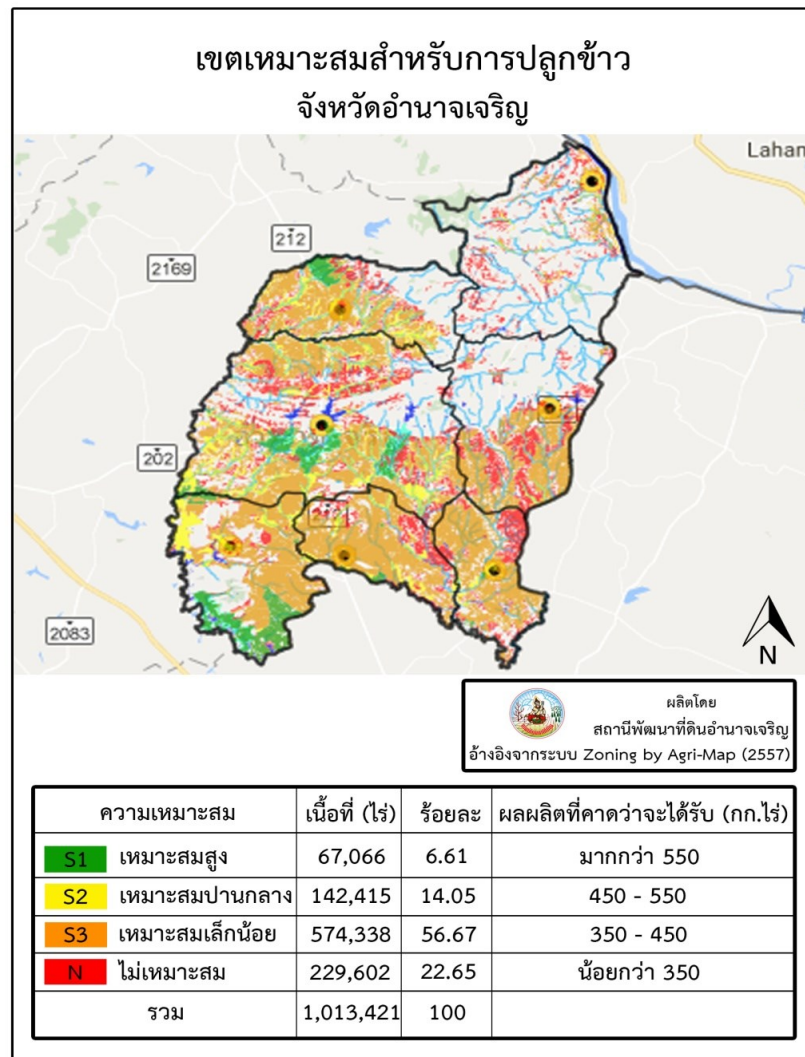
ชนิดพืช	ชั้นความเหมาะสมของดินสำหรับพืชจังหวัดอำนาจเจริญ (ไร่)								รวมชั้นความเหมาะสม	อื่นๆ (พื้นที่ป่าไม้)
	เหมาะสมสูง S๑		เหมาะสมปานกลาง S๒		เหมาะสมเล็กน้อย S๓		ไม่เหมาะสม N			
	ไร่	%	ไร่	%	ไร่	%	ไร่	%		
ข้าว	๖๗,๐๖๖	๖.๖๒	๑๔๒,๔๑๕	๑๔.๐๕	๕๗๔,๓๔๐	๕๖.๖๗	๒๒๙,๖๐๑	๒๒.๖๖	๑,๐๑๓,๔๒๒	๙๒,๖๙๓
มันสำปะหลัง	๒๕๖	๐.๒๕	๙๗,๔๒๕	๙๖.๑๒	๒,๔๓๘	๒.๔๑	๑,๒๔๓	๑.๒๓	๑๐๑,๓๖๒	๔๗,๘๗๓
อ้อย	๓๒	๐.๐๗	๔๖,๗๙๔	๙๕.๑๐	๒,๐๙๒	๔.๒๕	๒๘๗	๐.๕๘	๔๙,๒๐๕	๑๒,๗๓๔
ยางพารา	๐	๐.๐๐	๓๗,๖๐๒	๖๑.๓๗	๖,๗๒๓	๑๐.๙๗	๑๖,๙๔๗	๒๗.๖๖	๖๑,๒๗๒	๒๗,๗๘๙

ที่มา : ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๕๗) ,พื้นที่ปลูกนอกเขตป่าตามกฎหมาย

ตารางที่ ๒.๒ ชั้นความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกข้าว รายอำเภอ จังหวัดอำนาจเจริญ

อำเภอ	ชั้นความเหมาะสมของดินสำหรับข้าว (ไร่)								รวมชั้นความเหมาะสม	อื่นๆ (พื้นที่ป่าไม้)
	เหมาะสมสูง S๑		เหมาะสมปานกลาง S๒		เหมาะสมเล็กน้อย S๓		ไม่เหมาะสม N			
	ไร่	%	ไร่	%	ไร่	%	ไร่	%		
เมือง	๒๑,๙๐๑	๖.๘๓	๖๘,๗๘๖	๒๑.๔๔	๑๕๖,๔๒๘	๔๘.๗๗	๗๓,๖๕๒	๒๒.๙๖	๓๒๐,๗๖๗	๒๒,๖๕๕
ชานุมาน	๐	๐.๐๐	๗,๐๘๖	๑๔.๒๖	๑๐,๖๙๗	๒๑.๕๒	๓๑,๙๑๗	๖๔.๒๒	๔๙,๗๐๐	๑๑,๒๙๐
ปทุมราชวงศา	๐	๐.๐๐	๑,๖๕๑	๑.๓๖	๗๔,๑๕๖	๖๑.๒๕	๔๕,๒๖๘	๓๗.๓๙	๑๒๑,๐๗๕	๓๖,๓๙๗
พนา	๘๖๔	๐.๘๑	๓,๐๖๐	๒.๘๕	๗๙,๘๔๖	๗๔.๔๗	๒๓,๔๔๗	๒๑.๘๗	๑๐๗,๒๑๗	๐
เสนางคนิคม	๗,๐๔๘	๕.๖๗	๒๘,๔๑๓	๒๒.๘๕	๖๖,๘๔๙	๕๓.๗๖	๒๒,๐๓๘	๑๗.๗๒	๑๒๔,๓๔๘	๑๓,๓๗๓
หัวตะพาน	๓๕,๓๔๖	๒๒.๐๓	๒๑,๓๙๕	๑๓.๓๓	๙๓,๒๗๒	๕๘.๑๒	๑๐,๔๖๕	๖.๕๒	๑๖๐,๔๗๘	๘,๙๗๘
สิ้ออำนาจ	๑,๙๐๗	๑.๔๗	๑๒,๐๒๔	๙.๒๖	๙๓,๐๙๒	๗๑.๗๐	๒๒,๘๑๔	๑๗.๕๖	๑๒๙,๘๓๗	๐
รวม	๖๗,๐๖๖	๖.๖๒	๑๕๒,๔๑๕	๑๔.๐๕	๕๗๔,๓๔๐	๕๖.๖๗	๒๒๙,๖๐๑	๒๒.๖๖	๑,๐๑๓,๔๒๒	๙๒,๖๙๓

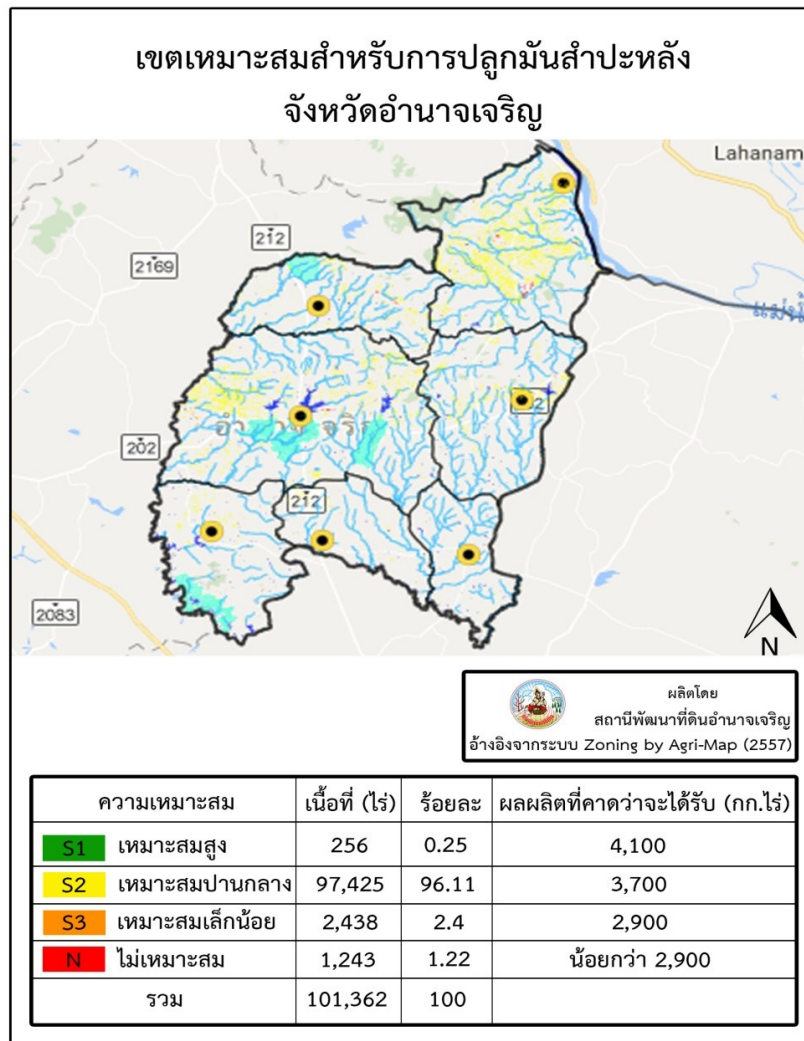
ที่มา : ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๕๗) ,พื้นที่ปลูกนอกเขตป่าตามกฎหมาย

ตารางที่ ๒.๓ ชั้นความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง รายอำเภอ จังหวัดอำนาจเจริญ

อำเภอ	ชั้นความเหมาะสมของดินสำหรับมันสำปะหลัง (ไร่)								รวมชั้นความเหมาะสม	อื่นๆ (พื้นที่ป่าไม้)
	เหมาะสมสูง S๑		เหมาะสมปานกลาง S๒		เหมาะสมเล็กน้อย S๓		ไม่เหมาะสม N			
	ไร่	%	ไร่	%	ไร่	%	ไร่	%		
เมือง	๓๖	๐.๑๑	๓๐,๕๐๘	๙๖.๒๙	๙๐๒	๒.๘๕	๒๓๗	๐.๗๕	๓๑,๖๘๓	๑๔๔
ชานุมาน	๒๐	๐.๐๔	๔๖,๓๑๙	๙๖.๐๓	๑,๑๔๑	๒.๓๗	๗๕๒	๑.๕๖	๔๘,๒๓๒	๒๓,๐๗๗
ปทุมราชวงศา	๐	๐.๐๐	๙,๓๒๘	๙๗.๓๙	๑๘๗	๑.๙๕	๖๓	๐.๖๖	๙,๕๗๘	๑๕,๔๒๕
พนา	๐	๐.๐๐	๔๓๓	๙๗.๕๒	๑๑	๒.๔๘	๐	๐.๐๐	๔๔๔	๐
เสนางคนิคม	๑๙๑	๒.๖๓	๖,๘๑๐	๙๓.๘๔	๖๕	๐.๙๐	๑๙๑	๒.๖๓	๗,๒๕๗	๙,๑๔๓
หัวตะพาน	๙	๐.๓๑	๒,๗๖๐	๙๖.๑๓	๑๐๒	๓.๕๕	๐	๐.๐๐	๒,๘๗๑	๘๔
ลืออำนาจ	๐	๐.๐๐	๑,๒๖๗	๙๗.๖๙	๓๐	๒.๓๑	๐	๐.๐๐	๑,๒๙๗	๐
รวม	๒๕๖	๐.๒๕	๙๗,๔๒๕	๙๖.๑๒	๒,๔๓๘	๒.๔๑	๑,๒๔๓	๑.๒๓	๑๐๑,๓๖๒	๔๗,๘๗๓

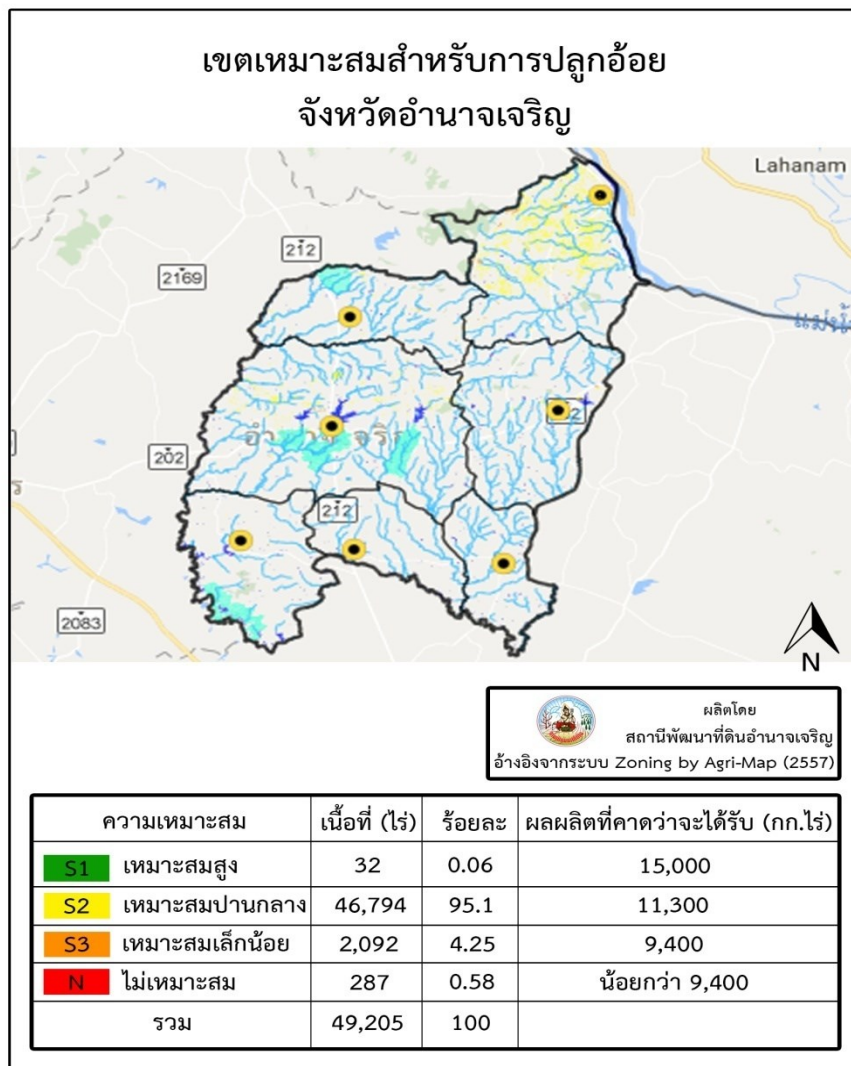
ที่มา : ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๕๗) ,พื้นที่ปลูกนอกเขตป่าตามกฎหมาย

ตารางที่ ๒.๔ ชั้นความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกอ้อยรายอำเภอ จังหวัดอำนาจเจริญ

อำเภอ	ชั้นความเหมาะสมของดินสำหรับยางพารา (ไร่)								รวมชั้นความเหมาะสม	อื่นๆ (พื้นที่ป่าไม้)
	เหมาะสมสูง S๑		เหมาะสมปานกลาง S๒		เหมาะสมเล็กน้อย S๓		ไม่เหมาะสม N			
	ไร่	%	ไร่	%	ไร่	%	ไร่	%		
เมือง	๐	๐	๑๑,๑๒๒	๕๙.๙๘	๓,๐๔๕	๑๖.๔๒	๔,๓๗๗	๒๓.๖	๑๘,๕๔๔	๑๘
ขานุมาน	๐	๐	๑๖,๒๔๗	๖๗.๕๗	๑,๖๑๒	๖.๗	๖,๑๘๕	๒๕.๗๒	๒๔,๐๔๔	๑๒๒๔๐
ปทุมราชวงศา	๐	๐	๔,๖๔๕	๖๖.๖๑	๖๓๔	๙.๐๙	๑,๖๙๔	๒๔.๒๙	๖,๙๗๓	๑๓๒๘๖
พนา	๐	๐	๗๑๑	๔๔.๘	๓๕๒	๒๒.๑๘	๕๒๔	๓๓.๐๑	๑,๕๘๗	๐
เสนางคนิคม	๐	๐	๒,๐๖๖	๓๒.๑๖	๙๐๓	๑๔.๐๖	๓,๔๕๕	๕๓.๗๘	๖,๔๒๔	๒๐๒๕
หัวตะพาน	๐	๐	๒,๗๕๘	๘๗.๓๖	๗๘	๒.๔๗	๓๒๑	๑๐.๑๗	๓,๑๕๗	๒๒๐
ลืออำนาจ	๐	๐	๕๓	๙.๗๖	๙๙	๑๘.๒๓	๓๙๑	๗๒.๐๑	๕๔๓	๐
รวม	๐	๐	๓๗,๖๐๒	๖๑.๓๗	๖,๗๒๓	๑๐.๙๗	๑๖,๙๔๗	๒๗.๖๖	๖๑,๒๗๒	๒๗,๗๘๙

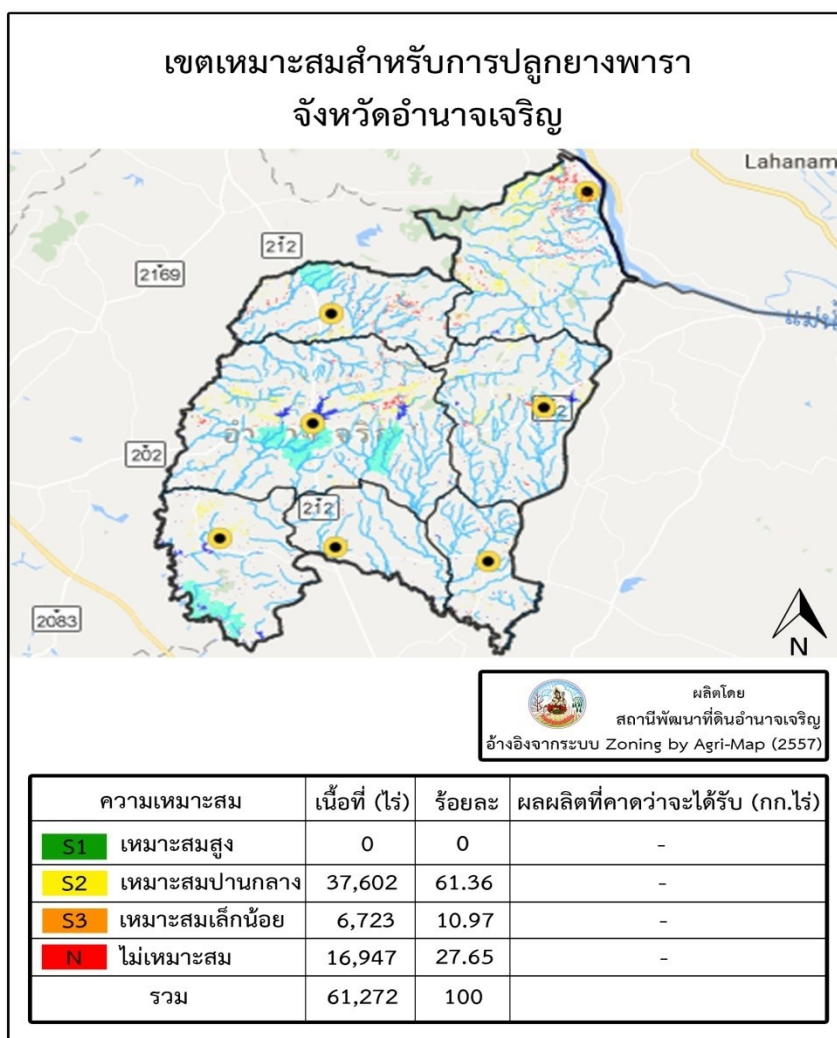
ที่มา : ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๕๗) ,พื้นที่ปลูกนอกเขตป่าตามกฎหมาย

ตารางที่ ๒.๕ ชั้นความเหมาะสมของดินสำหรับการยางพารารายอำเภอ จังหวัดอำนาจเจริญ

อำเภอ	ชั้นความเหมาะสมของดินสำหรับยางพารา (ไร่)								รวมชั้นความเหมาะสม	อื่นๆ (พื้นที่ป่าไม้)
	เหมาะสมสูง S๑		เหมาะสมปานกลาง S๒		เหมาะสมเล็กน้อย S๓		ไม่เหมาะสม N			
	ไร่	%	ไร่	%	ไร่	%	ไร่	%		
เมือง	๐	๐	๑๑,๑๒๒	๕๙.๙๘	๓,๐๔๕	๑๖.๔๒	๔,๓๗๗	๒๓.๖	๑๘,๕๔๔	๑๘
ชานุมาน	๐	๐	๑๖,๒๔๗	๖๗.๕๗	๑,๖๑๒	๖.๗	๖,๑๘๕	๒๕.๗๒	๒๔,๐๔๔	๑๒๒๔๐
ปทุมราชวงศา	๐	๐	๔,๖๔๕	๖๖.๖๑	๖๓๔	๙.๐๙	๑,๖๙๔	๒๔.๒๙	๖,๙๗๓	๑๓๒๘๖
พนา	๐	๐	๗๑๑	๔๔.๘	๓๕๒	๒๒.๑๘	๕๒๔	๓๓.๐๑	๑,๕๘๗	๐
เสนางคนิคม	๐	๐	๒,๐๖๖	๓๒.๑๖	๙๐๓	๑๔.๐๖	๓,๔๕๕	๕๓.๗๘	๖,๔๒๔	๒๐๒๕
หัวตะพาน	๐	๐	๒,๗๕๘	๘๗.๓๖	๗๘	๒.๔๗	๓๒๑	๑๐.๑๗	๓,๑๕๗	๒๒๐
ลืออำนาจ	๐	๐	๕๓	๙.๗๖	๙๙	๑๘.๒๓	๓๙๑	๗๒.๐๑	๕๔๓	๐
รวม	๐	๐	๓๗,๖๐๒	๖๑.๓๗	๖,๗๒๓	๑๐.๙๗	๑๖,๙๔๗	๒๗.๖๖	๖๑,๒๗๒	๒๗,๗๘๙

ที่มา : ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๕๗) ,พื้นที่ปลูกรายนอกเขตป่าตามกฎหมาย

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาลภูมิอากาศโดยทั่วไป จังหวัดอำนาจเจริญจัดอยู่ในเขตอากาศแบบ Tropical Savannah จะเห็นความแตกต่างของฤดูฝนและฤดูแล้งอย่างชัดเจน มีช่วงกลางวันยาวในฤดูร้อน และมีอุณหภูมิต่ำตลอดปี ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงมกราคม

๒) ปริมาณน้ำฝน ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๖๒ โดยเฉลี่ย ๑,๓๙๒.๔๖ มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก ๑๓๙ วัน โดยปี ๒๕๕๔ มีปริมาณน้ำฝนมากที่สุดวัดได้ ๑,๗๔๙.๗๐ มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตก ๑๔๔ วัน ปี ๒๕๕๘ มีปริมาณน้ำฝนน้อยสุดวัดได้ ๑,๑๐๕.๗๔ มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตก ๑๓๒ วัน

ตารางที่ ๒.๖ ปริมาณน้ำฝนปี ๒๕๕๓-๒๕๖๒

ปี	ปริมาณน้ำฝน(มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก
๒๕๕๓	๑,๓๔๓.๗๙	๑๔๕
๒๕๕๔	๑,๗๔๙.๗๐	๑๔๔
๒๕๕๕	๑,๒๓๗.๘๑	๑๕๐
๒๕๕๖	๑,๓๘๑.๒๑	๑๕๔
๒๕๕๗	๑,๔๘๒.๑๕	๑๓๒
๒๕๕๘	๑,๑๐๕.๗๔	๑๓๒
๒๕๕๙	๑,๒๒๒.๕๙	๑๓๓
๒๕๖๐	๑,๕๘๓.๙๐	๑๓๕
๒๕๖๑	๑,๒๔๔.๐๙	๑๓๙
๒๕๖๒	๑,๕๗๓.๖๓	๑๒๑
เฉลี่ย	๑,๓๙๒.๔๖	๑๓๙

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดอำนาจเจริญ

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๖๒ จังหวัดอำนาจเจริญมีอุณหภูมิโดยเฉลี่ย ๒๗.๔๕ องศาเซลเซียส สูงสุดเฉลี่ย ๓๓.๕๖ องศาเซลเซียส และต่ำสุดเฉลี่ย ๒๑.๒๙ องศาเซลเซียส โดยปี ๒๕๖๑ เป็นปีที่มีอุณหภูมิสูงสุดและต่ำสุด คือ ๓๔.๗๖ และ ๑๗.๗๘ องศาเซลเซียส ตามลำดับ ส่วนความชื้นสัมพัทธ์ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๖๒ จังหวัดอำนาจเจริญมีความชื้นสัมพัทธ์โดยเฉลี่ย ๖๙ เปอร์เซ็นต์ สูงสุดเฉลี่ย ๘๙ เปอร์เซ็นต์ และต่ำสุด ๔๘ เปอร์เซ็นต์ โดยปี ๒๕๕๘ เป็นปีที่มีความชื้นสัมพัทธ์ สูงสุดและต่ำสุดคือ ๙๗ เปอร์เซ็นต์ และ ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒.๗ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด-ต่ำสุด ปี ๒๕๕๓-๒๕๖๒

ปี	อุณหภูมิ (C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๓	๓๓.๓๒	๒๑.๕๐	๒๗.๔๑	๘๘	๕๒	๗๐
๒๕๕๔	๓๑.๗๖	๒๐.๗๕	๒๖.๒๕	๘๓	๕๘	๗๑
๒๕๕๕	๓๓.๓๘	๒๒.๕๙	๒๗.๙๙	๘๘	๕๓	๗๐
๒๕๕๖	๓๒.๗๙	๒๒.๑๒	๒๗.๔๖	๘๘	๕๔	๗๑
๒๕๕๗	๓๔.๕๕	๒๒.๑๓	๒๘.๓๔	๙๖	๓๙	๖๘
๒๕๕๘	๓๓.๘๓	๒๒.๒๓	๒๘.๐๓	๙๗	๓๕	๖๖
๒๕๕๙	๓๓.๔๓	๒๒.๑๔	๒๘.๐๓	๘๕	๕๑	๖๙
๒๕๖๐	๓๑.๙๙	๒๑.๙๐	๒๖.๙๔	๘๖	๕๑	๗๐
๒๕๖๑	๓๔.๗๖	๑๗.๗๘	๒๖.๒๗	๘๘	๕๒	๗๑
๒๕๖๒	๓๕.๘๐	๑๙.๘๐	๒๗.๘๐	๙๔	๓๗	๖๖
เฉลี่ย	๓๓.๕๖	๒๑.๒๙	๒๗.๔๕	๘๙	๔๘	๖๙

ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ มีแม่น้ำและลำน้ำสำคัญ ๓ สายคือ

๑) แม่น้ำโขง เป็นแม่น้ำนานาชาติ มีต้นกำเนิดอยู่ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ไหลผ่านประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพเมียนมา และประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไหลผ่านจังหวัดอำนาจเจริญ ในเขตอำเภอขามุนาม เป็นระยะทาง ๓๘ กิโลเมตร ในช่วงที่ผ่านอำเภอขามุนาม มีความกว้างประมาณ ๒,๐๐๐ เมตร

๒) ลำเซบก ต้นน้ำอยู่ในเขตอำเภอเมืองอำนาจเจริญและอำเภอหัวตะพาน ไหลผ่านอำเภอลืออำนาจ อำเภอพนา และไหลไปบรรจบกับแม่น้ำมูลที่บ้านปากเซ อำเภอตาลสุม จังหวัดอุบลราชธานี

๓) ลำเซบาย ต้นน้ำอยู่ในเขตอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ไหลผ่านจังหวัดอำนาจเจริญในเขต อำเภอเมืองอำนาจเจริญ และอำเภอเสนางคนิคม อำเภอหัวตะพาน ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำมูล ที่ตำบลจระแม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี มีความยาวประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตร

นอกจากที่กล่าวข้างต้นยังมีลำห้วยที่สำคัญ ได้แก่ ลำห้วยปลาแตก ไหลผ่านอำเภอเมืองอำนาจเจริญ อำเภอหัวตะพาน ลำห้วยโพธิ์ ลำห้วยกอก และลำห้วยสีโท อยู่ในเขตท้องที่อำเภอเมืองอำนาจเจริญ ลำห้วยพระเหลา ไหลผ่านอำเภอพนาและอำเภอปทุมราชวงศา ลำห้วยละโอง อยู่ในเขตท้องที่อำเภอเสนางคนิคม ลำห้วยทม และลำห้วยแก้วแมงดา อยู่ในเขตอำเภอขามุนาม ลำห้วยจันลันไหล ผ่านอำเภอเมืองอำนาจเจริญ อำเภอลืออำนาจ

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑) ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดอำนาจเจริญมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติอยู่ ๑๓ แห่ง เป็นพื้นที่ตามกฎกระทรวง จำนวน ๕๗๘,๙๒๔.๕ ไร่ โดยแยกเป็นพื้นที่มอบ สปก.จำนวน ๑๗๔,๗๕๐.๕๓ ไร่ คงเหลือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจำนวน ๔๐๔,๑๗๔.๐๗ ไร่

๒) อุทยานแห่งชาติ จังหวัดอำนาจเจริญมีอุทยานแห่งชาติ ๑ แห่ง คืออุทยานแห่งชาติภูสระดอกบัว อยู่ในเขตอำเภอชานุมาน และ อำเภอเสนางคนิคม พื้นที่จำนวน ๔๓,๑๒๕ ไร่ อยู่บนรอยต่อเขต ๓ จังหวัดคือ จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดยโสธรและจังหวัดมุกดาหาร สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นเทือกเขา สลับซับซ้อน ทอดตัวเป็นแนวยาวจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ลงสู่ทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วยป่าอันอุดมสมบูรณ์หลายชนิด ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณและป่าดิบแล้ง กระจายอยู่ตามเทือกเขาต่างๆ โดยมีแหล่งต้นน้ำในเขตอำเภอชานุมานคือ ลำห้วยทบ ห้วยแก้วแมงและห้วยคุ้มแคน

๓) วนอุทยาน จังหวัดอำนาจเจริญ มีวนอุทยาน ๑ แห่ง คือวนอุทยาน ภูสิงห์-ภูผาผึ้ง อยู่ในเขตอำเภอเมือง และอำเภอปทุมราชวงศาพื้นที่จำนวน ๑๗,๔๓๔ ไร่ สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อนกันเป็นเทือกยาว บางส่วนเป็นลานหินกว้างและหน้าผาสูงชัน มีถ้ำขนาดกลาง เล็กหลายแห่งอยู่ และเป็นแหล่งต้นน้ำลำห้วยสีโท ลำห้วยทราย

๔) ป่าไม้ถาวร ตามมติกรม. จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติ กรม จำนวน ๓ แห่งคือป่าดงบังอีฝั่งซ้ายห้วยทม อยู่ในเขตอำเภอชานุมาน พื้นที่จำนวน ๘๙,๕๒๔ ไร่ และอยู่ในเขตอำเภอเมือง ๒ แห่งคือ ป่าดงหัวกอง แปลง๑ พื้นที่จำนวน ๑๒,๘๙๔ ไร่ และป่าดงหัวกองหมายเลข ๔๗ แปลง ๒ พื้นที่จำนวน ๑๔,๙๓๘ ไร่

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง ข้อมูล ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๓ จังหวัดอำนาจเจริญได้แบ่งเขตการปกครองเป็นอำเภอ ๗ อำเภอ คือ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ อำเภอชานุมาน อำเภอปทุมราชวงศา อำเภอพนา อำเภอเสนางคนิคม อำเภอหัวตะพาน และอำเภอลืออำนาจ มี ๕๖ ตำบล ๖๐๗ หมู่บ้าน ๒๔ เทศบาลนคร/เมือง /ตำบล ๓๙ อบต. และ ๓๑ ชุมชน

ตารางที่ ๒.๘ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดอำนาจเจริญ

ที่	อำเภอ	พื้นที่		ที่ว่าการอำเภอ ห่างจากศาลากลาง (กม.)	เขตการปกครอง				
		ตรกม.	ร้อยละ		ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/เมือง/ตำบล	อบต.	ชุมชน
๑	เมือง	๙๑๐.๐๕	๒๗.๖๔	๕.๕	๑๙	๑๙๔	๖	๑๕	๓๑
๒	ชานุมาน	๕๙๒.๒๐	๑๗.๙๙	๘๔.๔	๕	๖๒	๒	๔	
๓	ปทุมราชวงศา	๕๐๑.๒๑	๑๕.๒๓	๓๖.๖	๗	๗๓	๔	๔	
๔	พนา	๒๔๘.๕๒	๗.๕๕	๔๘.๐	๔	๕๖	๒	๓	
๕	เสนางคนิคม	๓๖๔.๑๓	๑๑.๐๖	๑๘.๓	๖	๕๘	๒	๕	
๖	หัวตะพาน	๔๐๘.๐๐	๑๒.๓๙	๔๒.๓	๘	๘๕	๓	๕	
๗	ลืออำนาจ	๒๖๗.๘๘	๘.๑๔	๒๘.๓	๗	๗๙	๕	๓	
รวม		๓,๒๙๑.๙๙	๑๐๐.๐๐		๕๖	๖๐๗	๒๔	๓๙	๓๑

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดอำนาจเจริญ

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๓ จังหวัดอำนาจเจริญ มีจำนวนประชากร ๓๗๘,๑๒๔ คนแยกเป็นชาย ๑๘๘,๗๑๔ คน เป็นหญิง ๑๘๙,๔๑๐ คน จำนวนครัวเรือน ๑๑๓,๙๓๗ ครัวเรือน

ตารางที่ ๒.๙ จำนวนประชากรของจังหวัดอำนาจเจริญ

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			จำนวน ครัวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม	
๑. เมือง	๖๕,๕๘๒	๖๖,๒๒๘	๑๓๑,๘๑๐	๔๓,๙๐๘
๒. ชานุมาน	๒๐,๘๓๕	๒๐,๖๓๖	๔๑,๔๗๑	๑๒,๔๑๕
๓. ปทุมราชวงศา	๒๔,๕๘๘	๒๔,๑๙๙	๔๘,๗๘๗	๑๔,๓๑๗
๔. พนา	๑๔,๑๐๐	๑๔,๐๙๙	๒๘,๑๙๙	๙,๑๑๘
๕. เสนางคนิคม	๒๐,๔๒๕	๒๐,๖๙๐	๔๑,๑๑๕	๑๑,๖๖๙
๖. หัวตะพาน	๒๔,๘๙๔	๒๔,๙๔๕	๔๙,๘๓๙	๑๒,๔๖๒
๗. ลืออำนาจ	๑๘,๒๙๐	๑๘,๖๑๓	๓๖,๙๐๓	๑๐,๐๔๘
รวม	๑๘๘,๗๑๔	๑๘๙,๔๑๐	๓๗๘,๑๒๔	๑๑๓,๙๓๗

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดอำนาจเจริญ

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ ข้อมูลด้านการศาสนา

๑) ศาสนสถาน วัดมหานิกาย ๓๒๕ แห่ง วัดธรรมยุติกนิกาย ๔๗ แห่ง พระอารามหลวง ๑ แห่ง (ธรรมยุติกนิกาย) โบสถ์คริสต์ ๖ แห่ง และศาลเจ้า ๑ แห่ง

๒) ผู้นำทางศาสนา เจ้าคณะจังหวัดอำนาจเจริญ (มหานิกาย) : พระราชปรีชาญาณ มุนี วัดบ่อชะเนง อำเภอหัวตะพาน ส่วนเจ้าคณะจังหวัดอำนาจเจริญ (ธรรมยุติกนิกาย) : พระวิชัยมุนี วัดสำราญนิเวศ (พระอารามหลวง) อำเภอเมืองอำนาจเจริญ

๓) การเผยแพร่คุณธรรมจริยธรรมโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ จำนวน ๖ โรงเรียน สำนักปฏิบัติธรรม มหานิกาย จำนวน ๑๕ สำนักธรรมยุต จำนวน ๖ สำนัก หน่วยอบรมประจำตำบล จำนวน ๕๘ หน่วย อุทยานการศึกษา จำนวน ๗ วัด วัดพัฒนาตัวอย่าง จำนวน ๑๑ วัด ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ๗๑ แห่ง ลานธรรม ลานวิถีไทย ๑๒ แห่ง

๑.๓.๒ ข้อมูลด้านวัฒนธรรม สภาวัฒนธรรมจังหวัด ๑ แห่ง สภาวัฒนธรรมอำเภอ ๗ แห่ง สภาวัฒนธรรมตำบล ๕๖ แห่ง ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด ๑ แห่ง ศูนย์วัฒนธรรมไทยสายใยชุมชนระดับตำบล ๓๑ แห่ง สภาวัฒนธรรมหมู่บ้าน ๔๐๗ แห่ง ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช ๒ แห่ง ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ๑๒ แห่ง

วัฒนธรรม ประเพณีของจังหวัดอำนาจเจริญ มีเอกลักษณ์เช่นเดียวกับวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของชาวอีสานโดยทั่วไป ที่เรียกว่า “ฮีตสิบสอง” ได้แก่ เดือนหนึ่งหรือเดือนอ้ายประเพณีบุญเข้ากรรมหรือปวารณากรรมเดือนสองหรือเดือนยี่ประเพณีบุญคูณลาน เดือนสามประเพณีบุญข้าวจี เดือนสี่ประเพณีบุญผะเหวดเดือนห้าประเพณีบุญสงกรานต์ เดือนหกประเพณีบุญบั้งไฟ เดือนเจ็ดประเพณีบุญข้าสะ เดือนแปดประเพณีบุญเข้าพรรษา เดือนเก้าประเพณีบุญข้าวประดับดิน เดือนสิบประเพณีบุญข้าวสากเดือนสิบเอ็ดประเพณีบุญออกพรรษา และเดือนสิบสองประเพณีบุญกฐิน

๑.๓.๓ แหล่งโบราณคดีที่สำคัญ

- แหล่งโบราณคดีบ้านเปื่อย-หัวดง ตำบลเปื่อย อำเภอสี้ออำนาจ
- แหล่งโบราณคดีบ้านโพนเมือง ตำบลไม้กลอน อำเภอพนา
- แหล่งโบราณคดีวัดดงเต่าเก่า บ้านหนองเรือ ตำบลนาหมอม้า อำเภอเมือง

อำนาจเจริญ

- แหล่งโบราณคดีดอนยาง บ้านดอนเมย ตำบลนาจิก อำเภอเมืองอำนาจเจริญ
- แหล่งโบราณคดีเมืองจั่ว บ้านซาด ตำบลเค็งใหญ่ อำเภอหัวตะพาน
- แหล่งโบราณคดีโนนเมือง บ้านกุดชวย ตำบลคำพระ อำเภอหัวตะพาน
- แหล่งโบราณคดีบ้านหนองแสง ตำบลรัตนวารี อำเภอหัวตะพาน

๑.๓.๔ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ที่สำคัญ

- อุโบสถวัดพระเหลาเทพนิมิต อำเภอพนา
- สิม วัดราษีาราม อำเภอเมืองอำนาจเจริญ
- สิม วัดยางซ้า อำเภอสี้ออำนาจ
- พระเหลาเทพนิมิตอำเภอพนา
- พระเจ้าใหญ่ลือชัย หรือพระฤทธิลือชัย อำเภอสี้ออำนาจ
- พระศรีเจริญ อำเภอหัวตะพาน
- พระศรีโพธิ์ชัย อำเภอเมืองอำนาจเจริญ

๑.๓.๕ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญ

- วัดอำนาจ อำเภอสี้ออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ
- วัดพระเหลาเทพนิมิต อำเภอพนา
- วัดภูพนมดี อำเภอเสนางคนิคม
- หมู่บ้านหมอลำบ้านปลาข้าว อำเภอเมืองอำนาจเจริญ
- แหล่งโบราณคดีบ้านเปื่อย-หัวดง ตำบลเปื่อย อำเภอสี้ออำนาจ
- แหล่งโบราณคดีวัดดงเต่าเก่า บ้านหนองเรือ ตำบลนาหมอม้า อำเภอเมือง

อำนาจเจริญ

- วัดพระศรีเจริญอำเภอหัวตะพาน
- วัดบ่อชะเนงอำเภอหัวตะพาน
- วัดสี่แยกแสงเพชรอำเภอเมืองอำนาจเจริญ
- วัดศรีโพธิ์ชัย อำเภอเมืองอำนาจเจริญ

๑.๔ ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคม

๑) รถยนต์จากจังหวัดอำนาจเจริญเข้ากรุงเทพมหานครมีถนนสายหลัก ๑ สาย ทางหลวงหมายเลข ๒๒๖ นครราชสีมา-สุรินทร์ และใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๔ สุรินทร์-อำเภอสุวรรณภูมิแล้วแยกขวาไปตามทางหลวงหมายเลข ๒๐๒ ผ่านจังหวัดยโสธร และอำเภอป่าติ้ว ถึงจังหวัดอำนาจเจริญ รวมระยะทาง ๕๘๐ กม. มีถนนสายรอง ๑ สาย ทางหลวงหมายเลข ๒๒๖ นครราชสีมา-อุบลราชธานี แล้วใช้ทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ อุบลราชธานี-อำนาจเจริญ รวมเป็นระยะทาง ๗๐๔ กม

๒) เส้นทางสายหลักในจังหวัดอำนาจเจริญมีถนนสายหลัก ๒ สาย ทางหลวงหมายเลข ๒๐๒ ระยะทาง ๖๓.๐๗๖ กิโลเมตร ทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ ระยะทาง ๔๘.๖๑๗ กิโลเมตร มีถนนสายรอง ๔ สาย ทางหลวงหมายเลข ๒๑๓๔ ระยะทาง ๓๓.๑๕๔ กิโลเมตร ทางหลวงหมายเลข ๒๒๑๐ ระยะทาง ๓๗.๔๒๕ กิโลเมตร ทางหลวงหมายเลข ๒๒๕๒ ระยะทาง ๘.๙๐๐ กิโลเมตร และทางหลวงหมายเลข ๒๓๗๗ ระยะทาง ๑.๒๘๐ กิโลเมตร ๒๐๔๙ และทางหลวงชนบท ๒๕ สาย ระยะทาง ๔,๑๐๐.๘๗๐ กิโลเมตร

๑.๔.๒ ด้านประปา การประปาส่วนภูมิภาค สาขาอำนาจเจริญ มีหน่วยบริการอยู่ ๕ แห่ง ได้แก่ ๑) แม่น้ำอำนาจเจริญ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ๒) หน่วยบริการลืออำนาจ อำเภอลืออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ ๓) หน่วยบริการพนา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ ๔) หน่วยบริการน้ำปลีก อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ และ ๕) หน่วยบริการป่าติ้ว อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร มีสถานีผลิตน้ำจำนวน ๕ สถานี คือ

๑) สถานีผลิตน้ำแม่น้ำอำนาจเจริญ กำลังการผลิต ๑๔๐ ลบ.ม./ชม. ใช้แหล่งน้ำดิบจากอ่างพุทธอุทยาน อัตรการสูญเสีย ๑,๖๙๕ ลบ.ม./วัน ให้บริการพื้นที่โซนศูนย์ราชการ ชุมชนพุทธอุทยาน บ้านโนนใจดี อบต.บุง และพื้นที่เขตเทศบาล มีผู้ใช้น้ำ จำนวน ๗,๔๗๗ ราย

๒) สถานีผลิตน้ำห้วยสีโท กำลังการผลิต ๓๐๐ ลบ.ม./ชม. ใช้แหล่งน้ำดิบจากห้วยสีโท อัตรการสูญเสีย ๓,๑๕๐ ลบ.ม./วัน ให้บริการพื้นที่ บ้านห้วยไร่ หมู่ ๑,๘ บ้านดอนหวาย ตลาดวิจิตรสิน บ้านเอื้ออาทร บ้านโคกจ๊กจั่น บ้านทุ่งสว่าง ถนนอรุณประเสริฐ

๓) สถานีผลิตน้ำลืออำนาจ กำลังการผลิต ๕๐ ลบ.ม./ชม ใช้แหล่งน้ำดิบจากลำเซบก และสระหนองเลิงของเทศบาลลืออำนาจ อัตรการสูญเสีย ๔๙๐ ลบ.ม./วัน ให้บริการในพื้นที่เทศบาลตำบลลืออำนาจทั้งหมด มีผู้ใช้น้ำ จำนวน ๖๖๕ ราย

๔) สถานีผลิตน้ำพนา กำลังการผลิต ๑๐๐ ลบ.ม./ชม. ใช้แหล่งน้ำดิบจากห้วยพระเหลาและสระหนองมันปลา อัตรการสูญเสีย ๕๑๐ ลบ.ม./วัน ให้บริการในพื้นที่เทศบาลพนา อบต.พนา บางส่วน และอบต.พระเหลาบางส่วน มีผู้ใช้น้ำ จำนวน ๑,๑๔๔ ราย

๕) สถานีผลิตน้ำหนองเรือ-ป่าติ้ว ใช้แหล่งน้ำดิบจากลำเซบาย และสระหนองเรือ (สระน้ำของ กปภ.) อัตรการสูญเสีย ๑,๐๖๒ ลบ.ม./วัน ให้บริการในพื้นที่เทศบาลตำบลน้ำปลีก มีผู้ใช้น้ำ จำนวน ๙๗๑ ราย และพื้นที่เขตเทศบาลตำบลป่าติ้ว อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร และ อบต. โพธิ์ไทร มีผู้ใช้น้ำ จำนวน ๘๐๓ ราย

๑.๔.๓ ด้านไฟฟ้า จังหวัดอำนาจเจริญ มีครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ ๙๗,๐๗๑ ครัวเรือน และมีครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ ๑,๔๑๙ ครัวเรือน

๑.๔.๔ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด

มีด่าน ศุลกากร ที่ตั้งบ้านยัคคุ ต.ขานูมาน อ.ขานูมาน ประเภทจุดผ่อนปรนเพื่อการค้า...(ด่านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่นๆ)

ตรวจพืช ที่ตั้ง มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งสถานกักกันพืช ไม่มี มี

ตรวจประมง ที่ตั้ง มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ไม่มี มี

ปศุสัตว์ ที่ตั้ง มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งด่านกักกันสัตว์ ไม่มี มี

๑.๔.๕ การสาธารณสุขโรคอื่น ๆ มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขกระจายอยู่ทุกอำเภอรวม ๗ แห่ง โทรศัพท์จังหวัดอำนาจเจริญ มีเลขหมายโทรศัพท์ จำนวน ๑๗,๕๕๒ เลขหมายโดยบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) มี ๑๕,๖๐๐ เลขหมาย บริษัทสัมปทาน ๑,๙๕๒ เลขหมาย

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป เศรษฐกิจจังหวัดอำนาจเจริญปี ๒๕๖๓ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๒.๕ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๑.๔-๓.๔) ขยายตัวในอัตราที่เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๒ (ต่ำกว่าค่าคาดการณ์ไว้ ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๒) โดยมีปัจจัยหลักด้านอุปทาน ซึ่งมาจากผลผลิตภาคบริการ ภาคเกษตรกรรม และภาคอุตสาหกรรม ส่วนด้านอุปสงค์ได้แก่การบริโภคภาคเอกชน และการใช้จ่ายภาครัฐ

ด้านอุปทาน มีแนวโน้มขยายตัวจากที่หดตัวในปี ๒๕๖๒ ขยายตัวจากการผลิต *ภาคบริการ* คาดว่าขยายตัวร้อยละ ๑.๕ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ (๑.๑-๒.๐) เป็นผลจากการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โรงพยาบาลอำนาจเจริญ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ รวมถึงยอดขายจากธุรกิจการค้าส่งค้าปลีกในจังหวัดขยายตัว *ภาคอุตสาหกรรม* คาดว่าขยายตัวร้อยละ ๐.๙ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -๑.๑-๒.๑) ตามปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรมที่ขยายตัวจากการเปิดการผลิตของโรงสีข้าว โรงงานแปง และโรงงานน้ำตาล *ภาคเกษตรกรรม* คาดว่าขยายตัวร้อยละ ๑.๐ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -๑.๒-๒.๒) เป็นผลมาจากผลผลิตสินค้าเกษตร เช่น อ้อยข้าวหอมมะลิและข้าวเหนียวมีปริมาณมากขึ้น

ด้านอุปสงค์ มีแนวโน้มขยายตัวในอัตราที่ชะลอลง จากปี ๒๕๖๒ เป็นผลจาก *การบริโภคภาคเอกชน* คาดว่าขยายตัวร้อยละ ๐.๔ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -๑.๓-๑.๘) โดยมีปัจจัยที่สำคัญมาจากจำนวนรถยนต์จดทะเบียนใหม่ การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม และจำนวนรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ที่เพิ่มขึ้น *การลงทุนภาคเอกชน* คาดว่าหดตัวร้อยละ -๐.๒ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ -๑.๔-๑.๐) เป็นผลจากปริมาณสินเชื่อเพื่อการลงทุนที่หดตัวตามทิศทางด้านนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล รวมทั้งสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด -๑๙ ที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน *การใช้จ่ายภาครัฐ* คาดว่าขยายตัว ร้อยละ ๑.๑ (โดยมีช่วงคาดการณ์ที่ร้อยละ ๐.๓-๑.๙) ตามมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านการลงทุนในโครงการต่างๆ รวมถึงคณะรัฐมนตรี (ครม.) เห็นชอบมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยกรมบัญชีกลางได้กำหนดมาตรการเร่งรัดให้ทุกส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ กำกับดูแลและติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายเงินงบประมาณของหน่วยงานอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามเป้าหมาย

๑.๕.๒ ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจภายในจังหวัด อัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี ๒๕๖๓ คาดว่าจะลดลงอยู่ที่ร้อยละ ๑.๒ ปรับตัวลดลงตามแนวโน้มราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ส่วนปัจจัยเสี่ยงเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๓ ของจังหวัดอำนาจเจริญที่ต้องติดตามอย่างต่อเนื่อง

๑) **ภัยธรรมชาติ** ด้วยสภาพอากาศที่แปรปรวน เกิดอุทกภัยในหลายพื้นที่ของจังหวัด จึงทำให้พืชผลทางการเกษตรเสียหายไม่สามารถเก็บเกี่ยวพืชผลทางการเกษตรได้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลผลิตต่อไร่ลดลงส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรมและรายได้ของเกษตรกร รวมทั้งส่งผลให้ต้นทุนวัตถุดิบมีราคาที่สูงขึ้น

๒) **อัตราเงินเฟ้อ** มีปัจจัยที่สำคัญมาจากการปรับตัวของเศรษฐกิจซึ่งส่งผลต่อค่าเงินบาท ค่าจ้างแรงงานที่คณะกรรมการมีมติปรับเพิ่มค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๑๕ บาท ทั่วประเทศในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งส่งผลต่อต้นทุนของผู้ประกอบการทำให้ต้องปรับราคาสินค้าเพิ่มขึ้น และการปรับตัวเพิ่มขึ้นของราคาในกลุ่มพลังงาน

๓) **ความสามารถชำระหนี้ของภาคครัวเรือน** เนื่องจากสินเชื่อบริษัทส่วนใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดอำนาจเจริญเป็นสินเชื่อประเภทการบริโภคส่วนบุคคล ประกอบกับการบริโภคภาคเอกชนมีแนวโน้มขยายตัวในอัตราเร่ง ทั้งนี้จากปัจจัยเสี่ยงข้างต้นในข้อ ๑ และ ๒ อาจส่งผลกระทบต่อรายได้ครัวเรือน ทำให้ความสามารถชำระหนี้ของภาคครัวเรือนลดลงได้

๔) **นโยบายภาครัฐ** มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรในสถานการณ์ฉุกเฉิน ปี ๒๕๖๓ โครงการบูรณาการกิจกรรมและความร่วมมือในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนนํ้านอกเขตชลประทานเพื่อส่งเสริมรายได้แก่เกษตรกร โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรัง ปี ๒๕๖๓ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชใช้นํ้าน้อยเพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกร โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาปี โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ และโครงการถ่ายทอดความรู้และการจัดวันสาธิตในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร รวมถึงมาตรการขับเคลื่อนการใช้จ่ายของรัฐบาลและการลงทุนภาครัฐ โดยการเบิกจ่ายรายจ่ายลงทุนจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๘ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘

๕) **โรคระบาด โควิด-๑๙** การระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ อาจส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ ในภาพรวม และก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อห่วงโซ่เศรษฐกิจ เช่น ภาคอุตสาหกรรม ภาคการส่งออก เพราะจำเป็นต้องปิดฐานการผลิตชั่วคราว

ตารางที่ ๒.๑๐ สรุปสมมติฐานและผลการประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดอำนาจเจริญ ปี ๒๕๖๓
(ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๓)

	๒๕๖๑ ^F	๒๕๖๒ ^F	๒๕๖๓ ^F (ณ มีนาคม ๒๕๖๓)	
			เฉลี่ย	ช่วง
สมมติฐานหลัก				
สมมติฐานภายนอก				
๑) ปริมาณผลผลิตข้าวหอมมะลิ (ร้อยละต่อปี)	๑๔.๒	-๑๖.๗	๐.๘	-๑.๕ - ๒.๐
๒) ปริมาณผลผลิตข้าวเหนียว (ร้อยละต่อปี)	-๑๐.๖	-๒๗.๕	๑.๑	-๑.๕ - ๒.๐
๓) ราคาข้าวหอมมะลิ (บาท/ตัน)	๑๕,๔๑๗	๑๕,๙๙๗	๑๖,๒๔๗	๑๕,๙๑๗ - ๑๖,๔๗๖
๔) ราคาข้าวเหนียว (บาท/ตัน)	๙,๑๒๓	๑๐,๗๑๙	๑๐,๘๗๙	๑๐,๘๒๖ - ๑๐,๙๓๓
๕) จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม (แห่ง)	๔๕๙	๔๖๑	๔๖๒	๔๕๒ - ๔๖๙
๖) ปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรม (ร้อยละต่อปี)	-๑๔.๔	๒๘.๘	๑.๙	๑.๐ - ๓.๐
๗) จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	๓๑๐,๗๓๙	๓๐๘,๗๓๕	๓๐๗,๙๖๓	๓๐๒,๕๖๐ - ๓๑๔,๑๓๘
๘) ยอดขายส่งขายปลีก (ร้อยละต่อปี)	๙.๒	๖.๓	๑.๖	๑.๓ - ๒.๐
๙) จำนวนรถยนต์จดทะเบียนใหม่ (คัน)	๒,๑๘๗	๒,๔๐๑	๒,๔๑๓	๒,๓๘๙ - ๒,๔๓๗
๑๐) จำนวนรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่ (คัน)	๖,๕๓๙	๕,๕๐๓	๕,๕๗๒	๕,๕๕๘ - ๕,๕๘๖
๑๑) สินเชื่อเพื่อการลงทุน (ล้านบาท)	๒,๗๕๗	๒,๘๖๘	๒,๘๖๑	๒,๘๒๕ - ๒,๘๙๗
สมมติฐานด้านนโยบาย				
๑๒) รายจ่ายประจำรัฐบาลกลาง (ล้านบาท) (ร้อยละต่อปี)	๑,๑๗๓ -๙	๑,๒๐๒ ๒.๕	๑,๒๒๐ ๑.๕	๑,๒๒๔ - ๑,๒๒๖ ๑.๐ - ๒.๐
๑๓) รายจ่ายลงทุนรัฐบาลกลาง (ล้านบาท) (ร้อยละต่อปี)	๑,๕๗๗ -๓.๑	๑,๖๐๖ ๑.๘	๑,๖๑๖ ๐.๖	๑,๕๙๘ - ๑,๖๓๔ -๐.๕ - ๑.๘
ผลการประมาณการ				
๑) อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละต่อปี)	๕.๑	๒.๑	๒.๕	๑.๔ - ๓.๔
๒) อัตราการขยายตัวของภาคเอกชน(ร้อยละต่อปี)	๙.๓	๖.๘	๐.๔	-๑.๓ - ๑.๘
๓) อัตราการขยายตัวของภาคเกษตร(ร้อยละต่อปี)	-๗.๙	-๑.๖	-๐.๒	-๑.๔ - ๑.๐
๔) อัตราการขยายตัวของภาคเกษตร (ร้อยละต่อปี)	๑	-๖	๑	-๑.๒ - ๒.๒
๕) อัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม(ร้อยละต่อปี)	-๒.๑	๘.๔	๐.๙	-๑.๑ - ๒.๑
๖) อัตราการขยายตัวของภาคบริการ (ร้อยละต่อปี)	๘.๕	-๐.๕	๑.๕	๑.๑ - ๒.๐
๗) อัตราการขยายตัวของรายได้เกษตรกร(ร้อยละต่อปี)	๒๐.๙	-๒.๓	๒.๕	-๑.๔ - ๔.๙
๘) อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละต่อปี)	๐.๒	๒.๔	๑.๒	๐.๘ - ๑.๘
๙) จำนวนผู้มีงานทำ (คน) เปลี่ยนแปลง (คน)	๑๓๘,๓๔๗ (-๒,๑๖๔)	๑๓๖,๑๒๔ (-๒,๒๒๔)	๑๓๖,๔๒๗ ๓๐๓	๑๓๖,๓๐๐ - ๑๓๖,๕๓๖ ๑๗๗ - ๔๑๓

ที่มา: กลุ่มงานบริหารการคลังและเศรษฐกิจ สำนักงานคลังจังหวัดอำนาจเจริญ

จากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี ๒๕๖๑ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดอำนาจเจริญ (GPP) ตามราคาประจำปี เท่ากับ ๑๘,๕๖๙ ล้านบาท และมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (GPP Per Capita) เท่ากับ ๖๕,๗๔๒ บาท ซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๑๖ ของภาคและลำดับที่ ๗๑ ของประเทศ สาขาที่สำคัญ ๕ อันดับแรก ได้แก่ ๑) สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๙ ๒) สาขาการศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๑ ๓) สาขาการขนส่ง การขายปลีกฯ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๕ ๔) สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๐ ๕) สาขาการบริหารราชการแผ่นดินฯ คิดเป็นร้อยละ ๗.๖ และสาขาก่อสร้าง คิดเป็นร้อยละ ๕.๙๗ ของ GPP

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๖.๑ ด้านแรงงาน ปี ๒๕๖๒ จังหวัดอำนาจเจริญมีแรงงานประชากรอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป จำนวน ๑๓๓,๑๕๙ คน สำหรับผู้มีงานทำ พบว่าทำงานในภาคเกษตรกรรม ๗๕,๖๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๗๙ ของผู้มีงานทำทั้งหมด ส่วนผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมมีจำนวน ๕๗,๕๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๒๑ ของผู้มีงานทำทั้งหมด

ตารางที่ ๒.๑๒ สถิติแรงงานประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่มีงานทำจำแนกตามอุตสาหกรรมจังหวัดอำนาจเจริญ พ.ศ.๒๕๕๔-๒๕๖๒

พ.ศ.	รวม	ผู้มีงานทำในภาคเกษตรกรรม		ผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรกรรม	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๒๕๖๒	๑๓๓,๑๕๙	๗๕,๖๓๐	๕๖.๗๙	๕๗,๕๒๙	๔๓.๒๑
๒๕๖๑	๑๓๘,๓๔๗	๘๐,๗๒๓	๕๘.๓	๕๗,๖๒๔	๔๑.๗
๒๕๖๐	๑๔๐,๕๑๑	๗๘,๑๖๑	๕๕.๖	๖๒,๓๕๐	๔๔.๔
๒๕๕๙	๑๔๔,๘๑๓	๘๒,๐๘๙	๕๖.๗	๖๒,๗๒๔	๔๓.๓
๒๕๕๘	๑๕๒,๕๑๖	๙๑,๗๐๑	๖๐.๑	๖๐,๘๑๕	๓๙.๙
๒๕๕๗	๑๕๔,๓๐๐	๙๔,๗๙๘	๖๑.๔	๕๙,๕๐๒	๓๘.๖
๒๕๕๖	๒๒๕,๒๒๗	๑๔๔,๒๖๒	๖๔.๑	๘๐,๙๖๕	๓๕.๙
๒๕๕๕	๒๒๕,๙๔๗	๑๓๗,๘๐๐	๖๑.๐	๘๘,๑๔๗	๓๙.๐
๒๕๕๔	๒๒๒,๙๒๙	๑๓๒,๑๔๕	๕๙.๓	๙๐,๗๘๔	๔๐.๗

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดอำนาจเจริญ

๑.๖.๒ การศึกษา สถาบันการศึกษามีทุกระดับ มีสถานศึกษาระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษา ๓๐๒ แห่ง มีครูและบุคลากรทางการศึกษา ๓,๘๒๓ คน สำหรับสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษามี ๘ แห่ง

๑.๖.๓ สาธารณสุข จังหวัดอำนาจเจริญ มีโรงพยาบาล ๗ แห่ง จำแนกเป็นโรงพยาบาลระดับจังหวัด ๑ แห่ง โรงพยาบาลชุมชนระดับอำเภอ ๖ แห่ง จำนวนเตียง ๖๕๕ เตียง มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๗๗ แห่ง สำหรับบุคลากร จังหวัดอำนาจเจริญ มีแพทย์ ๘๗ คน ทันตแพทย์ ๒๖ คน เภสัชกร ๕๖ คน พยาบาลวิชาชีพ ๖๔๔ คน สัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากร ได้แก่ แพทย์ ๑ : ๒,๐๖๕ ทันตแพทย์ ๑ : ๑๔,๑๘๘ เภสัชกร ๑ : ๖,๗๕๑ พยาบาล ๑ : ๕๘๗

สถานบริการสาธารณสุขของภาครัฐ โรงพยาบาลทั่วไป (S) ขนาด ๓๓๐ เตียง จำนวน ๑ แห่ง โรงพยาบาลชุมชน (F๒) ขนาด ๓๐ เตียงจำนวน ๖ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจำนวน ๗๗ แห่ง ศูนย์บริการสาธารณสุขชุมชนจำนวน ๓ แห่ง ศูนย์แพทย์โนนหนามแห่ง จำนวน ๑ แห่ง ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง จำนวน ๑ แห่ง

๒ .ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ คริวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคการเกษตร

ตารางที่ ๒.๑๒ จำนวนคริวเรือนเกษตรกร และแรงงานภาคการเกษตร จังหวัดอำนาจเจริญ ปี ๒๕๖๒

อำเภอ	จำนวนคริวเรือน ^๑ ทั้งหมด	จำนวนคริวเรือนเกษตรกร ^๒	ร้อยละจำนวนคริวเรือนเกษตรกร/ คริวเรือนทั้งหมด	แรงงานภาคการเกษตร ^๓	
				ชาย	หญิง
		(คริวเรือน)		ราย	ราย
เมือง	๔๓,๙๐๘	๒๕,๒๑๖	๕๗	๔๒,๔๑๑	๓๓,๒๑๙
ชานุมาน	๑๒,๔๑๕	๘,๕๘๐	๖๙		
ปทุมราชวงศา	๑๔,๓๑๗	๙,๔๓๔	๖๖		
พนา	๙,๑๑๘	๖,๕๙๒	๗๒		
เสนางคนิคม	๑๑,๖๖๙	๘,๕๙๑	๗๔		
หัวตะพาน	๑๒,๔๖๒	๑๐,๒๘๓	๘๓		
ลืออำนาจ	๑๐,๐๔๘	๗,๙๗๖	๗๙		
รวม	๑๑๓,๙๓๗	๗๖,๖๗๒	๖๗	๗๕,๖๓๐	

ที่มา : ๑. ที่ทำการปกครองจังหวัด ๒. สำนักงานเกษตรจังหวัด ๓. สถิติจังหวัด

ข้อมูล ณ มกราคม ๒๕๖๓

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๒.๑๓ ข้อมูลการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดอำนาจเจริญ ปี ๒๕๖๒

ที่	อำเภอ	รวมพื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร								รวมพื้นที่ทำการเกษตร	
			ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก		เกษตรอื่น ๆ		จำนวนไร่	ร้อยละพื้นที่ทั้งหมด
			จำนวนไร่	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวนไร่	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวนไร่	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวนไร่	ร้อยละพื้นที่เกษตร		
											ไร่	เกษตร
๑	เมือง	๕๖๔,๑๒๖	๓๒๗,๙๔๓	๘๖	๘,๕๕๕	๒	๒๘,๖๑๓	๘	๑๔,๒๒๐	๔	๓๗๙,๓๓๑	๑๙
๒	ชานุมาน	๓๖๖,๗๖๒	๗๑,๒๔๕	๓๓	๒๘,๙๘๒	๑๓	๘๓,๐๙๙	๓๘	๓๒,๘๒๓	๑๕	๒๑๖,๑๔๙	๑๑
๓	ปทุมราชวงศา	๓๑๐,๔๓๐	๑๕๓,๑๙๙	๖๖	๑๕,๐๑๖	๖	๔๒,๓๘๗	๑๘	๒๒,๕๓๖	๑๐	๒๓๓,๑๓๘	๑๑
๔	พนา	๑๕๓,๙๔๑	๑๐๒,๒๐๗	๙๕	๒,๑๓๐	๒	๑,๔๑๖	๑	๑,๘๒๐	๒	๑๐๗,๕๗๓	๕
๕	เสนางคนิคม	๒๒๕,๖๙๒	๑๒๔,๙๐๔	๗๔	๘,๘๖๖	๕	๒๐,๗๔๖	๑๒	๑๔,๗๑๘	๙	๑๖๙,๒๓๔	๘
๖	ห้วยตะพาน	๒๕๒,๙๙๗	๑๕๐,๘๘๔	๙๐	๒,๙๘๑	๒	๑๐,๕๕๒	๖	๔,๐๕๙	๒	๑๖๘,๔๗๖	๘
๗	ลืออำนาจ	๑๖๖,๐๑๕	๑๒๓,๗๘๕	๙๐	๒,๖๐๑	๒	๙,๒๐๕	๗	๑,๒๔๙	๑	๑๓๖,๘๔๐	๗
	รวม	๒,๐๓๙,๙๖๓	๑,๐๕๔,๑๖๗	๗๕	๖๙,๑๓๑	๕	๑๙๖,๐๑๘	๑๔	๙๑,๔๒๕	๖	๑,๔๑๐,๗๔๑	๖๙
ที่มาข้อมูล สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ												
ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๒												

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

๑) อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน ๔ อ่าง ๑ เขื่อน ความจุน้ำสูงสุด ๔๙.๙๘๙ ล้าน ม^๓ ความจุน้ำสูงสุด ๖๐.๑๓๕ ล้าน ม^๓ พื้นที่รับประโยชน์ ฤดูฝน ๓๕,๔๙๑ ไร่ ฤดูแล้ง ๙,๑๐๐ ไร่ พื้นที่ชลประทาน ๓๕,๔๙๑ ไร่

๒) อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ๑๒๓ แห่ง ความจุ ๒๗.๘๑ ลบ.ม. พื้นที่รับประโยชน์ ๖๙,๖๓๑ ไร่

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่น

๑) แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ปี ๒๕๕๐-๒๕๖๒ จำนวน ๑๓,๕๕๔ บ่อ ใช้ได้ในฤดูแล้ง ๑๓,๕๕๔ บ่อ

๒) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า รวมพื้นที่รับประโยชน์ จำนวน ๖๕,๗๙๓ ไร่ จำนวน ๕๔ สถานี แยกจำนวนสถานีรายอำเภอ ดังนี้

- ๒.๑) อำเภอชานุมาน จำนวน ๑๔ สถานี พื้นที่รับประโยชน์ ๑๕,๖๓๐ ไร่
 ๒.๒) อำเภอปทุมราชวงศา จำนวน ๕ สถานี พื้นที่รับประโยชน์ ๗,๐๗๐ ไร่
 ๒.๓) อำเภอพนา จำนวน ๖ สถานี พื้นที่รับประโยชน์ ๗,๕๕๐ ไร่
 ๒.๔) อำเภอเมือง จำนวน ๑๔ สถานี พื้นที่รับประโยชน์ ๒๐,๖๐๓ ไร่
 ๒.๕) อำเภอลืออำนาจ จำนวน ๒ สถานี พื้นที่รับประโยชน์ ๓,๐๙๐ ไร่
 ๒.๖) อำเภอเสนางคินคม จำนวน ๓ สถานี พื้นที่รับประโยชน์ ๔,๐๐๐ ไร่
 ๒.๗) อำเภอหัวตะพาน จำนวน ๑๐ สถานี พื้นที่รับประโยชน์ ๑๐,๘๕๐ ไร่

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดอำนาจเจริญ ปี การผลิต ๖๒/๖๓

ตารางที่ ๒.๑๔ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดอำนาจเจริญ ปี การผลิต ๖๒/๖๓

ที่	ชนิดพืช	เกษตรกร ราย	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคา บาท/กก
๑	ข้าวเจ้า	๗๒,๕๒๕	๗๘๗,๕๑๗	๗๘๓,๖๘๖	๓๖๑	๑๖.๒๒๕
๒	ข้าวเหนียว	๗๒,๕๒๕	๑๙๖,๘๗๙	๑๙๕,๙๒๒	๔๘๑	๑๒.๔๔๕
๓	มันสำปะหลัง โรงงาน	๘,๙๐๒	๑๐๔,๖๗๒	๑๐๑,๖๐๘	๓,๕๐๑	๑.๗๕
๔	ยางพารา	๕,๘๓๓	๘๔,๖๗๒	๕๓,๔๖๖	๒๐๘	๒๕.๓๐
๕	อ้อยโรงงาน	๒,๑๖๘	๙๒,๐๕๗	๙๒,๐๕๗	๑๒,๐๐๐	๐.๗๐
๖	ปาล์มน้ำมัน	๗๘๐	๖,๗๕๓	๕,๒๓๔	๑,๓๘๐	๒.๒๗

ที่มา ๑. สำนักงานเกษตรจังหวัด ๒. ข้อมูลราคาจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัด

หมายเหตุ ๑. ราคาซากก๊อญถ่วงแห้ง ๒. อ้อยระดับความหวาน ๑๐ ซี.ซี.เอส

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดอำนาจเจริญ ปี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๒.๑๕ ข้อมูล ด้านการปศุสัตว์ จังหวัดอำนาจเจริญ ปี ๒๕๖๒

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/ หน่วย)	มูลค่า (บาท)
			จำนวน	หน่วย นับ		
โคพื้นเมือง	๕,๔๕๗	๒๐,๑๘๘	๒๕๐	กก	๑๑๒	๕๖๕,๒๖๔,๐๐๐
โคเนื้อลูกผสม	๑๑,๖๙๖	๕๖,๐๐๘	๕๐๐	กก	๑๑๒	๓,๑๓๖,๔๔๘,๐๐๐
โคขุน	๕๓	๑๒๕	๗๕๐	กก	๑๓๓	๑๒,๕๖๘,๗๕๐
กระบือ	๔,๔๐๖	๑๗,๒๙๒	๓๕๐	กก	๑๑๐	๖๖๕,๗๔๒,๐๐๐
สุกร	๙๕๘	๓๘,๐๓๒	๑๐๐	กก	๖๘	๒๕๘,๖๑๗,๖๐๐
ไก่พื้นเมือง	๒๒,๖๐๗	๑,๐๖๖,๓๘๔	๓	กก	๙๐	๒๘๗,๙๒๓,๖๘๐
ไก่เนื้อ	๕๗	๓๖๗,๑๗๖	๑	กก	๓๖	๑๓,๒๑๘,๓๓๖
ไก่ไข่	๑,๗๓๕	๑๐๖,๖๓๘	๓๐๐	ฟอง	๓.๐๗	๙๘,๒๑๓,๕๙๘
เป็ดเทศ	๒,๙๔๘	๔๐๗,๕๘๒	๓	กก	๙๑	๑๑๑,๒๖๙,๘๘๖
เป็ดเนื้อ	๓๗๕	๖,๑๙๑	๒	กก	๘๘	๑,๐๘๙,๖๑๖
เป็ดไข่	๑๕๗	๑๐,๗๖๘	๓๐๐	ฟอง	๓.๖๔	๑๑,๗๕๘,๖๕๖
แพะ	๖๘	๑,๗๔๕	๖๐	กก	๑๑๘	๑๒,๓๕๔,๖๐๐
รวม						๕,๑๗๔,๓๖๘,๗๒๒

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ

หมายเหตุ : ประมาณการมูลค่ายังไม่ได้หักค่าใช้จ่าย

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๒.๑๖ ด้านการประมงของจังหวัดอำนาจเจริญ ปี ๒๕๖๒

ชนิดสัตว์น้ำ	การเลี้ยงสัตว์น้ำจืด					ราคาสัตว์น้ำ	
	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (กก.)	เฉลี่ย (กก./ไร่)	มูลค่า (บาท)	ปากบ่อ (บาท/กก.)	ตลาด (บาท/กก.)
ปลานิล	๕,๔๗๘	๓,๓๕๐.๙๓	๖๒๗,๔๙๐	๑๘๗.๒๖	๓๙,๙๓๘,๙๗๐	๕๕	๖๕
ปลาไน	๒๘๐	๙๙.๑๒	๑๕,๒๐๐	๑๕๓.๓๕	๘๗๘,๐๕๐	๕๐	๖๐
ปลาตะเพียน	๒,๐๒๐	๑,๑๐๓.๙๖	๒๑๒,๗๘๐	๑๙๒.๗๔	๑๒,๓๓๐,๐๕๐	๕๕	๖๕
ปลาสิด	๒	๐.๒๕	๕๐	๒๐๐.๐๐	๓,๐๐๐	๕๐	๖๐
ปลาดุก	๑,๐๙๒	๖๕๕.๔๒	๑๕๗,๗๔๐	๒๔๐.๖๗	๑๐,๔๘๖,๓๓๐	๖๐	๘๐
ปลานวลจันทร์	๕๐	๑๘.๕๐	๑,๘๐๐	๙๗.๓๐	๙๗,๖๕๐	๕๐	๖๕
ปลาหมอไทย	๙๖	๑๐.๒๕	๗,๖๘๐	๗๔๙.๒๗	๖๒๔,๖๘๐	๖๐	๘๐
ปลายี่สกเทศ	๑๙	๑๐.๒๕	๙๘๐	๙๕.๖๑	๕๒,๒๐๐	๕๕	๖๕
ปลาอื่น ๆ	๑๖	๑.๒๕	๓๐	๒๔.๐๐	๑,๘๐๐	๕๕	๗๐
ตะพานน้ำ	๑	๖.๐๐	๑,๐๐๐	๑๖๖.๖๗	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๖๐๐
รวม	๙,๐๕๔	๕,๒๐๔	๑,๐๑๐,๗๒๐		๖๔,๐๐๗,๑๖๐		

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดอำนาจเจริญ

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๒.๑๗ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
ด้านพืช เส้นไหมไทพื้นบ้าน อีสาน	กลุ่ม	ให้ใบรับรองกลุ่ม ชื่อกลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหมไทพื้นบ้านอีสาน ตามมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน ๑ กลุ่ม ชื่อกลุ่ม สามแยกพุทธศิลป์ ต.คำโพน อ.ปทุมราชวงศา (๑ กลุ่ม สมาชิก ๒๐ ราย ผลิต ๗ รุ่น ต่อปี ปริมาณผลผลิต ๑๐๐ กก.ต่อปี

ที่มา : ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ(อุบลราชธานี)

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒.๑๘ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวน	พื้นที่ (ไร่)
GAP			
๑ พืช	ราย	๙๐๗	๔,๑๘๙
๒ ข้าว	ราย	๗๒	๙๘๒
๓ ประมง(ปลานิล ไน ตะเพียน นวลจันทน์ ยี่สก ดูก)	ราย	๔๘	
๔ ปศุสัตว์ (ไก่เนื้อ ๓๓ ไช้ ๑ สุกร ๑๒)	ฟาร์ม	๔๖	
รวม GAP		๑,๐๗๓	๕,๑๗๑
เกษตรอินทรีย์			
๑. ข้าว		๑๗,๕๐๔	๒๑๑,๐๖๗
๑.๑ ข้าว (โครงการอินทรีย์ ๑ ล้านไร่)			
ข้าว T๑ ๒๕๖๒ (เตรียมความพร้อม)	ราย	๒,๕๘๔	๒๓,๒๖๕.๕๐
ข้าว T๒ ๒๕๖๑ (ปรับเปลี่ยน)	ราย	๒,๘๓๐	๓๘,๘๓๔
ข้าว T๓ ๒๕๖๐ (รับรอง)	ราย	๑,๘๒๐	๒๑,๕๘๕.๕
๑.๒ ข้าว (นอกโครงการอินทรีย์ ๑ ล้านไร่)			
เตรียมความพร้อม	ราย	๔,๑๘๙	๓๑,๕๑๒
ปรับเปลี่ยน	ราย	๓,๕๖๖	๕๖,๒๘๒
รับรอง	ราย	๒,๕๑๕	๓๙,๕๘๘
๒. ผัก			
เตรียมความพร้อม	ราย	๒๐	๓๔
รับรองแล้ว	ราย	๑๕	๑๕๐
๓. สมุนไพร	ราย	๓๐	๒๙.๒๕
๔. มันสะหลัง	ราย	๖๐	๑๕๖.๐๐
๕. พืชผสมผสาน	ราย	๕๘	๘๐.๐๐
๖. กล้วย	แปลง	๒๐	
๗. ศูนย์ต้นแบบปศุสัตว์อินทรีย์ และพืชอาหารสัตว์อินทรีย์	แปลง	๑	๗๘.๒๕
รวมเกษตรอินทรีย์		๑๗,๗๐๘	๒๑๑,๕๙๔.๕

ข้อมูล ณ มีนาคม ๒๕๖๓

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๒.๒๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๒

อำเภอ	ประเภทสหกรณ์				กลุ่มเกษตรกร	
	ภาคการเกษตร		นอกภาคการเกษตร			
	จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก	จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
	(แห่ง)	(ราย)	(แห่ง)	(ราย)		
เมือง	๑๑	๕๙,๒๘๕	๗	๑๑,๓๑๖	๙	๗๖๓
เสนางคนิคม	๒	๓,๖๕๕	๑	๑๖๘	๕	๗๗๔
หัวตะพาน	๓	๓,๗๑๙	๒	๖๘๙	๖	๕๗๖
ลืออำนาจ	๑	๗๕๙	๓	๓,๕๖๓	๖	๙๐๙
ปทุมราชวงศา	๗	๑,๓๑๖	๑	๒,๙๓๘	๔	๓๖๔
พนา	๒	๒,๗๐๘	๑	๙๘	๓	๒๗๔
ชานุมาน	๖	๓,๙๑๓	๐	๐	๒	๑๓๒
รวมทั้งสิ้น	๓๒	๗๕,๓๕๕	๑๕	๑๘,๗๗๒	๓๕	๓,๗๙๒

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัด ข้อมูล ณ ม.ค. ๖๓

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ

ตารางที่ ๒.๒๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ ปี ๒๕๖๒

ที่	อำเภอ	กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตรกร		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน		Smart Farmer	Young Smart Farmer
		กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	ปี ๖๐-๖๓	ปี ๕๗-๖๓
๑	เมือง	๑๖	๓๒๐	๑๒	๒๔๐	๓	๖๐	๔๘๐	๑๑,๑๕๖	๘๘๒	๑๗
๒	ชานุมาน	๑๖	๓๒๐	๘	๑๖๐	๓	๗๐	๑๕๒	๒,๖๘๒	๒๔๓	๘
๓	ปทุมราชวงศา	๙	๑๘๐	๔	๘๐	๑	๑๕	๒๑๒	๕,๒๙๒	๓๓๔	๑๒
๔	พนา	๖	๑๒๐	๑๙	๓๘๐	๒	๓๐	๘๗	๑,๖๕๘	๑๙๖	๑๒
๕	เสนางคนิคม	๑๖	๓๒๐	๑๗	๓๔๐	๑	๑๕	๒๘๐	๔,๕๖๒	๓๐๐	๑๑
๖	หัวตะพาน	๑๒	๒๔๐	๕	๑๐๐	๒	๓๐	๑๕๐	๓,๓๒๘	๓๘๕	๑๑
๗	ลืออำนาจ	๙	๒๐๐	๒๗	๕๔๐	๑	๑๕	๑๐๕	๒,๔๕๐	๓๔๐	๑๐
	รวม	๘๕	๑,๗๐๐	๙๒	๑,๘๔๐	๑๓	๒๓๕	๑,๔๖๖	๓๑,๑๒๘	๒,๖๘๐	๘๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัด ณ มีนาคม ๒๕๖๓

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด

ตารางที่ ๒.๒๓ จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ ๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	อาสาสมัครเกษตรกร											รวม
		อาสาสมัคร หลวง	ครู บัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุ สัตว์	หมอ ดิน อาสา	อาสา เกษตร	อาสา ชลประ ทาน	เศรษฐกิจ การเกษตร อาสา	อาสา ปฏิรูป ที่ดิน	อาสา ชานา ชั้นนำ	อาสา พัฒนา ยางพารา	
๑	เมือง	๕	๑๘	๐	๑๑๘	๑๘๘	๑๙๔	๑๔	๑	๐	๑	๗	๕๕๖
๒	ชานุมาน	๑	๑๕	๓๕	๔๐	๖๓	๖๒	๐	๑	๐	๐	๔	๒๒๑
๓	พุมราชวงศา	๖	๒๑	๓๑	๗๐	๗๓	๗๓	๐	๑	๑๘	๑	๕	๒๙๙
๔	พนา	๑	๑๕	๓๙	๔๔	๕๖	๕๖	๐	๑	๐	๑	๑	๒๑๔
๕	เสนางคนิคม	๓	๑๑	๓๖	๗๗	๕๙	๕๘	๐	๑	๐	๑	๔	๒๕๐
๖	หัวตะพาน	๗	๑๐	๓๔	๓๑	๘๕	๘๕	๙	๑	๐	๑	๓	๒๖๖
๗	ลืออำนาจ	๑	๒๘	๓๗	๓๖	๗๙	๗๙	๐	๑	๐	๑	๐	๒๖๒
รวม		๒๔	๑๑๘	๒๑๒	๔๑๖	๖๑๓	๖๐๗	๒๓	๗	๑๘	๖	๒๔	๒,๐๖๘

ที่มา : หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดอำนาจเจริญ ข้อมูล ณ เมษายน ๒๕๖๓

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ ๒.๒๔ จำนวนปราชญ์ชาวบ้าน แยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนราย
๑ เมือง	๒
๒ เสนางคนิคม	๒
๓ ลืออำนาจ	๑

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๘.๑ แหล่งแปรรูป แหล่งกระจายสินค้าด้านพืช

ตารางที่ ๒.๒๕ แหล่งแปรรูป แหล่งกระจายสินค้าด้านพืช

สินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
			ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
	แห่ง	ระบุชื่อ*	แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ
ข้าวนาปี	๒๑	หจก.อุบลถาวรค้าพืช, หจก.โรงสีเกษตรธัญญาเจริญ, ไทยเจริญพัฒนา, พยงค์กิจฟาร์ม, หจก.ทวีธัญญา, โรงสีโชคสว่าง, หจก.พงษ์พัฒนาการเกษตร, โรงสีธัญญาทรัพย์จำกัด, หจก.บ.ฟู้ดเทคโนโลยีศูนย์ไทยแลนด์โรงสีข้าวโชคประเสริฐอำนาจเจริญ, โชคทวี, โชคทวี ๒ค้าข้าว, สหกรณ์การเกษตรหัวตะพาน จำกัด, ส.โชคอรุณ, บริษัท ข้าวเสนางค์ จำกัด, หจก.อุบลถาวรค้าพืช, หจก.โรงสีไทยสามัคคีโรซ์, บริษัทลาว-ไทย อะโกรอินดัสตรี จำกัด, โรงเส้นก๋วยเตี๋ยวระติเดช, จ.เจริญพาณิชย์, กลุ่มโครงการร่วมคิดธุรกิจชุมชน,ป.รุ่งเรือง	๑๗	หจก.อุบลถาวรค้าพืช, หจก.โรงสีเกษตรธัญญาเจริญ, ไทยเจริญพัฒนา, พยงค์กิจฟาร์ม, หจก.ทวีธัญญา, โรงสีโชคสว่าง, หจก.พงษ์พัฒนาการเกษตร, โรงสีธัญญาทรัพย์จำกัด, หจก.โรงสีข้าวโชคประเสริฐอำนาจเจริญ, โชคทวี, โชคทวี ๒ค้าข้าว, สหกรณ์การเกษตรหัวตะพาน จำกัด, โชคอรุณ, บริษัท ข้าวเสนางค์ จำกัด, หจก.อุบลถาวรค้าพืช, บ.ฟู้ดเทคโนโลยีศูนย์ไทยแลนด์, เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์อำนาจเจริญ, วิสาหกิจชุมชนร่วมใจโนนค้อทุ่ง, บริษัทต้นข้าวออบเนกนิฟาร์ม	๗	บริษัทนครหลวงค้าข้าว เจียเม้ง(ศิระเกษ),ศวช.อุบล,โรงสีดวงดี อุบล, โรงสีโนนจยโสธร, จ.กาฬสินธุ์, จ.อุบล, จก., เครือข่ายข้าวอินทรีย์และแฟร์เทรดไทย
มันสำปะหลัง	๑๙	โชคทวี, คู เฮงฮวด, โชคฮวดเฮง, ส.พานิช, บริษัท ศรีบุญเรืองการเกษตร จำกัด, ลานมันสำราญ, ทรัพย์ไพศาล, ลานมัน ผ.เพิ่มพูน, โรงสีโชคสว่าง, ลานมันหจก.โรงสีโชคประเสริฐอำนาจเจริญ,ลานมันพรทวี, เลิศทรัพย์พานิช, หจก.โรงสีไทยสามัคคีโรซ์, ช.รุ่งเรืองผล, สุรชัยทรัพย์ไพศาล, สุวิทย์พืชผล, หมิงการเกษตร, ลานมันกิ่งเจริญ', บ.ไทยเบสท์ สตาร์ช จก	๑๙	โชคทวี, คู เฮงฮวด, โชคฮวดเฮง, ส.พานิช, บริษัท ศรีบุญเรืองการเกษตร จำกัด, ลานมันสำราญ, ทรัพย์ไพศาล, ลานมัน ผ.เพิ่มพูน, โรงสีโชคสว่าง, ลานมันหจก.โรงสีโชคประเสริฐอำนาจเจริญ,ลานมันพรทวี, เลิศทรัพย์พานิช, หจก.โรงสีไทยสามัคคีโรซ์, ช.รุ่งเรืองผล, สุรชัยทรัพย์ไพศาล, สุวิทย์พืชผล, หมิงการเกษตร, ลานมันกิ่งเจริญ, บ.ไทยเบสท์ สตาร์ช จก	๗	บริษัท อุบล ไปโอ เอทานอล,บริษัทนครหลวงมันสดส่งโรงงานมุกดาหาร ยโสธร อุบลกาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด
อ้อย	-	-	-	-	๒	บ.สหเรือง, บ.มิตรผลกาฬสินธุ์
ยางพารา	-	-	๒๐	สภย.บ้านคำโพน จำกัด,สภย.ชานูมาน จำกัด,สภย.บ้านโพหนอง จำกัด,กลุ่มนาแต้ฯสวนยางพารา ,กลุ่มคิมใหญ่ยางพารา,กลุ่มฯน้อยดอกหญ้า,กลุ่มบ้านหินสิ่ว,กลุ่ม,ห้วยซ้อยยางพารา,สกต.ห้วยไร่,สวนกล้วยยางพารา,น้องอ้อมยางพารา,ภูผารับเบอร์,กรณีรุ่งเรือง,หมิงการเกษตร,ปริชาการเกษตร,สหกรณ์การเกษตรศุภนิมิตชานูมาน จำกัด,ลิ่งกาวิยางพารา,ช.เจริญการเกษตรหจก.ศุภกิจการยาง,รุ่งเรืองการเกษตร	๗	ร้านชาญเจริญ,บ.ยังลั้งรับเบอร์,สมาคมเกษตรกรก้าวหน้า,สภย.เลิงนกทา,สกต.บุรีรัมย์,บ.เอ็นเทคโพลีเมอร์ จก.มุกดาหาร,บ.รับเบอร์แลนด์โปรดัคส์ จก. มุกดาหาร
ปาล์ม น้ำมัน			๑	บ.อำนาจเจริญน้ำมันปาล์ม จก.	๑	พ่อค้าคนกลางตั้งจุดรับซื้อ

๒.๘.๒ แหล่งแปรรูป แหล่งกระจายสินค้าด้านปศุสัตว์ ประมง

ตารางที่ ๒.๒๖ แหล่งแปรรูป แหล่งกระจายสินค้า ด้านปศุสัตว์ ประมง

สินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
			ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
	แห่ง	ระบุชื่อ*	แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ
ไก่เนื้อ	-	-	๘	ตลาดสดเทศบาล ๑, ตลาดสดเอกชนวิชิตสิน, ตลาดเทศบาลหัวตะพาน, ตลาดเทศบาลเสนางคณิคม, ตลาดเทศบาลพนา, ตลาดเทศบาลลืออำนาจ, ตลาดเทศบาลปทุมราช, ตลาดเทศบาลขานูมาน	๑	ก้าวหน้าไก่สด
ไก่ไข่	-	-	๙	ตลาดสดเทศบาล ๑, ตลาดสดเอกชนวิชิตสิน, ตลาดเทศบาลหัวตะพาน, ตลาดเทศบาลเสนางคณิคม, ตลาดเทศบาลพนา, ตลาดเทศบาลลืออำนาจ, ตลาดเทศบาลปทุมราช, ตลาดเทศบาลขานูมาน ,ต้น้อยฟาร์ม	-	-
สุกร	๑๑	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ, เจ็ฟ่องลูกชิ้น โพนทอง, ลูกชิ้นสวนน้ำ, ลูกชิ้นเจ้ใหม่, ปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ดโชคทวี, เกษตรช่อฟ้า, พูลจิตรฟาร์ม, โชคสมบูรณ์ทรัพย์, โชคประเสริฐการเกษตร, บริษัท พูลจิตรฟาร์ม จำกัด, โชคสมบูรณ์ทรัพย์	๑๑	ตลาดสดเทศบาล ๑, ตลาดสดเอกชนวิชิตสิน, ตลาดเทศบาลหัวตะพาน, ตลาดเทศบาลเสนางคณิคม, ตลาดเทศบาลพนา, ตลาดเทศบาลลืออำนาจ, ตลาดเทศบาลปทุมราช, ตลาดเทศบาลขานูมาน	๑	บ.เบทาโกร
โคเนื้อ	๑๑	โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองอำนาจเจริญ, เจ็ฟ่องลูกชิ้น โพนทอง, ลูกชิ้นสวนน้ำ, ลูกชิ้นเจ้ใหม่, ปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ดโชคทวี, เกษตรช่อฟ้า, พูลจิตรฟาร์ม, โชคสมบูรณ์ทรัพย์, โชคประเสริฐการเกษตร, บริษัท พูลจิตรฟาร์ม จำกัด, โชคสมบูรณ์ทรัพย์	๑๕	ตลาดบ้านนายม,ตลาดบ้านนาไร่ใหญ่,ตลาดบ้านสหกรณ์,ตลาดสดเทศบาล ๑, ตลาดสดเอกชนวิชิตสิน, ตลาดเทศบาลหัวตะพาน, ตลาดเทศบาลเสนางคณิคม, ตลาดเทศบาลพนา, ตลาดเทศบาลลืออำนาจ, ตลาดเทศบาลปทุมราช, ตลาดเทศบาลขานูมาน ,ตลาดนัดโคกระบือ ๔ แห่ง	๒	ตลาดนัด โคกระบือ จ.อุบล จ.ยโสธร
สัตว์น้ำ จืด	-	-	๘	ตลาดสดเทศบาล ๑, ตลาดสดเอกชนวิชิตสิน, ตลาดเทศบาลหัวตะพาน, ตลาดเทศบาลเสนางคณิคม, ตลาดเทศบาลพนา, ตลาดเทศบาลลืออำนาจ, ตลาดเทศบาลปทุมราช, ตลาดเทศบาลขานูมาน	๔	ประเทศลาว จ.อุบล จ.ยโสธร จ.สกลนคร

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๓.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	จังหวัดให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคการเกษตร	-
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	๑. มีศูนย์เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และศูนย์เครือข่ายประจำอยู่ทุกตำบล ๒. มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านที่เอื้อต่อการค้าขายระหว่างประเทศ ๓. มีส่วนราชการ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาภาคการเกษตร ๔. เป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิที่มีคุณภาพ	๑. แหล่งเก็บกักน้ำและระบบส่งน้ำไม่เพียงพอ ขาดการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ ๒. พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ขาดความอุดมสมบูรณ์ และในหลายพื้นที่ปลูกพืชไม่เหมาะสมกับสภาพดิน ๓. สัดส่วนการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนยังมีน้อย ๔. แหล่งรวบรวมผลผลิต และตลาดรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรยังมีจำกัด ๕. ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนที่มีอยู่ยังขาดประสิทธิภาพ และยังไม่เพียงพอกับความต้องการ ๖. เส้นทางคมนาคมขนส่งสินค้าเกษตรในหลายพื้นที่มีสภาพชำรุดทรุดโทรม

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	๑. ระบบการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือสื่อสารช่วยให้เกิดความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ๒. มีคำสั่งมอบหมายหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานครอบคลุม ชัดเจน	เกษตรกรยังขาดทักษะในการนำองค์ความรู้การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในภาคเกษตรอย่างเหมาะสม
บุคลากร (Staff)	๑. มีปราชญ์ชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรที่ได้รับการยอมรับ ๒. มีอาสาสมัครภาคการเกษตรทุกสาขา กระจายอยู่ทั่วทุกหมู่บ้าน	๑. เกษตรกรในจังหวัดยังมีรายได้ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับสัดส่วนในภาคการผลิตอื่นๆ ๒. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ๓. สัดส่วนเกษตรกรรุ่นใหม่ที่สืบทอดการทำเกษตรยังมีน้อย
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	๑. มีเกษตรกรต้นแบบในภาคการเกษตรที่เป็นที่ยอมรับ ทั้งในด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ ๒. เกษตรกรมีความสามารถในการแปรสภาพและแปรรูปสินค้าเกษตรที่หลากหลายเพื่อเพิ่มมูลค่า	การผลิตสินค้าของเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ได้มาตรฐานที่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	๑. มีการบูรณาการเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรในระบบแปลงใหญ่ ๒. มีการขับเคลื่อนนโยบายการตลาดนำการผลิต ที่เป็นการบริหารจัดการสินค้าเกษตร โดยสนับสนุนให้เกษตรกรดำเนินการเชื่อมโยงกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้ง ภาครัฐและภาคเอกชน	๑. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน บัญชีฟาร์ม ๒. สินค้าเกษตรส่วนใหญ่ขายในชั้นปฐมภูมิ ๓. สถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่เข้มแข็ง ให้บริการเกษตรกรยังไม่ทั่วถึงและครบวงจร ๔. หนี้สินของครัวเรือนเกษตรกรมีสัดส่วนที่สูง
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	มีสังคมที่เอื้ออาทรต่อกัน มีภาคีส่วนร่วมของภาคการเกษตรในพื้นที่	เกษตรกรส่วนใหญ่มีทัศนคติในการทำการเกษตรตามที่เคยปฏิบัติมาแต่ดั้งเดิม ทำให้สินค้าเกษตรด้อยคุณภาพ และมีต้นทุนการผลิตสูง

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพ ด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ

๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ

๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการบริโภคอุปโภค

๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ

๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๓.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

PESTEL Analysis	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors)	<p>๑. นโยบายส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร (Smart Farmers) และการผลิตแบบแปลงใหญ่ ส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรมาตรฐานสูง และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร</p> <p>๒. ทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ มีแนวทางในการส่งเสริมภาคการเกษตรโดยมุ่งสู่การผลิตสินค้าที่มีมาตรฐาน พัฒนาอาชีพและรายได้เกษตรกรตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน และมุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>๓. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับวิถีชีวิตของเกษตรกรจังหวัดอำนาจเจริญ</p> <p>๔. ยุทธศาสตร์ประเทศ มีนโยบายในการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p>	-

PESTEL Analysis	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)	แนวโน้มรายได้เกษตรกรคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากราคาสินค้าเกษตรมีแนวโน้มปรับตัวไปในทิศทางที่ดี ส่งผลดีต่อการบริโภคภาคเอกชนให้มีการขยายตัวมากขึ้น	๑. ปัจจัยการผลิตและการขนส่งมีราคาสูง ๒. เศรษฐกิจโลกมีความผันผวน มีการแข่งขันและกีดกันทางการค้ามากขึ้น
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors)	แนวโน้มความต้องการบริโภค สินค้าเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น ทั้งในและต่างประเทศ	จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการเคลื่อนย้ายแรงงาน สินค้า และบริการในภูมิภาคประชาคมอาเซียน
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)	๑. ความก้าวหน้าทางการสื่อสารและเทคโนโลยี และการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center: AIC) ประจำจังหวัด จะช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่ายขึ้น ๒. ภาครัฐและเอกชนมีการส่งเสริมให้ใช้พลังงานทดแทนมากขึ้น	-
ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors)	ระเบียบการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนมีส่วนสนับสนุนให้เกษตรกรได้พัฒนาอาชีพด้านการเกษตรในที่ดินทำกินได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย	-
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors)	-	ภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม ภัยแล้ง वादภัย) และการระบาดของศัตรูพืช

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๓.๓ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

SO เชิงรุก	ST เชิงรับ
<ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมการปลูกข้าวหอมมะลิในพื้นที่จังหวัด เนื่องจากจังหวัดเป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิที่มีคุณภาพ ๒. ส่งเสริมการผลิตทางการเกษตรที่หลากหลายและมีคุณภาพมาตรฐาน ตามความต้องการของตลาด เนื่องจากเกษตรกรศักยภาพการผลิตทางการเกษตร ทั้งในด้านพืช สัตว์ และประมง ๓. สนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่เกษตรกร ๔. ส่งเสริมการแปรรูป และพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรที่หลากหลายเพื่อเพิ่มมูลค่า ๕. สนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลภาคการเกษตรผ่านระบบออนไลน์ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริม และพัฒนาระบบการขายสินค้าเกษตรผ่านช่องทางระบบ E-Commerce 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. พัฒนาศักยภาพศูนย์ป้องกันและกำจัดศัตรูพืชชุมชน ให้มีประสิทธิภาพ ๓. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานและสินค้าเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ๔. พัฒนาระบบการขนส่งสินค้าการเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อรองรับการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เข้าสู่ประชาคมอาเซียน ๕. ส่งเสริมการจัดตั้งสหกรณ์และการรวมกลุ่ม เพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรอง เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และทำให้อำนาจในการต่อรอง เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และทำให้อำนาจในการต่อรอง เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และทำให้อำนาจในการต่อรอง เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และทำให้อำนาจในการต่อรอง เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และทำให้อำนาจในการต่อรอง เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๖. สนับสนุนความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าภาคการเกษตรจากภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้ตลาดนำการเกษตร
WO เชิงพัฒนา	WT เชิงแก้ปัญหา
<ol style="list-style-type: none"> ๑. พัฒนาการเชื่อมโยงการตลาดข้าวหอมมะลิคุณภาพดี สินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ทั้งในและต่างประเทศ ๒. พัฒนาแหล่งตลาดสินค้าเกษตร แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และผู้บริโภคทั่วไป ๓. พัฒนาศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีให้เพียงพอต่อความต้องการ ๔. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน ให้เป็นตราผลิตภัณฑ์ของสินค้าเกษตรได้รับการยอมรับ ๕. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการบริหารจัดการสินค้าเกษตร เช่น เกษตรแปลงใหญ่ การจัดทำบัญชีฟาร์ม การรวมกลุ่มเป็นสถาบันเกษตรกรที่เข้มแข็ง ๖. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนการใช้พลังงานทดแทน ๗. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อทดแทนแรงงานภาคการเกษตรในอนาคต 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. พัฒนางค์ความรู้ เพื่อให้เกษตรกรมีองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการแปรรูปสินค้าเกษตร โดยใช้ตลาดนำการเกษตร ๒. ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม เป็นการผลิตที่เหมาะสมสอดคล้อง ตามความต้องการของตลาด ๓. สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๔. ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรผ่านช่องทางที่หลากหลาย ๕. จัดทำแผนบูรณาการการบริหารจัดการน้ำ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ๖. ส่งเสริมและถ่ายทอดองค์ความรู้ในการปรับปรุงบำรุงดิน และการรักษาสภาพแวดล้อมทางการเกษตร ๗. พัฒนาระบบการขนส่งสินค้าเกษตร และจัดรับซื้อผลผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการในภาคการเกษตร

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“ตลาดนำการเกษตร เกษตรกรมีคุณภาพ พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน”

๒. พันธกิจ (Mission)

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals)

- เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร ให้เกษตรกรมีรายได้ที่แน่นอน
- เพื่อให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับการผลิต ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ให้ตอบสนองความต้องการของตลาด
- เพื่อให้เกษตรกรมีความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรม สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง
- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา (Strategic Issue)

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรโดยใช้ตลาดนำการเกษตร
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาภาคการเกษตรสู่เกษตรกรรมยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรโดยใช้ตลาดนำการเกษตร เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน ให้เกษตรกรมีรายได้แน่นอน ลดความเสี่ยงและมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยแสวงหาความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะจากภาคเอกชน ในการประสานข้อมูลความต้องการด้านการตลาด จับคู่กับภาคการผลิตของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพื่อให้สามารถวางแผนการผลิตทั้งในเชิงปริมาณคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด ลดปัญหาทั้งกรณีสินค้าเกษตรล้นตลาดและไม่เพียงพอ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร ให้เกษตรกรมีรายได้ที่แน่นอน

ตัวชี้วัด : เศรษฐกิจภาคการเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี

กลยุทธ์ :

๑. จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร โดยความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร จัดตั้งศูนย์กลางการผลิต การแปรรูป การจัดการผลผลิต การตลาด และการค้าสินค้าเกษตร ที่เกิดขึ้นให้เหมาะสมตลอดโซ่อุปทานของแต่ละสินค้า ด้วยการ

๑.๑ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการสินค้าเกษตรหรือตลาดสินค้าเกษตร เพื่อบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ให้มีปริมาณเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเป็นศูนย์กลางซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าเกษตรตั้งแต่ระดับพื้นที่เชื่อมโยงกับระบบตลาดในระดับต่างๆ ตั้งแต่ชุมชน/ท้องถิ่น จังหวัด ประเทศ และต่างประเทศ ส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย รวมทั้งสร้างช่องทางจำหน่ายสินค้าเกษตรคุณภาพโดยดำเนินการผ่านสถาบันเกษตรกร

๑.๒ สร้าง ปรับปรุง และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหรือสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการตลาดของสถาบันเกษตรกร อาทิ ตลาดกลาง ห้องเย็น และระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้มีความพร้อมสมบูรณ์ และเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์และการให้บริการในพื้นที่

๒. สนับสนุนความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องโดยใช้ตลาดนำการเกษตร ด้วยการ

๒.๑ รวบรวมผลผลิตและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่โดดเด่นของจังหวัด และรวบรวมความต้องการของผู้ซื้อ เพื่อจับคู่การค้า (Matching) ระหว่างผู้ซื้อ/ผู้ผลิตในจังหวัด โดยเฉพาะโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้ดำเนินการมา เช่น ระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น เพื่อให้สามารถวางแผนการผลิตทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาด ลดปัญหาทั้งกรณีสินค้าเกษตรล้นตลาดและไม่เพียงพอ

๒.๒ การหาตลาดใหม่ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายให้กับผู้ผลิตสินค้าเกษตร ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของสหกรณ์ เกษตรแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร Young Smart Farmer โดยส่งเสริมการตลาดในเรื่องออนไลน์ การขายสินค้าเกษตรโดยตรง

๓. สนับสนุนการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์สินค้าเกษตรของจังหวัด ด้วยการสร้างภาพลักษณ์ความโดดเด่นสินค้าเกษตรของจังหวัด ส่งเสริมภาพลักษณ์สินค้าเกษตรของจังหวัดให้รู้จักแพร่หลาย เพื่อดึงดูดความสนใจแก่ผู้บริโภคและให้เกิดการตื่นตัว กระตุ้นให้ผู้ซื้อทั้งภายในและภายนอกจังหวัด นิยมบริโภคสินค้าเกษตรของจังหวัด เพื่อรองรับผลผลิตของเกษตรกรและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน พร้อมเข้าถึงผู้บริโภคยุคใหม่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตสินค้าเกษตร สร้างโอกาสในการแข่งขันของสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรโดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเรื่องราว (Story) ให้กับสินค้าเกษตรและชุมชน เพื่อเป็นจุดขาย สร้างความเป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของสินค้าเกษตร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับการผลิต ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ให้ตอบสนองความต้องการของตลาด

ตัวชี้วัด : เกษตรกรมีรายได้สุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี

กลยุทธ์ :

๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด เพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน สร้างมูลค่าเพิ่ม และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ด้วยการ

๑.๑ พัฒนาระบบการก่อนการเก็บเกี่ยว (Pre-harvest) เพื่อลดต้นทุนการผลิต และรองรับกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล โดยสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เมล็ดพันธุ์พืชชุมชน พันธุ์สัตว์ และสัตว์น้ำที่มีคุณภาพในชุมชน พัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงอย่างเพียงพอและทั่วถึง รวมทั้งสนับสนุนการรวมตัวของเกษตรกรรายย่อยผลิตเป็นระบบแปลงใหญ่ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ การใช้ปัจจัยการผลิตและเครื่องจักรกลการเกษตรร่วมกัน

๑.๒ สนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตตามศักยภาพความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning by Agri-Map) และศักยภาพของเกษตรกร ตามความต้องการของตลาด เพื่อจัดการความเสี่ยงด้านราคาที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร อาทิ การส่งเสริมเกษตรกรทำการเกษตรที่หลากหลาย โดยมีมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ปรับเปลี่ยนการผลิต เช่น สนับสนุนปัจจัยการผลิต การจัดหาแหล่งสินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำ เป็นต้น

๑.๓ พัฒนาระบบการหลังการเก็บเกี่ยว (Post-harvest) เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตร ลดการสูญเสียระหว่างเก็บเกี่ยวผลผลิตจนถึงมือผู้บริโภคหรือโรงงานอุตสาหกรรม การออกแบบผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ตามความต้องการของตลาดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตร พร้อมพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค

๑.๔ สร้างองค์ความรู้และปลูกจิตสำนึกด้านอาหารปลอดภัยตั้งแต่ระดับเยาวชน เพื่อให้เกิดความตระหนักทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค พัฒนาองค์ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตรให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และบุคคลทั่วไป สร้างความตระหนักถึงความสำคัญของระบบการผลิตที่ดีตลอดโซ่อุปทาน เช่น GAP, GMP, HACCP สำหรับการผลิตพืช ประมง และปศุสัตว์ รวมทั้งส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ถึงความแตกต่างของสินค้าเกษตรที่ผลิตตามมาตรฐานกับสินค้าทั่วไป

๒. ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ด้วยการ

๒.๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ เอกลักษณ์ และมูลค่าสูงตามความต้องการของตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) ยกย่องระดับราคาสินค้าด้วยการสร้างตราสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และฮาลาล สร้างศูนย์จำหน่ายสินค้าสำหรับตลาดเฉพาะกลุ่ม เช่น ร้านค้าสมุนไพร ร้านผ้าไหมพื้นเมือง

๒.๒ ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน และสร้างเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชน

๒.๓ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรด้วยแนวคิดเกษตรสร้างสรรค์หรือเกษตรประณีตตลอดโซ่อุปทานสินค้าเกษตร ตั้งแต่การผลิตจนถึงการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยี สนับสนุนการพัฒนา เช่น การใช้นวัตกรรมออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้คงความสดของสินค้าเกษตร การเปลี่ยนรูปร่างผลผลิตทางการเกษตรและการสร้างเอกลักษณ์หรือเรื่องราวแหล่งกำเนิดให้กับสินค้าเกษตร เป็นต้น

๒.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนได้ พัฒนาศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบครบวงจร ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสุขภาพ เช่น ศูนย์รักษาโรควิถีธรรมชาติบำบัด การทำสปาสมุนไพร ธุรกิจร้านอาหารเพื่อสุขภาพ เป็นต้น พัฒนาเครือข่าย แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมทั้งประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างเป็นระบบ ด้วยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้นำชุมชน เพื่อสร้างรายได้เข้าสู่ชุมชน

๓. สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้วยการ

๓.๑ สนับสนุนการตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการเกษตร (Agri-technology and innovation center: AIC) และการจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร (Big data) เป็นการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลและสามารถเข้ามาตรวจสอบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ อาทิ การตรวจสอบศักยภาพพื้นที่โดยใช้ Agri-Map เพื่อจัดทำ Zoning เป็นต้น

๓.๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร ต่างๆ

๓.๓ สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้ มีความมั่นคงและภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบธุรกิจเกษตร บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรรม สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง

ตัวชี้วัด : จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น ๓๐,๐๐๐ ครัวเรือน ภายในปี ๒๕๖๕

กลยุทธ์ :

๑. ขยายผลการทำการเกษตรด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการสร้างจิตสำนึกให้เกษตรกรน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการทำการเกษตรให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน กลุ่มเกษตรกร องค์กร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร โดยใช้หลักพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันพึ่งพาตนเอง และสามารถต่อยอดไปสู่การทำธุรกิจเกษตรเชิงพาณิชย์

๒. พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) ด้วยการ

๒.๑ เสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย การทำเกษตรอินทรีย์ การปรับปรุงดิน การผลิตพันธุ์ดี (พืช ประมง ปศุสัตว์) การใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้องตามค่าวิเคราะห์ดิน การป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามหลักวิชาการ การวางแผนการผลิต บริหารจัดการสินค้าเกษตร การบริหารจัดการต้นทุน การทำบัญชีรายจ่าย/บัญชีต้นทุนอาชีพ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ การผลิตสินค้าตามมาตรฐานสินค้าเกษตร มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนาการผลิต รวมถึงเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการตลาดแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมืออาชีพ (Smart Entrepreneur)

๒.๒ พัฒนากระบวนการทางความคิดของเกษตรกรไปสู่เกษตรกรมืออาชีพ เน้นการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปต่อยอดความคิดในการพัฒนาการผลิตไปสู่การแปรรูปขั้นต้นเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ให้เป็นไปตามความต้องการของตลาด รวมถึงการบริหารการตลาดตั้งแต่ระดับชุมชน จังหวัด และตลาดต่างประเทศ โดยร่วมกับสถาบันการศึกษา รวมทั้งการถอดบทเรียนและนำข้อเท็จจริงเป็นตัวอย่าง และสนับสนุนการศึกษาดูงานเกษตรกรตัวอย่างที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้

๒.๓ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิต รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

๒.๔ พัฒนาศักยภาพศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านเป็นแหล่งเรียนรู้ และขยายฐานองค์ความรู้ จากปราชญ์ชาวบ้านไปสู่เกษตรกรและชุมชนเครือข่ายอื่นๆ โดยรวบรวมองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่ายในทุกตำบล ประชาสัมพันธ์เกษตรกรตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จให้มากขึ้น

๒.๕ พัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ให้เป็นศูนย์กลางบูรณาการข้อมูลทางวิชาการจากภาครัฐ เช่น Agri-Map การลดใช้สารเคมีและเป็นแหล่ง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลชุมชน รวมทั้งพัฒนาศูนย์เครือข่ายและจุดเรียนรู้

๓. สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ด้วยการ

๓.๑ สร้างต้นแบบการผลิตสินค้าเกษตรมาตรฐานตลอดโซ่อุปทานที่ประสบผลสำเร็จ ในแต่ละชนิดสินค้า โดยนำต้นแบบเกษตรกร สถาบันเกษตรกรหรือรูปแบบการพัฒนาการเกษตรที่ประสบ ความสำเร็จมาพัฒนาและประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและภูมิสังคมของแต่ละ ชุมชนพื้นที่จากระดับตำบลขยายผลไปสู่ระดับอำเภอ และจังหวัด

๓.๒ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างเกษตรกรรายใหญ่กับเกษตรกรรายย่อยให้เกิด การพัฒนากลุ่มการผลิตและเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรผ่านการส่งเสริมในรูปแบบเครือข่ายวิสาหกิจ และ การถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างกัน รวมถึงอำนวยความสะดวกด้านการเกษตรเชิงพาณิชย์และการตลาดสินค้า เกษตร

๓.๓ พัฒนาเครือข่ายเกษตรกร สถาบันเกษตรกรผ่านระบบสารสนเทศ โดยสนับสนุน การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของกลุ่มเกษตรกรและเครือข่าย เกษตรกร

๓.๔ ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็ง โดย

๑) สำรวจความต้องการของเกษตรกรในชุมชนเกี่ยวกับกิจกรรมที่เกษตรกร ต้องการดำเนินการในลักษณะของกลุ่มเกษตรกร ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการรวมกลุ่มซึ่งจะทำให้เกิดความ ร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตลอดโซ่อุปทานการผลิต รับผิดชอบเกษตรกรที่สนใจเข้า ร่วมกิจกรรม และถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร โดยเฉพาะองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร

๒) ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันในลักษณะต่างๆ ตั้งแต่ระดับการผลิตใน พื้นที่ จนถึงการผลิตระดับอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด ขยายฐานลูกค้าและสร้างความ เข้มแข็งในระดับต้นน้ำ อาทิ การรวมกลุ่มแบบข้ามกลุ่มระหว่างเกษตรกรที่เพาะปลูกพืชหลากหลายชนิดหรือที่ ประกอบอาชีพที่มีความเกี่ยวเนื่องกันในโซ่อุปทาน เช่น กลุ่มทำนากับกลุ่มผลิตปุ๋ย ซึ่งใช้แกลบ ฟางข้าวไปทำ ปุ๋ยอินทรีย์ การรวมกลุ่มของเกษตรกรรุ่นใหม่เป็นยุวสหกรณ์และยุวเกษตรกร และการรวมกลุ่มจากกิจการ เจ้าของคนเดียว เป็นการประกอบการในรูปแบบสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัท

๓) สนับสนุนการทำธุรกิจการเกษตรเพื่อสังคม (Social Business) โดยใช้ รูปแบบสหกรณ์ บริษัทชุมชน หรืออื่นๆ ที่บริหารจัดการโดยชุมชน เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการผลิต การตลาดและบริการสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตร เพื่อสร้างอาชีพให้กับเกษตรกรในท้องถิ่น และนำกำไรที่ ได้จากการประกอบกิจการกลับคืนสู่สังคมในรูปแบบต่างๆ เช่น สวัสดิการสังคม การศึกษา สาธารณสุข เป็นต้น

๓.๕ พัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งสามารถต่อยอดเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

เกษตร โดย

๑) สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกรผ่านสถาบันเกษตรกร เพื่อทำการผลิตสินค้าเกษตรได้ตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งสามารถผลิตปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพได้เอง อาทิ เมล็ดพันธุ์พืชพันธุ์ดี

๒) สนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการมืออาชีพ โดยมุ่งเน้นให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการผลิต การบริหารจัดการการตลาด การใช้ข้อมูลทางการเงิน การบัญชี เทคโนโลยีการเกษตร แหล่งสินเชื่อ สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเกษตร ทั้งจากเจ้าหน้าที่และผ่านระบบสารสนเทศในช่องทางต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการผลิตและการตลาด เพื่อเป็นฐานข้อมูลใช้ประกอบการวางแผนและบริหารจัดการการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนทำการเกษตร

๓) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดของสถาบันเกษตรกร อาทิ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ ขยายโอกาสในการเข้าถึงปัจจัยการผลิต สนับสนุนการขยายช่องทางด้านการตลาดสำหรับธุรกิจเกษตร การเชื่อมโยงระหว่างการผลิตกับการตลาด สนับสนุนการทำการค้าแบบแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกัน ส่งเสริมการบริหารจัดการของสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่องและสามารถทำธุรกิจร่วมกับภาคเอกชนได้

๓.๖ เชื่อมโยงและบูรณาการจากทุกภาคส่วนเพื่อแก้ไขปัญหาของเกษตรกรอย่างเป็นระบบโดยการ

๑) จัดทำแผนบูรณาการการดำเนินงานระหว่างภาคส่วนต่างๆ ได้แก่ เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สภาเกษตรกร ภาคีรัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรที่ไม่แสวงผลกำไร และผู้บริโภคร โดยใช้หลัก ๔ M (Man Money Material และ Management) และแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกัน อาทิ เกษตรกรมีที่ดินสำหรับทำการเกษตรขนาดเล็ก ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ขนาดเล็ก มีการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้ทราบปริมาณ และคุณภาพสินค้าเกษตรตามความต้องการของตลาด

๒) ส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาการเกษตรระหว่างภาครัฐ เอกชน เกษตรกร และผู้บริโภคร โดยรวมพลังกันทุกภาคส่วนร่วมกันแก้ไขปัญหาและขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตร บริหารจัดการสินค้าเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยยึดหลักการแบ่งปันผลประโยชน์ร่วมกัน

๓) ดำเนินการต่างๆ ที่จะเป็นปัจจัยสนับสนุนการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร อาทิ กำกับ ควบคุมกฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับเกษตรพันธะสัญญาให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรม ดูแลการทำสัญญาระหว่างเกษตรกรกับเอกชน และดำเนินมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรในกรณีเกิดข้อพิพาทกับบริษัทเอกชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาภาคการเกษตรสู่เกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรบนพื้นฐานการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรโดยเน้นการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้คงความหลากหลายทางชีวภาพ สนับสนุนกิจกรรมเกษตรเชิงอนุรักษ์เพื่อคงความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และพื้นที่ทำกินทางการเกษตร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด : พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นเป็น ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๖๕

กลยุทธ์ :

๑. ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ โดยดำเนินกิจกรรมการผลิตทางการเกษตรในรูปแบบที่เหมาะสม อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ วนเกษตร เกษตรทฤษฎีใหม่และเกษตรอินทรีย์ ให้เกื้อกูลกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด สภาพเศรษฐกิจ และสังคมในชุมชน ด้วยการ

๑.๑ เร่งขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมเกษตรอินทรีย์ พัฒนาการผลิต การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ สร้างและส่งเสริมช่องทางการตลาดสำหรับสินค้าเกษตรอินทรีย์ ผลักดันมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee System: PGS) เพื่อเพิ่มพื้นที่และการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ในระดับชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนบริหารจัดการและขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์แบบบูรณาการทั้งระบบ

๑.๒ ส่งเสริม ขยายผลและพัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืนในรูปแบบต่างๆ เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร และเกษตรธรรมชาติ เป็นต้น โดยสนับสนุนบทบาทเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านในการขับเคลื่อนการปรับกลไกและโครงสร้างพื้นฐานด้านการทำการเกษตรที่จำเป็นในการทำเกษตรกรรมยั่งยืน เช่น การพัฒนาระบบข้อมูลเกษตรกรรมยั่งยืน การส่งเสริมการตลาด เป็นต้น

๑.๓. พัฒนาการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยเพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภค โดยจัดหาสถานที่จำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยแยกจากตลาดสดทั่วไป เพื่อสร้างความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานกับสินค้าเกษตรทั่วไป รวมทั้งสนับสนุนให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรมีช่องทางการตลาด

๒. ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร ด้วยการ

๒.๑. ปรับปรุง ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร อาทิ ดินและน้ำ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการเกษตรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดความคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรมการเกษตรแบบยั่งยืนหรือเกษตรเชิงอนุรักษ์เพื่อคงความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ

๒.๒ ส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชและสัตว์ทั้งในแหล่งอนุรักษ์และแหล่งที่อยู่ตามธรรมชาติให้คงอยู่อย่างยั่งยืน เกิดความหลากหลายทางชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนการทำประมงแบบยั่งยืน

๒.๓ สร้างจิตสำนึกให้เกษตรกรเห็นคุณค่าในการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร

๓. พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการ

๓.๑ พัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ชลประทาน โดยการ

๑) เพิ่มปริมาณน้ำ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยพัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำตามสภาพของพื้นที่อย่างทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่การเกษตร และสร้างเป็นเครือข่ายชลประทาน รวมทั้งศึกษาความเป็นไปได้ในการผันน้ำจากแหล่งน้ำระหว่างประเทศ เช่น แม่น้ำโขง มาใช้เพื่อการชลประทานภายในประเทศ

๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำตลอดลุ่มน้ำทั้งแหล่งน้ำต้นทุนสร้างแก้มลิง ระบบส่งน้ำแบบท่อ การใช้น้ำชลประทาน และการลดอัตราสูญเสียการใช้น้ำ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๓) ปรับปรุง ซ่อมแซม ดูแลแหล่งน้ำและพื้นที่ชลประทานที่มีอยู่แล้วให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ บริหารจัดการเก็บกักน้ำที่ไหลออกจากระบบชลประทานให้คงอยู่ในพื้นที่เพื่อลดการสูญเสีย

๓.๒ เพิ่มและปรับปรุงแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นา และแหล่งน้ำชุมชน โดยการ

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการแหล่งน้ำในระดับไร่นาของเกษตรกรให้สอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพของดิน ภูมิประเทศ ขนาดพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำไว้ใช้ตลอดปี

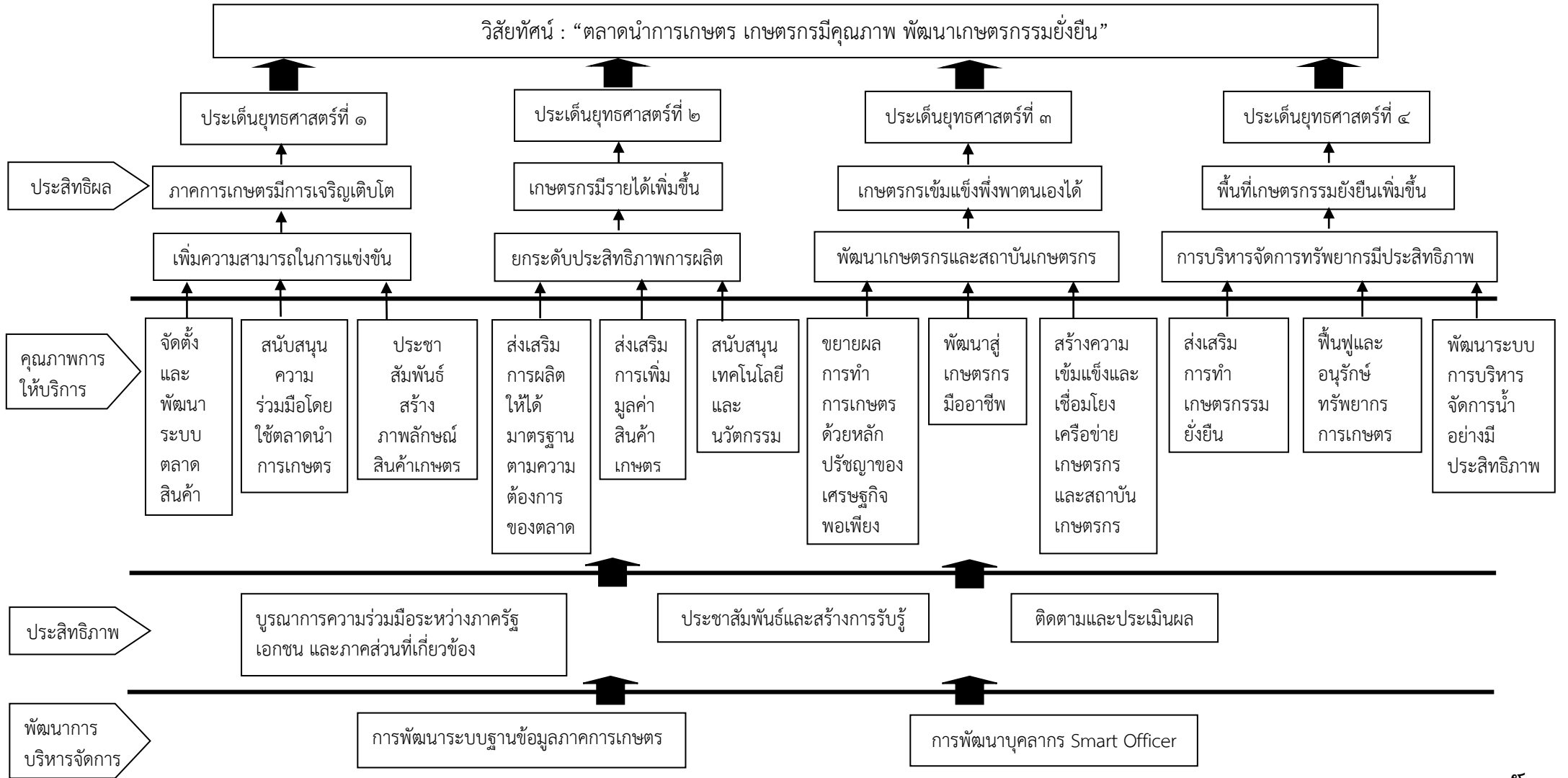
๒) สร้างแหล่งน้ำชุมชน และระบบจัดการแหล่งน้ำชุมชนแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่การเกษตร รวมถึงการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกต้นไม้และปลูกป่าโดยชุมชนและเพื่อชุมชน

๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

วิสัยทัศน์								
“ตลาดนำการเกษตร เกษตรกรมีคุณภาพ พัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน”								
ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
			ปี ๖๑	ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	ปี ๖๕	
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรโดยใช้ตลาดนำการเกษตร	เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร ให้เกษตรกรมีรายได้ที่แน่นอน	เศรษฐกิจภาคการเกษตรเติบโตโดยเฉลี่ยต่อปี	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	๑.๑ จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร ๑.๒ สนับสนุนความร่วมมือโดยใช้ตลาดนำการเกษตร ๑.๓ สนับสนุนการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์สินค้าเกษตร
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร	เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับการผลิตประสิทธิภาพ คุณภาพมาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด	เกษตรกรมีรายได้สู่ทิศทาง การเกษตรเพิ่มขึ้นต่อปี	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๓	๒.๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้การรับรองมาตรฐานตามความต้องการของตลาด ๒.๒ ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ๒.๓ สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
			ปี ๖๑	ปี ๖๒	ปี ๖๓	ปี ๖๔	ปี ๖๕	
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง	จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้นภายในปี ๒๕๖๕	๑๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓.๑ ขยายผลการทำการเกษตรด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓.๒ พัฒนางองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ ๓.๓ สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาภาคการเกษตรสู่เกษตรกรรมยั่งยืน	เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนโดยรวมเพิ่มขึ้น ภายในปี ๒๕๖๕	๑๐๐,๐๐๐ ไร่	๑๕๐,๐๐๐ ไร่	๒๐๐,๐๐๐ ไร่	๒๔๐,๐๐๐ ไร่	๓๐๐,๐๐๐ ไร่	๔.๑ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ ๔.๒ ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร ๔.๓ พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

๖. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

๗. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning) ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ			
		การเพิ่มขีด ความสามารถใน การแข่งขัน	การเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิต	การบริหาร จัดการ ทรัพยากรมี ประสิทธิภาพ	หมายเหตุ
Positioning เกษตรกรเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน	๓๑๗,๖๗๓,๘๐๕				
ส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรและการแปรรูป	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	✓			งบพัฒนากลุ่ม จังหวัด
เมืองสมุนไพรและการเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทยจังหวัดอำนาจเจริญ	๒๖,๔๗๕,๐๐๐		✓		งบพัฒนาจังหวัด งบพัฒนาภาค
เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ	๒๘,๔๕๒,๓๒๐	✓	✓	✓	งบพัฒนาจังหวัด งบพัฒนาภาค
ส่งเสริมการปลูกพืชทางเลือกใหม่เพื่อเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง	๑๐,๘๘๕,๒๐๐		✓	✓	งบพัฒนาจังหวัด งบพัฒนาภาค
เพิ่มศักยภาพการผลิตพืชผักอินทรีย์	๒๐,๓๖๒,๖๐๐	✓	✓	✓	งบพัฒนาจังหวัด งบพัฒนาภาค
ผลิตข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์และประมง ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	๓๔,๕๐๐,๐๐๐		✓	✓	งบพัฒนากลุ่ม จังหวัด
พัฒนาเกษตรกรสู่มืออาชีพโดยระบบเกษตรกรมัยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๑๒,๓๖๔,๐๐๐		✓	✓	งบพัฒนาจังหวัด
บริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน	๘,๙๑๑,๕๐๐		✓	✓	งบพัฒนาจังหวัด
ขุดเจาะบ่อนบาดาลและสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตรของชุมชน	๑๐,๐๐๐,๐๐๐		✓	✓	งบพัฒนาจังหวัด
บริหารจัดการน้ำทั้งระบบเพื่อความมั่นคง เศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิต	๗๔,๐๐๐,๐๐๐		✓	✓	งบพัฒนาจังหวัด
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	๗๕,๒๒๓,๑๘๕		✓	✓	งบพัฒนาภาค

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรโดยใช้ตลาดนำการเกษตร

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
<p>กลยุทธ์ที่ ๑.๑ จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๑.๒ สนับสนุนความร่วมมือโดยใช้ตลาดนำการเกษตร</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๑.๓ สนับสนุนการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์สินค้าเกษตร</p>	เสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันด้านการตลาดสินค้าข้าวหอมมะลิ และสินค้าเกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย	งบพัฒนาจังหวัด	-	-	๒,๖๐๐,๐๐๐	-	-	๒,๖๐๐,๐๐๐	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอำนาจเจริญ	-
	ส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรและการแปรรูป	งบพัฒนากลุ่มจังหวัด	-	๔,๑๒๕,๐๐๐	๔,๑๒๕,๐๐๐	๔,๑๒๕,๐๐๐	๔,๑๒๕,๐๐๐	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด
	เสริมศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรด้วยการตลาดออนไลน์และตลาดดิจิทัล	งบพัฒนาจังหวัด	-	๕,๕๐๐,๐๐๐	-	๕,๕๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	๑๖,๕๐๐,๐๐๐	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอำนาจเจริญ	-
	ส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในระดับพื้นที่อำเภอในกลุ่มจังหวัด	งบพัฒนากลุ่มจังหวัด	-	-	-	๕๔๑,๖๖๐	๕๔๑,๖๖๐	๑,๐๘๓,๓๒๐	สำนักงานเกษตรจังหวัด	-
	จัดตลาดนัดเกษตรอินทรีย์ ณ ห้างสรรพสินค้า	งบพัฒนากลุ่มจังหวัด	-	-	-	๑,๘๗๕,๐๐๐	๑,๘๗๕,๐๐๐	๓,๗๕๐,๐๐๐	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	-

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
กลยุทธ์ที่ ๒.๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้า เกษตรให้ได้การ รับรองมาตรฐานตาม ความต้องการของ ตลาด	เมืองสมุนไพรและการ เข้าถึงบริการแพทย์ แผนไทยจังหวัด อำนาจเจริญ	งบพัฒนา จังหวัด งบพัฒนาภาค	-	๑๗,๗๗๒,๕๐๐	๒,๐๗๑,๐๐๐	๔,๕๖๐,๕๐๐		-	๒๖,๔๐๔,๐๐๐	ศูนย์แพทย์แผน ไทยพนา	สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดอำนาจเจริญ
	เพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตข้าวหอมมะลิเพื่อ ความมั่นคงทาง เศรษฐกิจ	งบพัฒนา จังหวัด งบพัฒนาภาค	-	-	๘,๒๖๙,๙๔๐	๑๒,๑๘๒,๓๘๐		-	๒๘,๔๕๒,๓๒๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดอำนาจเจริญ
	ส่งเสริมการปลูกพืช ทางเลือกใหม่เพื่อ เศรษฐกิจที่เข้มแข็ง	งบพัฒนา จังหวัด งบพัฒนาภาค	-	-	๓,๕๒๗,๖๐๐	๔,๓๕๗,๖๐๐		-	๑๐,๘๘๕,๒๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	-
	เพิ่มศักยภาพการผลิต พืชผักอินทรีย์	งบพัฒนา จังหวัด งบพัฒนาภาค	-	-	๕,๑๘๑,๓๐๐	๕,๑๘๑,๓๐๐		-	๑๐,๓๖๒,๖๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	-
	ผลิตข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์และประมง ตามมาตรฐานเกษตร อินทรีย์	งบพัฒนากลุ่ม จังหวัด	-	๘,๖๒๕,๐๐๐	๘,๖๒๕,๐๐๐	๘,๖๒๕,๐๐๐	๘,๖๒๕,๐๐๐		๓๔,๕๐๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด
	เมืองปศุสัตว์โคเนื้อ เพื่อการค้า	งบพัฒนา จังหวัด งบพัฒนาภาค	-	-	-	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐,๐๐๐		๕๘,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงานปศุ สัตว์จังหวัด อำนาจเจริญ	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
			๕๑,๕๗๘,๗๐๐	-	-	-	-	๕๑,๕๗๘,๗๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดอำนาจเจริญ
-	๒๒,๐๗๓,๐๐๐	-	-	-	๒๒,๐๗๓,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงาน ประชาสัมพันธ์จังหวัด อำนาจเจริญ			
ส่งเสริมการผลิตมัน สำปะหลังอินทรีย์	งบพัฒนากลุ่ม จังหวัด	-	-	-	๓๑๖,๗๒๐	๓๑๖,๗๒๐	๖๓๓,๔๔๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด	-	
เพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตมันสำปะหลัง	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	-	
ส่งเสริมการปลูกยูกา ลิปตัสเพื่อสร้างรายได้	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	-	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
กลยุทธ์ที่ ๒.๒ ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร กลยุทธ์ที่ ๒.๓ สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	พัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม และส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	งบพัฒนา กลุ่มจังหวัด	-	๙,๐๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐	๓๖,๐๐๐,๐๐๐	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร สถาบันการศึกษา และอุดมศึกษา	สำนักงานเกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด กรมการข้าว อุตสาหกรรมจังหวัด
	ส่งเสริมสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปสินค้าเกษตร และสร้างผู้ประกอบการใหม่	งบพัฒนา กลุ่มจังหวัด	-	๖,๗๕๐,๐๐๐	๖,๗๕๐,๐๐๐	๖,๗๕๐,๐๐๐	๖,๗๕๐,๐๐๐	๒๗,๐๐๐,๐๐๐	สถาบันการศึกษา และอุดมศึกษา สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัด	สำนักงานเกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด กรมการข้าว อุตสาหกรรมจังหวัด
	เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป จังหวัดอำนาจเจริญ	งบพัฒนา ภาค	-	-	-	๒,๓๐๐,๐๐๐	๒,๓๐๐,๐๐๐	๔,๖๐๐,๐๐๐	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัด อำนาจเจริญ	-
	สนับสนุนการพัฒนา กลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตร แปรรูปต้นแบบสู่ มาตรฐาน	งบพัฒนา กลุ่มจังหวัด	-	-	-	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	-
	การฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปตามความต้องการ	งบพัฒนา กลุ่มจังหวัด	-	-	-	๔๔,๒๐๐	๔๔,๒๐๐	๘๘,๔๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	-
	ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และชุมชน OTOP นวัตกรรมวิถี	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	-	๓,๒๐๑,๐๐๐	-	๓,๒๐๑,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัด อำนาจเจริญ	สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดอำนาจเจริญ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
<p>กลยุทธ์ที่ ๓.๑ ขยายผลการทำการเกษตรด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๓.๒ พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer)</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๓.๓ สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร</p>	พัฒนาอาชีพการเกษตรต้นแบบตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	งบพัฒนาจังหวัด	-	-	๓,๑๒๗,๘๐๐	-	-	๓,๑๒๗,๘๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัด อำนาจเจริญ	-
	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	งบพัฒนาจังหวัด	๗,๐๕๒,๘๐๐	-	-	-	-	๗,๐๕๒,๘๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด อำนาจเจริญ	สำนักงานปศุสัตว์อำนาจเจริญ สำนักงานประมงจังหวัดอำนาจเจริญ
	พัฒนาเกษตรกรสู่มืออาชีพโดยระบบเกษตรกรยั่งยืน ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	งบพัฒนาจังหวัด	-	-	-	๑๒,๓๖๔,๐๐๐	-	๑๒,๓๖๔,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด อำนาจเจริญ	สำนักงานปศุสัตว์อำนาจเจริญ สำนักงานประมงจังหวัดอำนาจเจริญ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอำนาจเจริญ ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานอำนาจเจริญ
	พัฒนาศักยภาพแรงงานในกลุ่ม/องค์กรเกษตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	งบพัฒนา กลุ่มจังหวัด	-	-	-	๖๙๖,๔๐๐	๖๙๖,๔๐๐	๑,๓๙๒,๘๐๐	สำนักงาน แรงงานจังหวัด	-

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาภาคการเกษตรสู่เกษตรกรรมยั่งยืน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					รวม ๕ ปี	หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕		หลัก	ร่วม
กลยุทธ์ที่ ๔.๑ ส่งเสริมการทำ เกษตรกรรมยั่งยืนให้ เห็นผลในทางปฏิบัติ	ส่งเสริมการทำ เกษตรกรรมยั่งยืนตาม แนวทางปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	๙,๕๒๘,๖๐๐	-	-	๙,๕๒๘,๖๐๐	สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัด อำนาจเจริญ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรอำนาจเจริญ สำนักงานประมงจังหวัด อำนาจเจริญ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด อำนาจเจริญ
กลยุทธ์ที่ ๔.๒ พื้นฟู และอนุรักษ์ ทรัพยากรการเกษตร	พลังงานทดแทนเพื่อ การเกษตรและชุมชน	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	-	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงานพลังงาน จังหวัดอำนาจเจริญ	-
	ส่งเสริมการปลูกไม้ เศรษฐกิจในพื้นที่ปลูก ไม้ยางพาราและพื้นที่ เกษตรกรรม	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	ศูนย์ป่าไม้ อำนาจเจริญ	-
	ส่งเสริมเกษตรกรปลูก และบำรุงไม้เศรษฐกิจ (ไม้โตเร็ว)	งบพัฒนา จังหวัด	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๒,๐๐๐,๐๐๐	องค์การ อุตสาหกรรมป่าไม้	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
กลยุทธ์ที่ ๔.๓ พัฒนาระบบการ บริหารจัดการน้ำ อย่างมีประสิทธิภาพ	บริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำเพื่อการ ใช้ประโยชน์อย่าง สมดุลและยั่งยืน	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	๘,๙๑๑,๕๐๐	-	-	๘,๙๑๑,๕๐๐	อำเภอเมืองอำเภอ ปทุมราชวงศา อำเภอพนา	-
	ขุดเจาะบ่อบาดาลและ สูบน้ำด้วยพลังงาน แสงอาทิตย์เพื่อ การเกษตรของชุมชน	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จังหวัดอำนาจเจริญ	องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในพื้นที่
	บริหารจัดการน้ำทั้ง ระบบเพื่อความมั่นคง เศรษฐกิจ และคุณภาพ ชีวิต	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	๗๔,๐๐๐,๐๐๐	-	-	๗๔,๐๐๐,๐๐๐	โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ	-
	เก็บกักน้ำและกระจาย น้ำเพื่อการเกษตร	งบพัฒนา จังหวัด	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ	-
	สร้างแก้มลิงตลอดลุ่ม น้ำย่อยและลุ่มน้ำสาขา	งบพัฒนา จังหวัด	-	๑๘,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	๑๘,๕๐๐,๐๐๐	โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ	-
	เพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อพื้นที่ปลูกข้าวหอม มะลิอินทรีย์และข้าว หอมมะลิคุณภาพ	งบพัฒนา จังหวัด	-	๗๙,๗๐๐,๐๐๐	-	-	-	๗๙,๗๐๐,๐๐๐	โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ	-
	สร้างอ่างเก็บน้ำเพื่อ สนับสนุนพื้นที่ เกษตรกรรม	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	-	-	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงาน ดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	พัฒนาระบบกระจาย น้ำบาดาลเพื่อ การเกษตรพื้นที่ ประสบภัยแล้ง	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	๑๖,๕๕๒,๖๐๐	-	-	๑๖,๕๕๒,๖๐๐	สำนักทรัพยากรน้ำ บาดาล เขต ๑๑	-
	สร้างระบบธนาคารน้ำ ส่งเสริมภาคเกษตร และอุปโภค	งบพัฒนา จังหวัด	-	-	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	-	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จังหวัดอำนาจเจริญ	-
	โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพการ บริหารจัดการน้ำเพื่อ การพัฒนาที่ยั่งยืน	งบพัฒนา ภาค	-	-	๗๕,๒๒๓,๑๘๕.๗๓	-	-	๗๕,๒๒๓,๑๘๕.๗๓	โครงการ ชลประทาน อำนาจเจริญ	-

ส่วนที่ ๖
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรโดยใช้ตลาดนำการเกษตร
กลยุทธ์ที่ ๑.๑ จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
กลยุทธ์ที่ ๑.๒ สนับสนุนความร่วมมือโดยใช้ตลาดนำการเกษตร
กลยุทธ์ที่ ๑.๓ สนับสนุนการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์สินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันด้านการตลาดสินค้าข้าวหอมมะลิ และสินค้าเกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย
๒. ความสำคัญ ของโครงการ หลักการและ เหตุผล	<p>จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีแห่งหนึ่งของประเทศไทย ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาข้าว จังหวัดอำนาจเจริญจึงกำหนดให้ข้าวหอมมะลิเป็นพืชยุทธศาสตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาตลอดห่วงโซ่ ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ และกำหนดวิสัยทัศน์ “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน” เพื่อการบรรลุเป้าหมายได้มีแนวทางพัฒนากระบวนการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด จากสถานการณ์การผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ของจังหวัดที่มีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี ประกอบกับในปัจจุบันมีข้าวหอมชนิดอื่นๆ เข้ามาแข่งขันในตลาดข้าวมากขึ้น ประกอบกับแนวโน้มช่องทางการตลาดที่เปลี่ยนไปใช้ระบบโซเชียลมีเดีย และพฤติกรรมผู้บริโภคที่มุ่งเน้นการเข้าถึงข้อมูลเชิงลึก สนใจสุขภาพ รวมถึงการมีส่วนร่วม โดยที่มุ่งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม รัฐ เอกชน เกษตรกรสร้างบุคลากรชาวนาที่ตระหนักในคุณค่าและสินค้าของตนเอง พัฒนาตนเองจากผู้ผลิตเป็นผู้จำหน่ายและจัดส่งสินค้าโดยตรงกับผู้บริโภค ใช้ระบบโซเชียลมีเดีย ประเภท Face book, Website, Application เป็นรูปแบบและช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้กับสินค้าข้าวอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในกลุ่มผู้ค้าและผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศเป็นอย่างดี</p> <p>จากเหตุข้างต้นสินค้าข้าวหอมมะลิที่เกิดจากแหล่งผลิตภายในจังหวัด เป็นสินค้าที่สร้างรายได้และส่งผลกระทบต่อประชากรส่วนใหญ่ของกลุ่มจังหวัด ซึ่งมีอาชีพเป็นเกษตรกรและปลูกข้าวหอมมะลิเป็น พืชหลัก จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินกิจกรรมด้านการตลาดที่สอดคล้องกับการผลิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจในการประกอบอาชีพให้กับ เกษตรกรผู้เพาะปลูกข้าวหอมมะลิกลุ่มผู้บริโภคผู้ประกอบการค้าข้าว และเพื่อเป็นการรักษาฐานการตลาดที่มีอยู่เดิม ขยายช่องทางและแสวงหาพันธมิตรทางการตลาดใหม่ รวมทั้งการสร้างความจดจำ และการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสินค้าข้าวหอมมะลิของจังหวัดให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น</p>
๓. วัตถุประสงค์ ของโครงการ	<p>๑) เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพและมาตรฐาน</p> <p>๒) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสินค้าให้มีศักยภาพในการแข่งขัน นำไปสู่การค้าการลงทุน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>อย่างยิ่งย่น</p> <p>๓) เพื่อสร้างศักยภาพการแข่งขัน และช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรให้กับเกษตรกร ผู้ประกอบการ</p>
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑) เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ ได้รับการพัฒนาศักยภาพทางการตลาด ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ราย</p> <p>๒) มูลค่าการจำหน่ายสินค้าข้าวและสินค้าเกษตร ไม่น้อยกว่า ๕ ล้านบาท</p>
๔. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอื่นที่มีศักยภาพ
๕. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมและขยายศักยภาพด้านการตลาด
	<p>๑.อบรมเชิงปฏิบัติการ การสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรด้วยการแปรรูปผลิตภัณฑ์ จำนวน ๒ รุ่นๆละ ๒ วัน ๕๐ คน/ครั้ง ๓๔๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๒.การศึกษาดูงานเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย และสินค้าอำนาจเจริญของเกษตรกร ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ครั้ง ๒๐ คน ๔ วัน ๓ คืน ๑๓๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๓.การพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ด้วยการตรวจรับรองมาตรฐานโรงสีข้าวอินทรีย์ ๔ โรง ๘๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๔.การพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ด้วยการตรวจรับรองโรงสีที่ผลิตและจัดจำหน่ายข้าวหอมมะลิที่ได้มาตรฐาน จำนวน ๒๐ ราย ๕๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๕.การจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้า/เจรจาจับคู่ธุรกิจ (Road Show) เพื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์ข้าวหอมมะลิและสินค้าอินทรีย์/ปลอดภัย ณ จังหวัดภาคกลาง/ตะวันออก/ใต้ จำนวน ๓ ครั้งๆละ ๓ วัน ๑๐ คูหา/ครั้ง ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๖.การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ (วีดิทัศน์/เอกสาร/ป้ายรับรองร้านอาหาร/โปสเตอร์ Website/Facebook) ๑๒๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๗.การบริหารงานและติดตามโครงการ</p> <p>๗.๑ ค่าใช้จ่ายในการสำรวจ เตรียมความพร้อม และติดตามการดำเนินงานสำหรับเจ้าหน้าที่ ๕๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๗.๒ ค่าวัสดุสำนักงานฯสำหรับการใช้ในการดำเนินงานโครงการฯ ๓๐,๐๐๐ บาท</p>
๖. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอำนาจเจริญ
๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓
๘. งบประมาณ	๒,๖๐๐,๐๐๐.- บาท (งบประมาณจังหวัดอำนาจเจริญ)
๙. ผลผลิต (output)	กลุ่มเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร/กลุ่มผู้ประกอบการ ได้รับการพัฒนาทักษะด้านการผลิต การบริหารจัดการ และมีช่องทางการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น
๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	สินค้าข้าวหอมมะลิและสินค้าเกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย สินค้า Biz Club/OTOP/SMEs ของจังหวัดอำนาจเจริญเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางเพิ่มมากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรและการแปรรูป
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	กิจกรรมทางการตลาดจัดเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในโซ่อุปทานของสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป การส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาดซึ่งโดยหลักการคือการจัดหาสินค้าที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและราคาสำหรับผู้บริโภคสามารถซื้อได้ และการส่งเสริมทางการตลาดที่มีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ สามารถส่งผลให้สินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ เป็นที่รู้จักของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศและเกิดการซื้อขายสินค้า จะส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนโซ่อุปทานของสินค้าแปรรูปและสินค้าเกษตรอินทรีย์ ทั้งระดับต้นน้ำ (ผู้ผลิตสินค้าและวัตถุดิบ) และกลางน้ำ (ผู้แปรรูปสินค้าเกษตร) ดังนั้น การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมทางการตลาดของสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปจึงมีความจำเป็นและเป็นแนวทางที่สร้างศักยภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจให้กับ กลุ่มจังหวัดฯ ต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมทางการตลาดของผลิตผลการเกษตรอินทรีย์ และสินค้าเกษตรแปรรูป
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้า ผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปและเกษตรอินทรีย์ เป้าหมาย ๔ ปี ร้อยละ ๑๐
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	๑. กิจกรรมการส่งเสริมการตลาดของสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์ เกษตรแปรรูป ๒. การเพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าจำหน่ายของสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ระบุความเชื่อมโยงของโครงการกับ ๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๐ ปี) : ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ยุทธศาสตร์การ พัฒนาภาค เมืองฯ): การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่าง ยั่งยืน ๓) แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง
๗. ระยะเวลา	๔ ปี
หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลักของ	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการ บรรลุ
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	การจัดกิจกรรมทางการตลาดของสินค้าเกษตรอินทรีย์และผลิตภัณฑ์เกษตร แปรรูป
งบประมาณ	๑๑๐,๐๐๐,๐๐๐
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรจังหวัด, ปศุสัตว์จังหวัด, ประมงจังหวัด, สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัด, กรมการข้าว, อุตสาหกรรมจังหวัด กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒.๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้การรับรองมาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เมืองสมุนไพรและการเข้าถึงบริการแพทย์แผนไทยจังหวัดอำนาจเจริญ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพร ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ครอบคลุมการพัฒนาสมุนไพร ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศส่งออกวัตถุดิบสมุนไพรคุณภาพ และผลิตสมุนไพรชั้นนำของภูมิภาคอาเซียน และมูลค่าของวัตถุดิบสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรภายในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑ เท่าตัว ซึ่งทุกภาคส่วนจะต้องสนับสนุนให้เกิดการผลิตสมุนไพรที่มีมาตรฐาน มีคุณภาพ สร้างมูลค่าเพิ่ม เกิดความเชื่อมั่น และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสมุนไพรในตลาดทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพการแปรรูปของโรงงานผลิตยาสมุนไพรให้สอดคล้องกับกำลังการผลิตของเครือข่ายผู้เพาะปลูกสมุนไพรที่มีแนวโน้มสูงขึ้นตามความต้องการของตลาด ทั้งในส่วนตลาดสมุนไพรแปรรูป เช่น สมุนไพรแห้ง สมุนไพรผง หรือสารสกัดจากสมุนไพร และตลาดผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร ตลอดจนการพัฒนาการวิจัย การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร และเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวสอดคล้องกับแผนแม่บทการพัฒนาสมุนไพรไทยตามโครงการพัฒนา “เมืองสมุนไพร (Herbal City)”
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๓.๑ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้จากการเพาะปลูกพืชสมุนไพรใช้ประกอบสัมมาอาชีพตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืน ๓.๒ เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร ให้สามารถแข่งขันกับตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ๓.๓ เพื่อพัฒนาคุณภาพการให้บริการแพทย์แผนไทย
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรเด่นของจังหวัด อย่างน้อย ๒ รายการ ๒. มีผู้ให้บริการแพทย์แผนไทยพอเพียงกับความต้องการ
๔. พื้นที่เป้าหมาย	ศูนย์แพทย์แผนไทยพนา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ
๕. กิจกรรมหลัก	
๕.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาศักยภาพการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร จากกลุ่มเกษตรกร ๕๗๑,๐๐๐ บาท ศูนย์แพทย์แผนไทยพนา อำเภอพนา โรงพยาบาลพนาและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ

<p>๕.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ส่งเสริมกลุ่มผู้เพาะปลูกพืชสมุนไพรเพื่อการผลิต จัดซื้อสมุนไพรจากกลุ่ม วิสาหกิจชุมชนเพื่อนำผลผลิตยาสมุนไพร</p> <p>๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ศูนย์แพทย์แผนไทยพนา อำเภอพนา</p> <p>โรงพยาบาลพนาและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ</p>
<p>๕.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทย</p> <p>๖๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ศูนย์แพทย์แผนไทยพนา อำเภอพนา</p> <p>โรงพยาบาลพนาและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ</p>
<p>๕.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>หมู่บ้านสมุนไพรต้นแบบ</p> <p>๔๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ</p> <p>สำนักงานสาธารณสุขอำเภอกุดชุมพภูมิ</p>
<p>๖. หน่วยงานดำเนินงาน</p>	<p>ศูนย์แพทย์แผนไทยพนา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ</p> <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอำนาจเจริญ</p>
<p>๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน</p>	<p>๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓</p>
<p>๘. งบประมาณ</p>	<p>๒,๐๗๑,๐๐๐ บาท</p>
<p>๙. ผลผลิต (output)</p>	<p>๑. มีพื้นที่ปลูกสมุนไพรเพิ่มมากขึ้น</p> <p>๒. เกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรมีรายได้มากขึ้น</p> <p>๓. มีผู้ให้บริการแพทย์แผนไทยที่มีคุณภาพ</p> <p>๔. ประชาชนสามารถใช้สมุนไพรรักษาอาการเจ็บป่วยเล็กน้อยได้</p>
<p>๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)</p>	<p>๑. มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรเด่นของจังหวัด อย่างน้อย ๒ รายการ</p> <p>๒. มีผู้ให้บริการแพทย์แผนไทยพอเพียงกับความต้องการ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เน้นให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นโดยกำหนดเป้าหมายรายได้ต่อหัวมากกว่า ๑๕,๐๐๐ USD/คน/ปี และมีอัตราการขยายตัวของ GPP เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี และแผนการพัฒนามาถาคตวันออกเฉียงเหนือ มีเป้าหมายสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมุ่งเน้นแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใน ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) มีเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน” ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาการผลิต และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ อาหารปลอดภัย และยกระดับสู่การเป็นเมืองสมุนไพร</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๐๕๗,๔๙๗ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๒,๐๕๗,๕๓๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๙๘๗,๖๘๔ พื้นที่พืชไร่ ๒๐๔,๔๑๙ ไร่ พืชสวน ๗๙,๖๓๓ พืชผัก ๔,๙๑๖ ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ๖๙,๑๓๑ ไร่ และพื้นที่อื่นๆ ๗๑๑,๗๔๘ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยจังหวัดอำนาจเจริญ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ๑) พัฒนาคุณภาพเกษตรกร สู่เกษตรกรมืออาชีพ ที่พึ่งตนเอง ๒) การพัฒนาการผลิตการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ และเมืองอาหารปลอดภัย ๓) พัฒนาจังหวัดสู่เมืองไม้ผล พืชเศรษฐกิจ ที่มีคุณภาพและครบวงจร ๔) และสร้างโอกาสทางการค้าและตลาดแก่ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดที่แข่งขันได้</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๑,๓๓๑,๐๐๐ ไร่ เป็นพื้นที่ปลูกข้าว ๙๘๗,๖๘๔ ไร่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกข้าวหอม</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>มะลิและอยู่ในเขตอาศัยน้ำฝนเกือบทั้งหมด สถานการณ์ปัจจุบันสภาพปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศไม่มั่นคง ผกผันเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานของชาวนาเกษตรกรเปลี่ยนไปในทางที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการ รวมถึงชาวนารุ่นใหม่ของจังหวัด ขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดความชำนาญในการนำเทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสมมาใช้ในการผลิตข้าวให้ได้คุณภาพ อีกทั้งยังต้องเสี่ยงต่อเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล ฝนทิ้งช่วง โรคแมลง ซึ่งเป็นสาเหตุให้ได้ผลผลิตต่อไร่ค่อนข้างต่ำ คุณภาพข้าวไม่ได้มาตรฐาน เกษตรกรผู้ผลิตจึงมีรายได้ต่ำ ดังนั้นเห็นควรให้มีการส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิตามมาตรฐานเกษตรที่ดีที่เหมาะสมและได้รับการรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ ด้วยการติดอาวุธทางปัญญาให้กับเกษตรกรที่รวมกลุ่มกันและปรับปรุงพัฒนาความสมบูรณ์ของดิน การกระจายการผลิตในไร่นาให้เกื้อกูลซึ่งกันและกัน ประกอบกับการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในการผลิต พัฒนาความรู้และทักษะในการผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดี การตรวจรับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ตลอดจนเชื่อมโยงการผลิตและการตลาดข้าวหอมมะลิ เพื่อสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกรให้สามารถผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีและข้าวหอมมะลิอินทรีย์ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญให้เป็นเมืองผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ที่สร้างรายได้แก่จังหวัด และรายได้แก่เกษตรกร</p> <p>๒. เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งในการพัฒนาเมืองให้เป็นแหล่งอาหารปลอดภัย มีมาตรฐาน มีคุณภาพ มีมูลค่า และแข่งขันได้</p>
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	<p>๑. ผลผลิตต่อไร่ข้าวหอมมะลิของเกษตรกรรายใหม่เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๔๕๐ กิโลกรัมต่อไร่</p> <p>๒. จำนวนแปลงที่ขอยื่นตรวจรับรองมาตรฐานอินทรีย์ได้รับการรับรองไม่น้อยกว่า ๙๐๐ แปลง</p>
๕. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดอำนาจเจริญ
๖. กิจกรรมหลัก	
๖.๑ กิจกรรมหลัก ๑ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	<p>กิจกรรมย่อย</p> <p>๑) สร้างการรับรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวหอมมะลิ</p> <p>๒) ส่งเสริมการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในพื้นที่แปลงใหญ่</p> <p>๓) ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และการจัดการดินปุ๋ยเพื่อการผลิตข้าว</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ หน่วยงานรับผิดชอบร่วม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ</p>	<p>หอมมะลิอินทรีย์ ๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตข้าวหอมมะลิอินทรีย์สู่มาตรฐาน ๕) ส่งเสริมการผลิตและประชาสัมพันธ์การตลาดข้าวหอมมะลิอินทรีย์จังหวัดอำนาจเจริญ ๖) พัฒนาสุขภาพโค-กระบือ เพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์</p>
<p>๗. หน่วยดำเนินงาน</p>	<p>๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ ๒) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ</p>
<p>๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน</p>	<p>๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓</p>
<p>๙. งบประมาณ</p>	<p>๘,๒๖๙,๙๔๐ บาท</p>
<p>๑๐. ผลผลิต (output)</p>	<p>๑. ผลผลิตต่อไร่ข้าวหอมมะลิของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ๒. จำนวนแปลงที่ขอขึ้นตรวจริบรองมาตรฐานได้รับการรับรองเพิ่มขึ้น</p>
<p>๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)</p>	<p>๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรและผู้บริโภค มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการปลูกพืชทางเลือกใหม่เพื่อเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เน้นให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นโดยกำหนดเป้าหมายรายได้ต่อหัวมากกว่า ๑๕,๐๐๐ USD/คน/ปี และมีอัตราการขยายตัวของ GPP เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี และแผนการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเป้าหมายสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมุ่งเน้นแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใน ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) มีเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน” ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาการผลิต และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ อาหารปลอดภัย และยกระดับสู่การเป็นเมืองสมุนไพร</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๐๕๗,๔๙๗ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๒,๐๕๗,๕๓๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๙๘๗,๖๘๔ พื้นที่พืชไร่ ๒๐๔,๔๑๙ ไร่ พืชสวน ๗๙,๖๓๓ พืชผัก ๔,๙๑๖ ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ๖๙,๑๓๑ ไร่ และพื้นที่อื่นๆ ๗๑๑,๗๔๘ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยจังหวัดอำนาจเจริญ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ๑) พัฒนาคุณภาพเกษตรกร สู่เกษตรกรมืออาชีพ ที่พึ่งตนเอง ๒) การพัฒนาการผลิตการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ และเมืองอาหารปลอดภัย ๓) พัฒนาจังหวัดสู่เมืองไม้ผล พืชเศรษฐกิจ ที่มีคุณภาพและครบวงจร ๔) และสร้างโอกาสทางการค้าและตลาดแก่ผลผลิตการเกษตรของจังหวัดที่แข่งขันได้</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญมีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๐๓๙,๙๖๓ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๑,๓๓๓,๔๖๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๙๘๗,๖๘๔ ไร่ ทำสวน ๗๙,๖๓๓ ไร่ ทำไร่ ๒๐๔,๔๑๙ ไร่ ไม้ผลไม้ยืนต้น ๖๙,๑๓๑ ไร่</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>และพืชผัก ๔,๙๑๖ ไร่ พื้นที่ทำนาซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของการทำการเกษตร โดยร้อยละ ๘๐ เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (S๓, N) ทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ประกอบกับเกษตรกรในจังหวัดอำนาจเจริญมีอาชีพหลักคือการทำนาเป็นการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว ส่งผลให้เกษตรกรไม่มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ จากสภาพปัญหาดังกล่าว สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ จึงได้กำหนดแนวคิดที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรแบบพืชเชิงเดี่ยว หันมาปลูกพืชหลากหลายหรือปลูกพืชหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน เพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำโดยเฉพาะราคาข้าวที่ขึ้นลงตามภาวะตลาดโลก จึงได้เสนอทางเลือกให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาปลูกไม้ผลเป็นอาชีพ เนื่องจากไม้ผลเป็นพืชเศรษฐกิจที่สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรที่ทำสวนผลไม้ ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับ การปลูกข้าวในพื้นที่ ๑ ไร่ ไม้ผลจะได้ผลตอบแทนสูงกว่า สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญจึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น โดยได้พิจารณาแล้วว่า มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง เป็นมะม่วงที่นิยมรับประทานสุก ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น เป็นมะม่วงที่ผลสุกมีสีเหลืองทองสวยงาม เนื้อมีสีเหลืองอมครีม เนื้อแน่นปานกลาง มีความนุ่มและรสหวาน นิยมรับประทานเป็นผลไม้สุกหรือใช้ทำขนมหวาน อาทิ ข้าวเหนียวมะม่วง ไอศกรีม เป็นต้น อีกทั้งต้นมะม่วงปลูกง่าย ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วเป็นพันธุ์ที่ออกดอกดก ติดผลปานกลาง สามารถปลูกได้ในทุกพื้นที่ เจริญเติบโตเร็ว ต้านทานต่อโรคและแมลง รวมถึงตอบสนองดีต่อการบังคับให้ออกนอกฤดูได้ดี</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรได้ปลูกไม้ผลพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ในการเสริมสร้างรายได้</p> <p>๒. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีองค์ความรู้และประสบการณ์มาปรับใช้ในการปลูกพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ในพื้นที่</p>
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	๑. มีพื้นที่ปลูกไม้ผลเพิ่มขึ้น จำนวน ๗๕ ไร่
๕. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดอำนาจเจริญ
๖. กิจกรรมหลัก	
๖.๑ กิจกรรมหลัก ๑ : ส่งเสริมการปลูกพืชทางเลือกใหม่เพื่อ	<p>กิจกรรมย่อย</p> <p>๑)อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรและสนับสนุนปัจจัยการผลิต</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
เศรษฐกิจที่เข้มแข็ง หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงาน เกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ	๒) ศึกษาดูงานแปลงปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ๓) อบรมให้ความรู้และศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการผลผลิตและ การตลาดของมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ๔) จัดทำแปลงสาธิตการปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง
๗. หน่วยดำเนินงาน	๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	๓,๕๒๗,๖๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. พื้นที่ปลูกไม้ผลเพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรต้นแบบมีองค์ความรู้และเรียนรู้ประสบการณ์ในการ ปลูกไม้ผลพืชเศรษฐกิจทางเลือกใหม่ ๒. เกษตรกรต้นแบบ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรผู้สนใจ ได้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เพิ่มศักยภาพการผลิตพืชผักอินทรีย์
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เน้นให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นโดยกำหนดเป้าหมายรายได้ต่อหัวมากกว่า ๑๕,๐๐๐ USD/คน/ปี และมีอัตราการขยายตัวของ GPP เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี และแผนการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเป้าหมายสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมุ่งเน้นแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใน ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) มีเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน” ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาการผลิต และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ อาหารปลอดภัย และยกระดับสู่การเป็นเมืองสมุนไพร</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๐๕๗,๔๙๗ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๒,๐๕๗,๕๓๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๙๘๗,๖๘๔ พื้นที่พืชไร่ ๒๐๔,๔๑๙ ไร่ พืชสวน ๗๙,๖๓๓ พืชผัก ๔,๙๒๖ ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ๖๙,๑๓๑ ไร่ และพื้นที่อื่นๆ ๗๑๑,๗๔๘ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยจังหวัดอำนาจเจริญ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ๑) พัฒนาคุณภาพเกษตรกร สู่เกษตรกรมืออาชีพ ที่พึ่งตนเอง ๒) การพัฒนาการผลิตการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ และเมืองอาหารปลอดภัย ๓) พัฒนาจังหวัดสู่เมืองไม้ผล พืชเศรษฐกิจ ที่มีคุณภาพและครบวงจร ๔) และสร้างโอกาสทางการค้าและตลาดแก่ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดที่แข่งขันได้</p> <p>ปัจจุบันผู้บริโภคเห็นความสำคัญต่อการบริโภคผักที่มีความปลอดภัยโดยเฉพาะผักอินทรีย์ที่ได้มาตรฐานระดับสากล เนื่องจากเหตุผลทางด้านสุขภาพการเจ็บไข้ได้ป่วยอันเกิดจากการบริโภคผักที่</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ปนเปื้อนสารเคมี ที่มีจำหน่ายตามท้องตลาดทั่วไป ทำให้ความต้องการบริโภคผักอินทรีย์มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในทุกๆ ปี จากการสำรวจด้านการตลาดผักอินทรีย์ของห้างสรรพสินค้าและร้านอาหารในกรุงเทพฯ พบว่ามีความต้องการทางตลาดเป็นปริมาณ ๔,๐๐๐ กิโลกรัมต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ติดต่อขอรับซื้อ) ขณะที่เกษตรกรผู้ผลิตผักอินทรีย์จังหวัดอำนาจเจริญ มีกำลังการผลิตได้เพียงสัปดาห์ละ ๑,๒๐๐ กิโลกรัม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การตลาดผักอินทรีย์ของห้างสรรพสินค้าและร้านอาหารในกรุงเทพฯ มีความต้องการผักอินทรีย์เพิ่มปริมาณ ๒,๘๐๐ กิโลกรัมต่อสัปดาห์ หรือประมาณ ๑๑,๒๐๐ กิโลกรัมต่อเดือน ซึ่งเกษตรกรไม่สามารถส่งผักจำหน่ายได้ นี่คือนโยบายของการเกษตรยุคใหม่ ที่ใช้การตลาดนำการผลิต ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหาการตลาดของอาชีพเกษตรกรได้ เกษตรกรสามารถมีรายได้ที่มั่นคงได้โดยเฉพาะการผลิตผักอินทรีย์ที่ได้รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในระดับสากล สามารถจำหน่ายในราคาที่สูงกว่าผักทั่วไปได้ ถือเป็นภาระระดับเกษตรกรไปสู่ผู้ประกอบการได้ในอนาคต</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพและยกระดับการผลิตพืชผักอินทรีย์ ๒. เพื่อเพิ่มพื้นที่ในการผลิตพืชผักอินทรีย์ให้เพียงพอต่อการบริโภคและจำหน่าย
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐ ๒. ปริมาณพื้นที่ผลิตพืชผักอินทรีย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น (วัดจากค่าเป้าหมายโครงการ) ร้อยละ ๘๐
๕. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดอำนาจเจริญ
๖. กิจกรรมหลัก	
<p>๖.๑ กิจกรรมหลัก ๑ : เพิ่มศักยภาพการผลิตพืชผักอินทรีย์</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ</p>	<p>กิจกรรมย่อย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) สร้างการรับรู้แก่ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ๒) คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรเป้าหมายดำเนินการ ๓) การสร้างการรับรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการผลิตพืชผักอินทรีย์ ๔) สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และปัจจัยการผลิตต้นแบบในการผลิตผักอินทรีย์ครบวงจร ๕) ตรวจรับรองมาตรฐานผักอินทรีย์ (แปลงใหม่) ๖) สัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตพืชผักอินทรีย์

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยดำเนินงาน	๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	๕,๑๘๑,๓๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. พืชผักอินทรีย์มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และปลอดภัย ๒. มีพื้นที่ทำการผลิตพืชผักอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๒๐ ไร่ ๓. มีแหล่งเรียนรู้ด้านการเพิ่มศักยภาพและยกระดับการผลิตพืชผักอินทรีย์
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรและผู้บริโภค มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ๓. ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นในสินค้าพืชผักอินทรีย์ของจังหวัดอำนาจเจริญ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการผลิตข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์และประมงตามมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>การทำการเกษตรตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เป็นแนวทางที่ได้ กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง ๒ ว่าเป็นแนวทางสำคัญที่สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า เกษตร ซึ่งแนวทาง ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับกรอบการพัฒนา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ จะเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตร ไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และ อาหารปลอดภัย ในปัจจุบันพื้นที่ กลุ่มจังหวัดฯ ได้มีการปลูกข้าวหอมมะลิ ตามมาตรฐานเกษตร อินทรีย์ โดยได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจาก ภาคส่วนที่ เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามสินค้าเกษตรอื่นที่ได้รับ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ยังมีจำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับข้าวหอม มะลิ ดังนั้น การเพิ่มผลผลิตของข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์ และประมงให้ได้ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์จึงมีความจำเป็นและจะ ส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้น ของมูลค่าสินค้า ตลอดจนการเพิ่มศักยภาพ การแข่งขันทางเศรษฐกิจ ของกลุ่มจังหวัดฯ</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์ และ ประมง ที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของ โครงการ	จำนวนพื้นที่ผลิตข้าวหอมมะลินทรีย์และสินค้าเกษตรอินทรีย์อื่นๆ ที่ได้ มาตรฐาน เป้าหมาย ๑๐๐,๐๐๐ ไร่
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<p>๑. จำนวนพื้นที่ผลิตข้าวหอมมะลินทรีย์และสินค้าเกษตรอินทรีย์ อื่นๆ ที่ได้มาตรฐาน</p> <p>๒. มูลค่าของสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้นภายหลังจากการทำการเกษตร</p>
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	<p>ระบุมความเชื่อมโยงของโครงการกับ</p> <p>๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๐ ปี) : ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถใน การแข่งขัน</p> <p>๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ยุทธศาสตร์การ พัฒนาภาค เมืองฯ): การสร้างความเข้มแข็งทาง เศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p> <p>๓) แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การเพิ่มศักยภาพการ ผลิตสินค้า เกษตรไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และอาหาร ปลอดภัย</p>
๗. ระยะเวลา	๔ ปี
๘. กิจกรรมหลักของโครงการ	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้ โครงการ บรรลุวัตถุประสงค์และสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

<p>๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p>	<p>การจัดตั้งสถาบันเกษตรอินทรีย์ระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด แนวทางการดำเนินงาน:</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดการทำเกษตรอินทรีย์ทั้งระบบ ทั้งการสร้างระบบตรวจสอบ ระบบควบคุมภายใน การให้คำปรึกษา (Mentoring/Coaching) - ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต และการตรวจรับรองมาตรฐาน และการวิจัยและพัฒนา - พัฒนาการขอมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม โดยให้มาตรฐานที่กำหนดขึ้นสอดคล้องกับกับมาตรฐานของ มกท. เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่มาตรฐานสากล - กำหนดมาตรการกระตุ้นและแรงจูงใจในการขยายพื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ (เช่น มาตรการด้านราคา) - พัฒนาบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นผู้ตรวจสอบเพื่อ ขอมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ได้
<p>งบประมาณ</p>	<p>๕๐,๐๐๐,๐๐๐</p>
<p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>สำนักงานเกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด</p>
<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด กรมการข้าว สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตร</p>
<p>๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒</p>	<p>การสนับสนุนการพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา</p> <p>แนวทางการดำเนินงาน:</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาน้ำบาดาล - การจัดตั้งกองทุนแหล่งน้ำ เพื่อใช้เป็นแหล่งทุนหมุนเวียนให้เกษตรกรกู้และ/หรือให้เปล่าสำหรับนำไปพัฒนาแหล่งน้ำของตนเอง - การใช้พลังงานทดแทน เช่น พลังงานแสงอาทิตย์ ในกิจกรรมทางการเกษตร
<p>งบประมาณ:</p>	<p>๘๐,๐๐๐,๐๐๐</p>
<p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>สำนักงานชลประทาน</p>
<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>สำนักงานเกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัด กรมการข้าว สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตร</p>

๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓	<p>การพัฒนาการผลิตข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ประมงและ ปศุสัตว์ที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดฯให้ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ แนวทางการดำเนินงาน:</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มพื้นที่การผลิตและผลผลิตต่อไร่ (หรือต่อแปลงฟาร์ม) ของข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ประมงและปศุสัตว์ที่สำคัญตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ - กำหนดมาตรการด้านการลดต้นทุน/ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เช่น ลดต้นทุน - ส่งเสริมการรวมกลุ่มและการเข้าถึงแหล่งทุนและเทคโนโลยีต่างๆ ด้านการเกษตรของผู้ผลิตและผู้ประกอบการ
งบประมาณ:	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานเกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ประมงจังหวัด
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรจังหวัด,ปศุสัตว์จังหวัด,ประมงจังหวัด, สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัด กรมการข้าว สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเมืองปศุสัตว์โคเนื้อเพื่อการค้า
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ โดยคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.ป.ภ.) ให้ความสำคัญเห็นชอบแผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๕) โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ คือ พัฒนาอิสานสู่มิติใหม่ให้เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใน ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากร จึงได้จัดทำโครงการฯ ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อเพื่อการค้า เพื่อสร้างอาชีพสร้างรายได้ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใน ซึ่งเกษตรกรจะมีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อ ๒. เพื่อปรับระบบการเลี้ยงโคเนื้อสู่มาตรฐานสามารถแข่งขันได้ ๓. เพื่อส่งเสริมการผลิต การจำหน่ายโคเนื้อ
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มผลิตโคเนื้อ ๒. เกษตรกรปรับระบบการเลี้ยงโคเนื้อสู่มาตรฐานฟาร์ม ๓. เกษตรกรได้รับการปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ๔. เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตโคเนื้อพันธุ์ดี และมูลโคภายใต้ตราสินค้าของกลุ่ม
๕. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค	ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใน ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. กิจกรรมหลักสำคัญของโครงการ	๑. จัดตั้งกลุ่ม จำนวน ๑๔ กลุ่ม ๆ ละ ๓๐ คน รวม ๔๒๐ คน ในพื้นที่ ๗ อำเภอๆ ละ ๒ กลุ่ม ๒. จัดฝึกอบรมหลักสูตรการผลิตโคเนื้อ มาตรฐานฟาร์มโคเนื้อ ตลาดโคเนื้อและการเพิ่มมูลค่าจากมูลโค ๓. ปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อโดยวิธีผสมเทียม ๔. จัดตั้งศูนย์ผลิตและกระจายอาหาร (Feed Center) ๕. การปรับระบบการเลี้ยงสู่มาตรฐานฟาร์มโคเนื้อ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๔
๙. งบประมาณ	๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มผลิตโคเนื้อ จำนวน ๑๔ กลุ่ม ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อโดยวิธีผสมเทียมไม่น้อย กว่าร้อยละ ๘๐ ๓. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการปรับระบบการเลี้ยงสู่มาตรฐาน

	ฟาร์มโคเนื้อ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรผลิตโคเนื้อพันธุ์ดีมีมาตรฐาน ๒. เกษตรกรมีรายได้จากการขายผลผลิตโคเนื้อ และมูลโคเป็นรายได้
๑๒. ผลสัมฤทธิ์ (Impact)	๓. เกษตรกรมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เน้นให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นโดยกำหนดเป้าหมายรายได้ต่อหัวมากกว่า ๑๕,๐๐๐ USD/คน/ปี และมีอัตราการขยายตัวของ GPP เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี และแผนการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเป้าหมายสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมุ่งเน้นแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และสร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใต้ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) มีเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน” ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สมุนไพร สินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าเกษตรปลอดภัยด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๙๗๕,๗๘๐ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๑,๔๑๐,๗๔๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๑,๐๕๔,๑๗๖ ไร่ พื้นที่ปลูกพืชไร่ ๑๘๗,๕๙๘ ไร่ พืชสวน ๙๑,๔๒๕ ไร่ พืชผัก ๘,๔๒๐ ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ๖๙,๑๓๑ ไร่ และพื้นที่อื่นๆ ๕๖๕,๐๓๙ ไร่ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยจังหวัดอำนาจเจริญ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) พัฒนาคุณภาพเกษตรกร สู่เกษตรกรมืออาชีพ ที่พึ่งตนเอง ๒) การพัฒนาการผลิตการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ และเมืองอาหารปลอดภัย ๓) พัฒนาจังหวัดสู่เมืองไม้ผล พืชเศรษฐกิจ ที่มีคุณภาพ และครบวงจร ๔) และสร้างโอกาสทางการค้าและตลาดแก่ผลผลิตการเกษตรของจังหวัดที่แข่งขันได้

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด๑,๔๑๐,๗๔๑ ไร่ มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ๙๕,๕๔๒ ไร่ เกษตรกร ๘,๙๐๒ ครัวเรือน ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักรองจากข้าว พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่ที่ความเหมาะสมปานกลาง และเหมาะสมน้อย สถานการณ์ปัจจุบันสภาพปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยรวมของประเทศไม่มั่นคง ผกผันเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการทำการเกษตรของเกษตรกร เปลี่ยนไปในทางที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการ รวมถึงเกษตรกรรุ่นใหม่ของจังหวัด ขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดความชำนาญในการนำเทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสมมาใช้ ในการผลิตมันสำปะหลังให้ได้คุณภาพ อีกทั้งยังต้องเสี่ยงต่อเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล ฝนทิ้งช่วง โรคแมลง ซึ่งเป็นสาเหตุให้ ได้ผลผลิตต่อไร่ค่อนข้างต่ำ คุณภาพไม่ได้มาตรฐาน เกษตรกรผู้ ปลูกมันสำปะหลังจึงมีรายได้ต่ำ ดังนั้นเห็นสมควร ให้มีการพัฒนา ศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตมันสำปะหลัง เพื่อเพิ่มสร้างรายได้ให้เกษตรกร มีรายได้ อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป</p>
<p>๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๑) เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะใน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง สอดคล้องกับความต้องการของตลาด</p> <p>๒) เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร</p>
<p>๔. ผลผลิต และผลลัพธ์ของโครงการ</p>	<p>๔.๑ ผลผลิต (output)</p> <p>๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพในการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง จำนวน ๕,๐๐๐ ราย</p> <p>๒) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังได้รับการพัฒนา ๙,๐๐๐ ไร่</p> <p>๔.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)</p> <p>๑) เกษตรกรต้นแบบมีองค์ความรู้และเรียนรู้ประสบการณ์ใน การในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง</p> <p>๒) เกษตรกรต้นแบบ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ เกษตรกรผู้สนใจได้</p>
<p>๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ</p>	<p>๑) เกษตรกรเป้าหมายมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐</p> <p>๒) จำนวนผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ กิโลกรัมต่อไร่</p>
<p>๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ จังหวัด/กลุ่มจังหวัด และนโยบายอื่น</p>	<p>๖.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์ (๑) การเกษตรสร้างมูลค่า ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ</p> <p>๖.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p> <p>(๓) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคเพื่อสุขภาพ</p> <p>๖.๓ นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล</p> <p>๔. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม</p> <p>๖.๔ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาอาชีพและรายได้เกษตรกร โดยสร้างความมั่นคงของเกษตรกรรายย่อย โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทางเลือก เกษตรกรรมยั่งยืน และเกษตรแปลงใหญ่ สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรและสถาบันเกษตรกร</p> <p>๖.๕ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ การค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว</p> <p>๖.๖ แผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สมุนไพร สินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าเกษตรปลอดภัยด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>
๗. ระยะเวลา	๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔
๘. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	
๘.๑ กิจกรรมหลัก ๑ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง	<p>กิจกรรมย่อย</p> <p>๑) จัดเวทีสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังจำนวน ๔,๐๐๐ ราย งบประมาณ ๘,๒๓๔,๐๐๐ บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงาน เกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ</p>	<p>๒)เพิ่มศักยภาพเกษตรกรต้นแบบ และจัดทำแปลงเรียนรู้ ต้นแบบ "การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง" จำนวน ๑,๐๐๐ ราย/แปลง งบประมาณ ๒๑,๕๓๑,๕๐๐ บาท</p> <p>๒.๑) ฝึกอบรมเตรียมความพร้อม</p> <p>๒.๒) การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมตาม กระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๓ ครั้ง</p> <p>๒.๓) สนับสนุนปัจจัยการผลิตในแปลงเรียนรู้ต้นแบบ "การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง"</p> <p>๓)ติดตามให้คำแนะนำเกษตรกรในพื้นที่ และการ ประเมินผลโครงการ งบประมาณ ๒๓๔,๕๐๐ บาท</p>
<p>๙. งบประมาณ</p>	<p>๓๐,๐๐๐,๐๐๐บาท</p>
<p>๑๐. ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการปลูกยูคาลิปตัสเพื่อสร้างรายได้
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เน้นให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นโดยกำหนดเป้าหมายรายได้ต่อหัวมากกว่า ๑๕,๐๐๐ USD/คน/ปี และมีอัตราการขยายตัวของ GPP เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี และแผนการพัฒนากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเป้าหมายสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมุ่งเน้นแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และสร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใต้ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) มีเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน” ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สมุนไพร สินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าเกษตรปลอดภัยด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๙๗๕,๗๘๐ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๑,๔๑๐,๗๔๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๑,๐๕๔,๑๗๖ ไร่ พื้นที่ปลูกพืชไร่ ๑๘๗,๕๙๘ ไร่ พืชสวน ๙๑,๔๒๕ ไร่ พืชผัก ๘,๔๒๐ ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ๖๙,๑๓๑ ไร่ และพื้นที่อื่นๆ ๕๖๕,๐๓๙ ไร่ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยจังหวัดอำนาจเจริญ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) พัฒนาคุณภาพเกษตรกร สู่เกษตรกรมืออาชีพ ที่พึ่งตนเอง ๒) การพัฒนาการผลิตการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ และเมืองอาหารปลอดภัย ๓) พัฒนาจังหวัดสู่เมืองไม้ผล พืชเศรษฐกิจ ที่มีคุณภาพ และครบวงจร ๔) และสร้างโอกาสทางการค้าและตลาดแก่ผลผลิตการเกษตรของจังหวัดที่แข่งขันได้

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๑,๔๑๐,๗๔๑ ไร่ เป็นพื้นที่ปลูกข้าว ๑,๐๕๔,๑๗๖ ไร่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ในปลูกข้าวหอมมะลิและอยู่ในเขตอาศัยน้ำฝนเกือบทั้งหมด สถานการณ์ปัจจุบันสภาพปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศไม่มั่นคง ผกผันเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานของคนเกษตรกรเปลี่ยนไปในทางที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการ รวมถึงชาวนารุ่นใหม่ของจังหวัด ขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดความชำนาญในการนำเทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสมมาใช้ในการผลิตข้าวให้ได้คุณภาพ อีกทั้งยังต้องเสี่ยงต่อเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล ฝนทิ้งช่วง โรคแมลง ซึ่งเป็นสาเหตุให้ได้ผลผลิตต่อไร่ค่อนข้างต่ำ คุณภาพข้าวไม่ได้มาตรฐาน เกษตรกรผู้ทำนาจึงมีรายได้ต่ำ ดังนั้นเห็นสมควร ให้มีการส่งเสริมการปลูกยูคาลิปตัสบนคันนาและหัวไร่ปลายนาเพื่อสร้างรายได้เสริมให้เกษตรกรเพิ่มขึ้น นอกจากการปลูกข้าวในรอบปี สร้างอาชีพสร้างรายได้ให้เกษตรกรได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑) เพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร ๒) เพื่อเพิ่มพื้นที่ปลูกไม้เศรษฐกิจ ช่วยรักษมรดกทางธรรมชาติ</p>
๔. ผลผลิต และผลลัพธ์ของโครงการ	<p>๔.๑ ผลผลิต (output) ๑) มีจำนวนไม้ยูคาลิปตัสเพิ่มขึ้น ๔,๔๘๐,๐๐๐ ต้น ๒) จำนวนพื้นที่ปลูกไม้เศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ๒๘,๐๐๐ ไร่</p> <p>๔.๒ ผลลัพธ์ (Outcome) ๑) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ๒) พื้นที่ปลูกไม้เศรษฐกิจเพิ่มขึ้น</p>
๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	<p>๑) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ ภายในระยะเวลา ๕ ปี ๒) จำนวนพื้นที่ปลูกไม้เศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๒๘,๐๐๐ ไร่ กิโลกรัมต่อไร่</p>
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด และนโยบายอื่น	<p>๖.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นยุทธศาสตร์ (๑) การเกษตรสร้างมูลค่า ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๖.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p> <p>(๓) ยกกระตือรือร้นการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภค</p> <p>๖.๓ นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล</p> <p>๔. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม</p> <p>๖.๔ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาอาชีพและรายได้เกษตรกร โดยสร้างความมั่นคงของเกษตรกรรายย่อย โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทางเลือก เกษตรกรรมยั่งยืน และเกษตรแปลงใหญ่ สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรและสถาบันเกษตรกร</p> <p>๖.๕ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ การค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว</p> <p>๖.๖ แผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สมุนไพร สินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าเกษตรปลอดภัยด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>
๗. ระยะเวลา	๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔
๘. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	
<p>๘.๑ กิจกรรมหลัก ๑ : ส่งเสริมการปลูกยูคาลิปตัสเพื่อสร้างรายได้</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ</p>	<p>กิจกรรมย่อย</p> <p>๑) จัดเวทีสร้างการรับรู้และเตรียมความพร้อมเกษตรกรงบประมาณ ๒,๗๒๕,๕๐๐ บาท</p> <p>๒) สนับสนุนปัจจัยการผลิตต้นแบบ งบประมาณ ๒๖,๘๘๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๓) ติดตามให้คำแนะนำเกษตรกรในพื้นที่ และการประเมินผลโครงการ งบประมาณ ๓๙๔,๕๐๐ บาท</p>
๙. งบประมาณ	๓๐,๐๐๐,๐๐๐บาท
๑๐. ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ

กลยุทธ์ที่ ๒.๒ ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒.๓ สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ราคาสินค้าเกษตรที่ตกต่ำเป็นปัญหาที่สะสมอย่างต่อเนื่องของเกษตรกร รัฐบาลและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้พยายามแก้ปัญหาดังกล่าวมาโดยตลอด แนวทางที่สำคัญหนึ่งคือการแปรรูปผลผลิตเกษตร ซึ่งการแปรรูปเป็นการ เพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า ซึ่งสามารถเห็นได้จากผลิตภัณฑ์แปรรูปเชิงพาณิชย์ และสินค้า OTOP ที่วางจำหน่ายในท้องตลาด ดังนั้น การแปรรูปสินค้า เกษตร โดยเฉพาะในระดับอุตสาหกรรม จึงควรได้รับการส่งเสริมและ สนับสนุนอย่างต่อเนื่องในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ พร้อมกับการส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม การแปรรูป ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทั้งใน คำนปริมาณ คุณภาพและอายุการเก็บรักษา
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่ได้รับรองมาตรฐานต่อจำนวน ผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปของกลุ่มจังหวัด ที่ได้รับการตรวจจากหน่วยงาน รับรองมาตรฐาน เป้าหมาย ๔ ปี ร้อยละ ๘๐
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	๑. การเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ๒. การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปผลผลิตการเกษตร ๓. มูลค่าของสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้นภายหลังจากการแปรรูป
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ระบุความเชื่อมโยงของโครงการกับ ๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๐ ปี) : ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมืองฯ): การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ๓) แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การพัฒนาอุตสาหกรรม เกษตร แปรรูปไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง
๗. ระยะเวลา	๔ ปี
๘. กิจกรรมหลักของโครงการ	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการ บรรลุวัตถุประสงค์และสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

<p>๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p>	<p>การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรแปรรูปให้มีรูปลักษณ์ คุณภาพและอายุการเก็บรักษาตามความต้องการของตลาด</p> <p>แนวทางการดำเนินงาน:</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผลผลิตทางการเกษตรที่มีศักยภาพ เช่น เครื่องสำอางจากข้าว อาหารเสริมสำเร็จรูปพร้อมทาน ปลาสมักระป๋อง ฯลฯ - สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา การแปรรูปสมุนไพรให้เป็นยาเวชภัณฑ์และเครื่องสำอางฯลฯ
<p>งบประมาณ</p>	<p>๒๔๐,๐๐๐,๐๐๐</p>
<p>ผู้รับผิดชอบ</p>	<p>สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร, สถาบันการศึกษาและอุดมศึกษา</p>
<p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>สำนักงานเกษตรจังหวัด,ปศุสัตว์จังหวัด,ประมงจังหวัด, สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด, กรมการข้าว, อุตสาหกรรมจังหวัด กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปสินค้าเกษตร และสร้างผู้ประกอบการใหม่
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปอาหารเป็นปัจจัยที่สำคัญ ซึ่งสามารถส่งผลต่อความสำเร็จทางธุรกิจของอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา/อุดมศึกษา ได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปอาหารอย่างต่อเนื่อง การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ได้พัฒนาขึ้นไปสู่ผู้ประกอบการ จัดว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้ประกอบการ จะได้ทำการเลือกใช้ทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เหมาะสมและสอดคล้อง กับการดำเนินกิจกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร นอกจากนี้การเพิ่ม จำนวนผู้ประกอบการใหม่ ซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลในการกระตุ้น การพัฒนาทางเศรษฐกิจเป็นการเพิ่มช่องทางในการถ่ายทอดและกระจาย ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปสู่อุปกรณ์ประกอบการ การรับและการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม จะช่วยทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพตามความต้องการ ของตลาด ซึ่งจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมศักยภาพการแข่งขันเชิงธุรกิจ ให้กับผู้ประกอบการ
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูป สินค้าเกษตรไปสู่อุปกรณ์ประกอบการ ๒. เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ค่านผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	ร้อยละของจำนวนผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่ได้รับรองมาตรฐานต่อจำนวน ผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปของกลุ่มจังหวัด ที่ได้รับการตรวจจากหน่วยงาน รับรองมาตรฐาน เป้าหมาย ๔ ปี ร้อยละ ๘๐
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	๑. ผู้ประกอบการได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม และสามารถ นำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ๒. การเพิ่มขึ้นของผู้ประกอบการใหม่ค่านผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ระบุมความเชื่อมโยงของโครงการกับ ๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (๒๐ ปี) : ยุทธศาสตร์การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมืองฯ): การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ๓) แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร แปรรูปไปสู่อุปกรณ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง
๗. ระยะเวลา	๔ ปี
๘. กิจกรรมหลักของโครงการ	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการ บรรลุวัตถุประสงค์และสามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	<p>โครงการ: การส่งเสริมสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านสินค้าเกษตร แนวทางการดำเนินงาน:</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างเทคนิคหรือช่องทางการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม การแปรรูปอาหารให้เข้าถึงผู้ประกอบการ - การส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการเพื่อรับการถ่ายทอดและ ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
งบประมาณ	๘๐,๐๐๐,๐๐๐
ผู้รับผิดชอบ	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด, สำนักงานเกษตรจังหวัด, สถาบันการศึกษา และอุดมศึกษา
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรจังหวัด, ปศุสัตว์จังหวัด, ประมงจังหวัด, สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด, กรมการข้าว, อุตสาหกรรมจังหวัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒	<p>โครงการ: การสร้างผู้ประกอบการใหม่ด้านผลิตภัณฑ์แปรรูป</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมความรู้ด้านภาวะผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) ให้กับผู้ประกอบการและเกษตรกร - ประสานความร่วมมือหรือการจับคู่เงินทุนทางธุรกิจ (matching funding) ระหว่างผู้ประกอบการใหม่และผู้พัฒนาเทคโนโลยีและ นวัตกรรมการแปรรูปอาหาร - การสนับสนุนเงินทุนบางส่วนให้กับผู้ประกอบการได้เริ่มต้นธุรกิจ
งบประมาณ	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐
ผู้รับผิดชอบ	สถาบันการศึกษาและอุดมศึกษา สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานเกษตรจังหวัด, ปศุสัตว์จังหวัด, ประมงจังหวัด, สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด, กรมการข้าว, อุตสาหกรรมจังหวัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

๑. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป จังหวัดอำนาจเจริญ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน การแข่งขันทางการค้านับวันทวีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลาง ขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนของจังหวัดอำนาจเจริญ ไม่สามารถที่จะแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ได้ เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดวิสัยทัศน์ทางการตลาด และกระบวนการออกแบบผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ รวมถึงการใช้ตราสินค้า ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ภาครัฐควรให้การสนับสนุน</p> <p>ในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ การออกแบบและสร้างต้นแบบฉลากหรือบรรจุภัณฑ์ที่ถูกต้องและเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์สอดคล้องกับความต้องการของตลาด อันนำมาซึ่งการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและสร้างยอดขายให้สูงขึ้นได้</p> <p>เป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนของจังหวัดอำนาจเจริญได้อย่างยั่งยืนอีกทางหนึ่งด้วย</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อส่งเสริมเกษตรกรให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากการพัฒนาการผลิตวัตถุดิบเบื้องต้นแล้ว จำเป็นจะต้องมีการต่อยอดโดยส่งเสริมให้มีการแปรรูปวัตถุดิบให้มีมูลค่าสูงขึ้นก่อนจำหน่าย จึงจะเป็นการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน</p> <p>๒. เพื่อพัฒนาและยกระดับการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ ให้ถูกต้องและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด</p> <p>๓. เพื่อพัฒนาทักษะและองค์ความรู้เชิงคุณภาพแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอำนาจเจริญ</p> <p>๔. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ในจังหวัดอำนาจเจริญในการพัฒนาการตลาดเชิงรุก</p> <p>๕. ขยายโอกาสทางการตลาด ทั้งในและต่างประเทศ</p>
๔. เป้าหมายและตัวชี้วัด ความสำเร็จของโครงการ	<p>๑. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอำนาจเจริญได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และต้นแบบบรรจุภัณฑ์ จำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์</p> <p>๒. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอำนาจเจริญ มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และรูปแบบบรรจุภัณฑ์ จำนวน ๑๐ ราย</p>
๕. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค	๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี - ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

	<p>๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ยุทธศาสตร์ การพัฒนาภาค เมืองฯ) - ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทาง เศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p> <p>๓) ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด - การเพิ่มมูลค่าข้าวหอมมะลิ ผลผลิตทาง การเกษตร ปศุสัตว์และประมง ด้วยอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและ มาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์</p> <p>๔) ยุทธศาสตร์จังหวัด - ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมและ ยกกระตือรือร้นการค้าชายแดน การค้า อุตสาหกรรม การลงทุน การ ท่องเที่ยว และการบริการสู่สากล</p> <p>๕) นโยบายของรัฐบาล - Thailand ๔.๐, ส่งเสริมสนับสนุน ผู้ประกอบการ</p>
๖. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	<p>๑. จัดฝึกอบรม/สัมมนาองค์ความรู้พัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๒. ให้คำปรึกษาแนะนำการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ งบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๓. ออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาด งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๔. ทดสอบตลาดหลังจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ภายใน จังหวัดอำนาจเจริญงบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๕. ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัด/กลุ่มจังหวัดแบบบูรณา การงบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท</p>
๗. หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอำนาจเจริญ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	- ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔-๖๕
๙. งบประมาณ	- ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔-๖๕ งบประมาณ ๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท - ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ งบประมาณ ๒,๓๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. แผนปฏิบัติงานและแผนการ ใช้จ่ายเงิน	<p>๑๐.๑ จัดฝึกอบรม/สัมมนาองค์ความรู้พัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุ ภัณฑ์ งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๑๐.๒ ให้คำปรึกษาแนะนำการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ งบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๑๐.๓ ออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องกับ ความ ต้องการของตลาด งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๑๐.๔ ทดสอบตลาดหลังจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ภายในจังหวัดอำนาจเจริญ งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๑๐.๕ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานจังหวัด/กลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท</p>

<p>๑๑. ผลผลิต (output)</p>	<p>๑. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอำนาจเจริญ มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และรูปแบบบรรจุภัณฑ์</p> <p>๒. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอำนาจเจริญ ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และต้นแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้า มีความสอดคล้องกับความต้องการทางการตลาด</p>
<p>๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)</p>	<p>๑. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม SMEs และวิสาหกิจชุมชนเกษตรแปรรูปในจังหวัดอำนาจเจริญ มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการมีระบบคุณภาพมาตรฐาน และมีความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพและบรรจุภัณฑ์</p> <p>๒. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม SMEs และวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)</p> <p>๓. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม SMEs และวิสาหกิจชุมชนสามารถนำความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริหารจัดการธุรกิจให้ยั่งยืน และต่อเนื่อง ผลิตภัณฑ์เป็นที่ต้องการของตลาด สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ และรายได้เพิ่มมากขึ้น</p>
<p>๑๓. ผลสัมฤทธิ์ (Impact)</p>	<p>ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดอำนาจเจริญ ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์และต้นแบบบรรจุภัณฑ์ จำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมและพัฒนากาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เน้นให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นโดยกำหนดเป้าหมายรายได้ต่อหัวมากกว่า ๑๕,๐๐๐ USD/คน/ปี และมีอัตราการขยายตัวของ GPP เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี และแผนการพัฒนากาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเป้าหมายสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยมุ่งเน้นแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใต้ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) มีเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน” ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สมุนไพร สินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าเกษตรปลอดภัยด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๙๗๕,๗๘๐ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๑,๔๑๐,๗๔๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๑,๐๕๔,๑๗๖ ไร่ พื้นที่ปลูกพืชไร่ ๑๘๗,๕๙๘ ไร่ พืชสวน ๙๑,๔๒๕ ไร่ พืชผัก ๘,๔๒๐ ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ๖๙,๑๓๑ ไร่ และพื้นที่อื่นๆ ๕๖๕,๐๓๙ ไร่ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยจังหวัดอำนาจเจริญ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) พัฒนาคุณภาพเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ ที่พึ่งตนเอง ๒) การพัฒนาการผลิตการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ และเมืองอาหารปลอดภัย ๓) พัฒนาจังหวัดสู่เมืองไม้ผล พืชเศรษฐกิจ ที่มีคุณภาพ และครบวงจร ๔) และสร้างโอกาสทางการค้าและตลาดแก่ผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัดที่แข่งขันได้

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>การดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับจากฟาร์มเกษตรกร และแหล่งศึกษาดูงานด้านการเกษตรที่มีศักยภาพในจังหวัดอำนาจเจริญ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว มีกิจกรรมด้านการเกษตรที่ปรับปรุงเป็นกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวอย่างโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ นอกจากนี้ ยังพัฒนาให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสินค้าของชุมชนเพื่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ และลดความเหลื่อมล้ำของชุมชนและเป็นทางเลือกให้แก่ักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเริ่มได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูง ส่วนใหญ่มักได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทั้งในด้านศักยภาพ การพัฒนากิจกรรมด้านการท่องเที่ยว การเชื่อมโยงเส้นทางชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นเห็นสมควร ให้มีการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี เพื่อเป็น ROUTE การท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดต่อไป เป็นการสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้เกษตรกรและชุมชนได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป</p>
<p>๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒. เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ๓. เพื่อให้ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีสามารถผลิตอาหารปลอดภัย</p>
<p>๔. ผลผลิต และผลลัพธ์ของโครงการ</p>	<p>๔.๑ ผลผลิต (output)</p> <p>๑) แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้รับการส่งเสริมและพัฒนา จำนวน ๔ แห่ง</p> <p>๒) เส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรและชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี อย่างน้อย ๒ เส้นทาง</p> <p>๓) คริวเรือนในชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี มีความรู้ในการผลิตอาหารปลอดภัย ๒๐๐ คริวเรือน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๔.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)</p> <p>๑) เกษตรกรและชุมชนมีอาหารปลอดภัยบริโภค มีรายได้เพิ่มขึ้น</p> <p>๒) แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ได้รับการยอมรับและเชื่อมโยงสู่แหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัด</p>
<p>๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ</p>	<p>๑. มีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน ๔ แหล่ง</p> <p>๒. เกิดเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรและชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี อย่างน้อย ๒ เส้นทาง</p>
<p>๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด และนโยบายอื่น</p>	<p>๖.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ</p> <p>ยุทธศาสตร์ชาติที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์ (๑) การเกษตรสร้างมูลค่า ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ</p> <p>๖.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p> <p>(๓) ยกกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคเพื่อสุขภาพ</p> <p>๖.๓ นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล</p> <p>๔. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม</p> <p>๖.๔ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาอาชีพและรายได้เกษตรกร โดยสร้างความมั่นคงของเกษตรกรรายย่อย โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทางเลือก เกษตรกรรมยั่งยืน และเกษตรแปลงใหญ่ สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรและสถาบันเกษตรกร</p> <p>๖.๕ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ การค้าการ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ลงทุน และการท่องเที่ยว</p> <p>๖.๖ แผนพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ</p> <p>ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สมุนไพร สินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าเกษตรปลอดภัย ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>
๗. ระยะเวลา	๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔
๘. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	
<p>๘.๑ กิจกรรมหลัก ๑ : ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ</p>	<p><u>กิจกรรมย่อย</u></p> <p>๑) คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรเป้าหมายดำเนินการ</p> <p>๒) สร้างการรับรู้แก่ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓) การสร้างการรับรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการดำเนินงานเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี งบประมาณ ๑๖๐,๒๐๐ บาท</p> <p>๔) ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน ๕ แห่งๆ งบประมาณ ๒,๕๔๐,๘๐๐ บาท</p> <p>๕) การประชาสัมพันธ์เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท</p>
๙. งบประมาณ	๓,๒๐๑,๐๐๐ บาท
๑๐. ผู้รับผิดชอบ	<p>สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ</p> <p>สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอำนาจเจริญ</p>

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๓.๑ ขยายผลการทำการเกษตรด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๓.๒ พัฒนาการองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer)

กลยุทธ์ที่ ๓.๓ สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาอาชีพการเกษตรต้นแบบตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ “เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน” ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาการผลิต และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ อาหารปลอดภัย และยกระดับสู่การเป็นเมืองสมุนไพร</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๐๕๗,๔๙๗ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๒,๐๕๗,๕๓๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๙๘๗,๖๘๔ พื้นที่พืชไร่ ๒๐๔,๔๑๙ ไร่ พืชสวน ๗๙,๖๓๓ พืชผัก ๔,๙๑๖ ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้น ๖๙,๑๓๑ ไร่ และพื้นที่อื่นๆ ๗๑๑,๗๔๘ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาและเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยจังหวัดอำนาจเจริญ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า เมืองธรรมเกษตร เขตพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง เส้นทางการค้าสู่อาเซียน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ๑) พัฒนาคุณภาพเกษตรกร สู่เกษตรกรมืออาชีพ ที่พึ่งตนเอง ๒) การพัฒนาการผลิตการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มคุณค่า มูลค่าข้าวหอมมะลิ และเมืองอาหารปลอดภัย ๓) พัฒนาจังหวัดสู่เมืองไม้ผล พืชเศรษฐกิจ ที่มีคุณภาพและครบวงจร ๔) และสร้างโอกาสทางการค้าและตลาดแก่ผลผลิตการเกษตรของจังหวัดที่แข่งขันได้</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญมีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๐๓๙,๙๖๓ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตร ๑,๓๓๓,๔๖๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำนา ๙๘๗,๖๘๔ ไร่ ทำสวน ๗๙,๖๓๓ ไร่ ทำไร่ ๒๐๔,๔๑๙ ไร่ ไม้ผลไม้ยืนต้น ๖๙,๑๓๑ ไร่ และพืชผัก ๔,๙๑๖ ไร่ พื้นที่ทำนาซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของการทำการเกษตร โดยร้อยละ ๘๐ เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (S๓, N) ทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ประกอบกับเกษตรกรในจังหวัดอำนาจเจริญมีอาชีพหลักคือการทำนาเป็นการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว ส่งผลให้เกษตรกรไม่มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ จากสภาพปัญหาดังกล่าว สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ จึงได้กำหนด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	แนวคิดที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรแบบพืชเชิงเดี่ยว หันมาปลูกพืชหลากหลายหรือปลูกพืชหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน เพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาาราคาผลผลิตตกต่ำโดยเฉพาะราคาข้าวที่ขึ้นลงตามภาวะตลาดโลก จึงได้เสนอทางเลือกให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาปลูกอื่นที่หลากหลาย ในพื้นที่ทำการเกษตร โดยพัฒนาอาชีพเกษตรต้นแบบตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มศักยภาพและยกระดับอาชีพการเกษตร ๒. เพื่อเพิ่มพื้นที่ในการผลิตพืชหลากหลายให้เพียงพอต่อการบริโภคและจำหน่าย
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	๑. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐ ๒. จำนวนเกษตรกรที่ปลูกพืชหลากหลายเพิ่มขึ้น ๑,๒๐๐ ราย
๕. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดอำนาจเจริญ
๖. กิจกรรมหลัก	
๖.๑ กิจกรรมหลัก ๑ : พัฒนาอาชีพการเกษตรต้นแบบตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ	กิจกรรมย่อย ๑) สร้างการรับรู้และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาอาชีพการเกษตร ๒) สนับสนุนปัจจัยการผลิตต้นแบบ ๓) การบริหารจัดการโครงการ การติดตามให้คำแนะนำ และการประเมินผล
๗. หน่วยดำเนินงาน	๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดอำนาจเจริญ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	๓,๑๒๗,๘๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. มีเกษตรกรต้นแบบที่ปลูกพืชหลากหลายเพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรและผู้บริโภค มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาเกษตรกรผู้มีอาชีพ โดยระบบเกษตรกรรมยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>รัฐบาลได้มีนโยบายที่จะส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยมุ่งลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งแก้ไขปัญหาและยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกรอย่างยั่งยืน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) กำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดที่สำคัญคือให้มีพื้นที่เกษตรกรรมเป็น ๕,๐๐๐,๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๖๔ สนับสนุนให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตจากพืชเชิงเดี่ยวไปสู่เกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรธรรมชาติ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร โดยเน้นก่อให้เกิดความสมดุลระบบนิเวศฯ ซึ่งจังหวัดอำนาจเจริญเป็น ๑ ใน ๒๘ จังหวัดนำร่องในการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกำหนดเป้าหมาย คือ ให้มีการเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน เป็น ๒๔๐,๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๖๔</p> <p>จังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๐๕๗,๔๙๗ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร ๑,๓๘๖,๐๒๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๓๙ มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๑๑๕,๖๔๕ ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรกร ๗๔,๑๘๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๔ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จึงนับได้ว่าภาคการเกษตรเป็นฐานการผลิตที่สำคัญของจังหวัดอำนาจเจริญ แต่ข้อมูลในปี ๒๕๖๐ พบว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง คิดเป็นเพียงร้อยละ ๒๙.๑๙ ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่น้อยมาก สาเหตุสำคัญเกิดจากปัญหาหลายด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งเสถียรภาพในด้านราคาสินค้าเกษตรที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรโดยตรง ความเสื่อมโทรมของฐานทรัพยากรธรรมชาติ ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของดิน น้ำ สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศ ปัญหาดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประสิทธิภาพการผลิตในภาคเกษตรลดลง เช่น ผลผลิตต่อไร่ต่ำ เกษตรกรจึงเพิ่มการใช้ปุ๋ยเคมีมากขึ้น สิ่งแวดล้อมเสียสมดุลจึงเกิดการระบาดของโรค-แมลง เกษตรกรจึงเพิ่มการใช้สารเคมีในปริมาณสูงขึ้น ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของผู้ใช้ ตลอดจนทำให้ต้นทุนของเกษตรกรสูงขึ้น ผลที่ตามมาคือเกษตรกรประสบกับภาวะขาดทุน มีรายได้ไม่คุ้มกับรายจ่าย เกิดหนี้สิน และคุณภาพชีวิตลดต่ำลง ปัญหาเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ภาคการเกษตรของจังหวัดอำนาจเจริญอ่อนแอ ขาดความมั่นคง และพึ่งพาตนเองได้น้อย</p>

	<p>ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพเกษตรกร ผู้เกษตรกรมืออาชีพ โดยระบบเกษตรกรรมยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาและแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรของจังหวัดอำนาจเจริญ ตลอดจนสอดคล้องกับตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดอำนาจเจริญ ในการพัฒนาอาชีพและรายได้ของประชาชน การเพิ่มจำนวนประชาชนให้ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดินและน้ำ ให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืน</p>
<p>๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๑. เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากยิ่งขึ้น</p> <p>๒. เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคการเกษตร</p> <p>ให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืนมากยิ่งขึ้น</p>
<p>๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ</p>	<p>๑. จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถพึ่งพาตนเอง ลดรายจ่าย</p> <p>เพิ่มรายได้ให้ครัวเรือน ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p> <p>๒. จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนในโครงการเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๖๔</p>
<p>๕. ความเชื่อมโยงกับประเด็นการพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และทิศทางการพัฒนาภาค</p> <p>๕.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ</p> <p>๕.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒</p> <p>๕.๓ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>๕.๔ ประเด็นการพัฒนาจังหวัด</p> <p>๕.๕ นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ :</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ :</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p> <p>แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ :</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใน ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดไว้ :</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเพิ่มมูลค่าข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์ และประมงด้วยอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์</p> <p>ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด :</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สมุนไพร สินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าเกษตรปลอดภัยด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>

	<p>นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล : การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม</p>
๖. พื้นที่เป้าหมายหลัก	จังหวัดอำนาจเจริญ
๗. กิจกรรมหลักที่สำคัญของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง งบประมาณ ๑,๓๕๘,๘๐๐ บาท ๒. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบเกษตรผสมผสานด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งบประมาณ ๒,๔๔๕,๐๐๐ บาท ๓. การพัฒนาการผลิตโคเนื้อในพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน งบประมาณ ๓,๓๑๙,๔๐๐ บาท ๔. ส่งเสริมการแปรรูปเนื้อโคเพื่อการค้า งบประมาณ ๘๙๐,๐๐๐ บาท ๕. การผลิตพืชผสมผสานเพื่อยกระดับสินค้าเกษตร งบประมาณ ๒,๓๒๒,๔๐๐ บาท ๖. ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจผสมผสานในสวนยางพารา งบประมาณ ๒,๐๒๘,๔๐๐ บาท
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ ๒. สำนักงานประมงจังหวัดอำนาจเจริญ ๓. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ ๔. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอำนาจเจริญ ๕. การยางแห่งประเทศไทย สาขาอำนาจเจริญ ๖. สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานอำนาจเจริญ
๙. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
๑๐. งบประมาณ	๑๒,๓๖๔,๐๐๐ บาท
๑๑. ผลผลิต (output)	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความสามารถตามหลักการทำเกษตรกรรมยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนต่อยอดความคิดไปสู่การผลิตตามความต้องการของตลาด ๒. จำนวนเกษตรกรที่ดำเนินกิจกรรมเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มจำนวนมากขึ้น
๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เกษตรกรมีความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่หลากหลาย สามารถแก้ไขปัญหาทางการเกษตรและดำเนินชีวิตด้วยการพึ่งพาตนเองด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒. มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภาคการเกษตร ให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืนเพิ่มมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาภาคการเกษตรสู่เกษตรกรรมยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๔.๑ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ ๔.๒ พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	แผนพัฒนานาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) กำหนดเป้าหมาย/ตัวชี้วัดที่สำคัญคือให้มีพื้นที่เกษตรกรรมเป็น ๕,๐๐๐,๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๖๔ สนับสนุนให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตจากพืชเชิงเดี่ยวไปสู่เกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรธรรมชาติ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร โดยเน้นก่อให้เกิดความสมดุลระบบนิเวศฯ ซึ่งจังหวัดอำนาจเจริญเป็น ๑ ใน ๒๘ จังหวัดนำร่องในการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อขับเคลื่อนให้มีการเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน จำนวน ๖๐,๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๖๓ ๒. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคงตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากยิ่งขึ้น ๓. เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคการเกษตร ให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืน
๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ ไร่ ในปี ๒๕๖๓
๕. พื้นที่เป้าหมายหลัก	จังหวัดอำนาจเจริญ
๖. กิจกรรมหลัก ๖.๑ การส่งเสริมการทำ เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทาง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยงานรับผิดชอบหลัก : สำนักงาน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ หน่วยงานรับผิดชอบร่วม : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร อำนาจเจริญ สำนักงานประมงจังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ	กิจกรรมย่อย ๑. ชี้แจง ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้การขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืนของจังหวัด ๒. คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการดำเนินกิจกรรม ๓. อบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย ศึกษาดูงานรูปการทำเกษตรกรรมยั่งยืน พื้นที่ๆ ประสบ ความสำเร็จ ๔. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตพืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำ ตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืนในรูปแบบต่างๆ ๕. ติดตามประเมิน ให้คำแนะนำพร้อมข้อเสนอแนะ ดำเนินงาน โครงการ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	๑. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอำนาจเจริญ ๒. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอำนาจเจริญ

	<p>๓. สำนักงานประมงจังหวัดอำนาจเจริญ</p> <p>๔. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอำนาจเจริญ</p>
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตั้งแต่ ตุลาคม ๒๕๖๒ - กันยายน ๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	๑๔,๗๙๖,๒๐๐ บาท (สิบสี่ล้านเจ็ดแสนเก้าหมื่นหกพันสองร้อยบาทถ้วน)
๑๐. ผลผลิต (output)	<p>๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความสามารถตามหลักการทำเกษตรกรรมยั่งยืน</p> <p>๒. จำนวนเกษตรกรที่ดำเนินกิจกรรมเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มจำนวนมากขึ้น</p>
๑๑ ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑. เกษตรกรมีความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่หลากหลาย สามารถแก้ไขปัญหาทางการเกษตรและดำเนินชีวิตด้วยการพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๒. เกษตรกรสามารถลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ในครัวเรือนได้</p>

กลยุทธ์ที่ ๔.๓ พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	เนื่องจากราษฎรในพื้นที่อำเภอเมืองอำนาจเจริญ เกิดปัญหาขาดแคลนน้ำใช้ในการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และในการอุปโภค บริโภค และจังหวัดอำนาจเจริญมีศักยภาพภาคการเกษตร เป็นแหล่งผลิตข้าวและการเกษตร พืชเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้สามารถสนับสนุนการผลิตข้าวและพืชเกษตรอินทรีย์ให้เติบโต จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการแหล่งน้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง และลำห้วย สาธารณะที่ต้นเขินที่ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ตลอดปี โดยเฉพาะในฤดูแล้งให้สามารถเป็นแหล่งน้ำสาธารณะให้ราษฎรได้ใช้ร่วมกัน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	-เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการผลิตข้าวหอมมะลิและสินค้าเกษตรคุณภาพดี ได้แก่การจัดการจัดหาแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการผลิต การกระจายน้ำสู่พื้นที่การผลิต และแปลงเกษตรของเกษตรกรในอำเภอ -เพื่อให้มีน้ำเพียงพอสำหรับเลี้ยงสัตว์
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	-เพิ่มพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๑,๔๕๐ ไร่ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ -ครัวเรือนสามารถเข้าถึงการบริการน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภค เพิ่มขึ้น ๑,๒๗๐ ครัวเรือน
๕. พื้นที่เป้าหมาย	ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองอำนาจเจริญ อำเภอปทุมราชวงศา อำเภอนา
๖. กิจกรรมหลัก	-พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันและแก้ไขน้ำท่วม น้ำแล้ง และการสร้างหลักประกันการมีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค อย่างยั่งยืน -พัฒนาระบบการกระจายน้ำ ปรับปรุงละขยายพื้นที่ชลประทาน แหล่งน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเพียงพอสำหรับการเลี้ยงสัตว์
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	ขุดลอกห้วยมะหลี่ บ้านนาสีนวน หมู่ที่ ๗ ตำบลกุดปลาตุก อำเภอเมืองอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๒๖,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลกุดปลาตุก
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๒	ขุดลอกหนองกุดแดง บ้านโคกค้าย หมู่ที่ ๕ ตำบลไถ่คำ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอเมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เทศบาลตำบลไถ่คำ

<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๓</p>	<p>ชุดลอกห้วยเซ่น้อย บ้านบ่อบุ หมู่ที่ ๒ ตำบลไถ่คำ อำเภอมือง อำนาจเจริญงบประมาณ ๒๕๖,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เทศบาลตำบลไถ่คำ</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๔</p>	<p>ชุดลอกหนองน้ำสาธารณะดอนปู่ตา บ้านนาโพธิ์ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาวัง อำเภอมืองอำนาจเจริญ งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เทศบาลตำบลนาวัง</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๕</p>	<p>ชุดลอกหนองน้ำสาธารณะโคกแตกแต่ หมู่ที่ ๘ ชุมชนนาวัด ตำบล นาวัง อำเภอมืองอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๒๒,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เทศบาลตำบลนาวัง</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๖</p>	<p>ชุดลอกลำห้วยตูม บ้านโนนตู หมู่ที่ ๑๒ ตำบลสร้างนกทา อำเภอมือง อำนาจเจริญ งบประมาณ ๑๕๑,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๗</p>	<p>ชุดลอกลำห้วยหินโงม บ้านโนนตู หมู่ ๕ ตำบลสร้างนกทา อำเภอมือง อำนาจเจริญ งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๘</p>	<p>ก่อสร้างฝายเก็บกักน้ำ ฝายน้ำล้น มข ๒๕๒๗ บ้านสร้างนกทา หมู่ที่ ๑ ตำบลสร้างนกทา อำเภอมืองอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๘๙,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๙</p>	<p>ก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมคอนกรีตเสริมเหล็ก สายนาคำ-บึงส้มกุ่ม บ้าน นาคำ ม.๓ต.นาหมอม้า อ.เมืองอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๙๙,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เทศบาลตำบลนาหมอม้า</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๐</p>	<p>ก่อสร้างฝายน้ำล้นห้วยห้องหิน ม.๓ บ้านโคกศรีบุญเรือง ต.ไถ่คำ อ. เมืองอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๙๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอมืองอำนาจเจริญ</p>

	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เทศบาลตำบลไผ่คำ
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๑	ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ บ้านคำไหล หมู่ที่ ๖ ตำบลโนนงาม อำเภอ ปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๙๘,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอปทุมราชวงศา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๒	ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ บ้านหนองน้ำขุ่น หมู่ที่ ๕ ตำบลโนนงาม อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๙๘,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอปทุมราชวงศา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลโนนงาม
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๓	ซ่อมสร้างอาคารระบายน้ำล้น (สปิลเวย์) บ้านหนองหิน หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองข่า อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ งบประมาณ ๖๙๙,๕๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอปทุมราชวงศา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๔	ก่อสร้างฝายชะลอน้ำ บ้านสหกรณ์ หมู่ที่ ๔ ตำบลนาหว้า อำเภอ ปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ งบประมาณ ๔๙๘,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอปทุมราชวงศา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลนาหว้า
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑๕	ขุดลอกสระเก็บน้ำหนองไผ่บ้านนาสะแบง หมู่ ๑๑ ตำบลพระเหลา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ งบประมาณ ๓,๐๘๕,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ อำเภอพนา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	อำเภอเมืองอำนาจเจริญ, อำเภอปทุมราชวงศา, อำเภอพนา
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปี ๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	งบประมาณจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัด จำนวน ๘,๙๑๑,๕๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	พัฒนาแหล่งน้ำ จำนวน ๘ แห่ง มีฝายชะลอและกักเก็บน้ำ จำนวน ๕ แห่ง มีท่อลอดเหลี่ยมคอนกรีต ชะลอและกักเก็บน้ำ จำนวน ๑ แห่ง ซ่อมสร้างอาคารระบายน้ำล้น (สปิลเวย์) จำนวน ๑ แห่ง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	นาข้าวหอมมะลิ และแปลงเกษตรของอำเภอ เข้าถึงระบบ ชลประทาน ความเสียหายทางการเกษตรลดลง ผลผลิตเพิ่มขึ้น มีน้ำ เพียงพอสำหรับปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการขุดเจาะบ่อบาดาลและสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตรของชุมชน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมให้กับเกษตรกรที่อยู่นอกพื้นที่ชลประทานซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เกษตรกรสามารถเพาะปลูกข้าวหอมมะลิ และสินค้าเกษตรอื่นๆ เพื่อให้ได้คุณภาพที่ดีเป็นที่ต้องการของตลาด รวมถึงให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด ซึ่งยังสามารถให้เกษตรกรสามารถพัฒนารูปแบบของการเพาะปลูกข้าวหอมมะลิ รวมถึงพืชเกษตรอื่นๆ ที่จะสามารถสร้างรายได้ให้ชุมชน เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการแหล่งน้ำที่มีประสิทธิภาพสูงสุดทำให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำที่เพียงพอตลอดปี และการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ช่วยในการสูบน้ำเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการเกษตรของชุมชน อันจะส่งผลให้ผลิตสินค้าทางการเกษตรได้เพียงพอ มีผลผลิตที่มีคุณภาพ และปริมาณตรงกับความต้องการของตลาดได้ทั้งปี ส่งผลต่อความมั่นคงต่อเศรษฐกิจชุมชน สถาบันครอบครัวและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอำนาจเจริญ เล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนในเรื่องของการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการโดยจะดำเนินการในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับการพัฒนาน้ำบาดาล ในพื้นที่กลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนคำขอขุดเจาะน้ำบาดาล และมีคุณสมบัติครบตามข้อกำหนดของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ประกอบกับข้อมูลแผนที่น้ำบาดาลในระบบสารสนเทศของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๓.๑ เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร ให้เพียงพอสำหรับการผลิตข้าวหอมมะลิและสินค้าเกษตรอื่นๆ</p> <p>๓.๒ เพื่อส่งเสริมการลดต้นทุนในการผลิตสินค้าทางการเกษตรโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการสูบน้ำ</p>
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	มีแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรของกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๒๐ กลุ่ม
๕. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกรที่ขอขึ้นทะเบียนขบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอำนาจเจริญ ๒๐ กลุ่ม
๖. กิจกรรมหลัก	โครงการขุดเจาะบ่อบาดาลและสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตรของชุมชน
	<p>-การขุดเจาะบ่อบาดาลและสูบน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตรของชุมชน จำนวน ๒๐ บ่อ บ่อละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>-จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>-สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอำนาจเจริญ</p>

	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอำนาจเจริญ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ต.ค. ๒๕๖๒ – ก.ย.๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	-จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน)
๑๐. ผลผลิต (output)	มีบ่อน้ำบาดาลพร้อมระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อการเกษตรของชุมชน ๒๐ กลุ่ม
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑๑.๑. ประชาชนมีน้ำเพียงพอสำหรับการอุปโภค บริโภค และใช้ในการเกษตร ๑๑.๒. มีน้ำเพียงพอสำหรับผลิตสินค้าออกสู่ตลาดได้อย่างมีคุณภาพ และตรงตามความต้องการ ๑๑.๓. กลุ่มเกษตรกรมีแหล่งน้ำเพียงพอและสามารถลดต้นทุนในการสูบน้ำเพื่อทำการเกษตรและพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพ ก่อให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบเพื่อความมั่นคง เศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิต
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ด้วยพื้นที่จังหวัดอำนาจเจริญ เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดี ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย ดังนั้น จังหวัดอำนาจเจริญจึง กำหนดให้ข้าวหอมมะลิเป็นพืชยุทธศาสตร์ของจังหวัดเพื่อใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพดี และเพิ่มศักยภาพ เศรษฐกิจของประเทศตามนโยบายรัฐบาลให้เป็นที่ยอมรับของ ผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกรและ จังหวัดอำนาจเจริญโดยรวม
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑.พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการผลิตข้าวหอมมะลิและสินค้าเกษตร คุณภาพดี ได้แก่ การจัดหาแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการผลิต การกระจาย น้ำสู่พื้นที่การผลิต ๒.เพิ่มผลผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดี
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑.เกษตรกรที่ร่วมโครงการมีแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการผลิตข้าวหอม มะลิและพืชการเกษตรอื่นๆ ๒. สามารถส่งน้ำไปยังพื้นที่เป้าหมายได้เต็มศักยภาพ และพัฒนา ระบบส่งน้ำในไร่นา
๕. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๔,๐๕๐ ไร่ ครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ ๒๔๖ ครัวเรือน
๖.กิจกรรมหลัก	- ขุดลอก - งานฝายน้ำล้น - งานทำนบดินบดอัดแน่น - งานคลองส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ - งานประกอบอื่นๆ
๖.๑ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำห้วยไทร พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านโคกกลาง หมู่ ๕ ตำบลไคลอน อำเภอนา จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๖,๘๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๒ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำร่องสามขา พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านจาน ลาน หมู่๑๗ ตำบลพนา อำเภอนา จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๕,๒๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๓ กิจกรรมหลัก	งานพัฒนาแหล่งน้ำห้วยยาง พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านม่วงสวาสดี หมู่ ๓ ตำบลพนา อำเภอนา จังหวัดอำนาจเจริญ

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	วงเงิน ๖,๗๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๔ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำห้วยกีกัก้าก พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านอู่ สำเภา ตำบลลือ อำเภอบึงสามพัน วงเงิน ๖,๔๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๕ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำห้วยป่าไร่ พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านนาสีดา หมู่ ๖ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๖ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำห้วยไผ่ พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านกุดน้ำกิน หมู่ ๗ ตำบลนาแต้ อำเภอมือง จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๗ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำห้วยสวาสดี พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านโนน ธาตุ หมู่ ๕ ตำบลพนา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๘ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานขยายเขตพื้นที่ชลประทานสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านฤกษ์อุดม พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านฤกษ์อุดม หมู่ ๗ ตำบลลือ อำเภอบึงสาม พัน จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๖,๕๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๙ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานขยายเขตพื้นที่ชลประทานสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านดงสว่าง พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านดงสว่าง ตำบลโนนโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๑๐ กิจกรรมหลัก	งานพัฒนาแหล่งน้ำห้วยสามขา พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านโนน แคน หมู่ ๗,๑๒ ตำบลสร้างถ่อน้อย อำเภอด่านช้าง จังหวัด อำนาจเจริญ

งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	วงเงิน ๖,๕๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๑๑ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานขยายเขตพื้นที่ชลประทานสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าบ้านกุดตากกล้า พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านกุดตากกล้า ตำบลนาวัง อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๖,๔๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๑๒ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำอ่างฯชุมชนบ้านเปือยหัวดง พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านเปือย เทศบาลตำบลเปือย อำเภอลืออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๖.๑๓ กิจกรรมหลัก งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ไม่มี)	งานพัฒนาแหล่งน้ำอ่างฯชุมชนบ้านขาม พร้อมระบบกระจายน้ำ บ้านขาม ตำบลไม้กลอน อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ วงเงิน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	โครงการชลประทานอำนาจเจริญ
๘. ระยะเวลาดำเนินการ	ตั้งแต่ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง กันยายน ๒๕๖๓
๙. งบประมาณ	๗๔,๓๐๐,๐๐๐
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. แหล่งน้ำต้นทุน ๒. ระบบส่งน้ำในไร่นา
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรที่ร่วมโครงการมีแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการผลิตข้าวหอมมะลิและพืชการเกษตรอื่นๆ ๒. สามารถส่งน้ำไปยังพื้นที่เป้าหมายได้เต็มศักยภาพ ๓. พัฒนาระบบส่งน้ำในไร่นา